

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ อันประกอบด้วย ดังนี้ 1). อธิการบดี 2). รองอธิการบดีฝ่ายแผนและนโยบาย 3). รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร 4). ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ 5). เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นบุคคลผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำนวน 5 คน ต่อ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้จำกัดเฉพาะกลุ่มราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ 1). มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 2). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 3). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 4). มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 5). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 6). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ซึ่งในส่วนของผลการวิจัยนั้นผู้วิจัยทำการนำเสนอ โดยแยกเป็น 3 หัวข้อหลักๆ ตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้แก่

1. นโยบายการส่งเสริมอัตลักษณ์ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
2. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
3. ยุทธศาสตร์วิธีการสื่อสารภายในองค์กรในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แยกหัวข้อในการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวคือ 1). นโยบายการส่งเสริมอัตลักษณ์ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ผู้ให้สัมภาษณ์คือ อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผนงาน และรองอธิการบดีฝ่ายบริหาร ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง 2). กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ผู้อำนวยการประชาสัมพันธ์หรือหัวหน้าประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง 3). ยุทธศาสตร์การสื่อสารภายในองค์กรในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง ผู้ให้สัมภาษณ์คือ อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายแผนและนโยบาย รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขต

กรุงเทพมหานครจำนวน 6 แห่ง โดยแบ่งเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 5 คน ต่อหนึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏรวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน

จากการที่ผู้วิจัยได้ลงสนามไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะขอแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่ไม่ได้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 3 คน ประกอบด้วยดังนี้

1. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งอยู่ในช่วงหมดวาระและให้รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน รักษาการอธิการบดีฝ่ายบริหาร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แทน
2. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้ติดประชุมด่วน และได้มอบหมายให้รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แทน
3. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ได้ติดภารกิจสำคัญและได้มอบหมายให้รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แทน

ในระหว่างการลงสนามครั้งนี้ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาบางแห่งได้เสนอแนะให้ขอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อการเตรียมพร้อมเข้าสู่อาเซียน และได้เสนอแนะให้บุคลากรฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยานำข้อมูลเพิ่มเติมมาให้ผ่านระบบอีเมลของผู้วิจัย และอีกสถานที่หนึ่งคือ ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต โดยได้รับคำแนะนำจากอธิการบดีเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อการเตรียมพร้อมเข้าสู่อาเซียน ซึ่งได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมและได้ตอบให้กับผู้วิจัยในแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างผ่านเลขานุการของฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ รวมจำนวนนักวิเทศสัมพันธ์ 2 คน

ดังนั้นจากการที่ผู้วิจัยลงสนามครั้งนี้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง ได้สัมภาษณ์จริง จำนวน 27 คน รวมฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ 2 คน จำนวนรวมทั้งสิ้น 29 คน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1). นโยบายการส่งเสริมอัตลักษณ์ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครสู่ประชาคมอาเซียน

อัตลักษณ์องค์กรและอัตลักษณ์ของสถาบันการศึกษา

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า การให้ความหมายอัตลักษณ์องค์กรหมายถึง การเป็นภาพสะท้อนหรือภาพลักษณ์ความเป็นตัวตนขององค์กรที่พยายามสื่อสารออกไปทำให้บุคคลภายนอกสัมผัสและรับรู้ได้ หรืออีกนัยหนึ่งการมีจุดแข็งที่เสนอคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดและเป็นก้าวแรกขององค์กรที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ ในส่วนอัตลักษณ์ของสถาบันศึกษานั้นต้องประกอบด้วยความเป็นมา การมีวัฒนธรรมแต่ดั้งแต่เดิมที่สะสมของสถาบันการศึกษา การสร้างองค์

ความรู้ที่เชี่ยวชาญจากการสะสมมาตั้งแต่ในอดีตที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การที่มีทรัพยากรบุคคล ให้เป็นที่ยอมรับ รวมถึงบัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้วควรมีลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะที่รู้ และจบ จากมหาวิทยาลัยนั้นมา นอกจากนี้แล้วความสำเร็จตามจุดเน้นหรือจุดเด่นที่สะท้อนให้เห็นเป็น ลักษณะโดดเด่นเป็นหนึ่งในสถานการณ์การศึกษารุ่นเมื่อเอ๋ยถึงอัตลักษณ์ของสถาบันการศึกษาหนึ่งๆ จะ รู้ได้ทันทีว่าเป็นของสถาบันการศึกษาแห่งใด ขณะเดียวกันระหว่างอัตลักษณ์กับเอกลักษณ์มีความ เหมือนหรือต่างกัน ถ้าเอกลักษณ์คนอื่นมองที่ตัวเรา ส่วนอัตลักษณ์เป็นการมองตัวเองหรือกระเจงที่ มองถึงภาพสะท้อนให้เห็นในเชิงประจักษ์ในรูปแบบหรือสัญลักษณ์ การมีอัตลักษณ์อาจจะเป็นได้ทั้ง บุคลิกภาพของบุคคล หรือการสะสมจนกลายเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา ซึ่งได้มีนานาทัศนะจาก ผู้บริหารหรือผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครไว้ดังนี้

“...อัตลักษณ์เป็นตัวตน อัตลักษณ์เป็นลักษณะเฉพาะตัวมุมมองของสวนดุสิตภาพสะท้อนหรือ ภาพลักษณ์ความเป็นตัวตนที่พยายามสื่อสารออกไปให้คนภายนอกรับรู้สัมผัสได้อัตลักษณ์ของ สถาบันการศึกษาต้องประกอบได้ด้วยความเป็นมา วัฒนธรรมของสถาบันการศึกษาองค์ความรู้ที่ เชี่ยวชาญบุคลากรที่เป็นที่ยอมรับและบัณฑิตที่จบการศึกษา...”

(อธิการบดีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...จุฬานี้ก็ถึงอะไร บัญชี วิชวะ ครุศาสตร์ ธรรมศาสตร์นี่ถึงกฎหมาย มหิตลนี่ถึงหมอ วิทยาศาสตร์...มีความหลากหลาย ม.6 นี่ถึงสวนสุนันทาแล้วนี่ถึงอะไร สรุปว่าคนที่ตอบคือมี 15 เปอร์เซนต์ที่ตอบได้เป็น preservation มันไม่มีคำผิดถูกของคนรับรู้อย่างไร เป็นคนคุมมองเห็นว่า ตัว ผมเป็นบุคลิกคนพูดตรง พูดแข็ง ที่รับรู้เรามองเห็นตาเดขเป็นแบบนี้ บุคลิกของเรานี้ก็ถึงครู ประเด็น คือ 85 ถึง 86 เปอร์เซนต์ที่ถามนี่ถึงอะไร เขียนมาหรือบางคนนี่ก็ไม่ออก คือเราไม่มีเอกลักษณ์คนไม่ รู้จักเรา อัตลักษณ์เราต้องเด่นของตัวเอง เราทำงานต้องนึกถึงตัวเราเอง ให้คนอื่นมองเราว่าเป็น อย่างไร ...เอกลักษณ์เขามองเราอย่างไร อัตลักษณ์ต้องไปคู่กันแยกกันไม่ออก ต้องพูดพร้อมๆ กัน ระหว่างเอกลักษณ์กับอัตลักษณ์ คือมองตัวเอง เอกลักษณ์คนอื่นมองเราแท้จริงอย่างไร อัตลักษณ์มอง ตัวเองเรามีอะไร...”

(อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...อัตลักษณ์เป็นสิ่งที่แสดงออกในเชิงประจักษ์ที่เผยแพร่ให้เราถ่ายทอดให้ประชาคม ส่วนเห็นภาพ อาจเป็นตราสัญลักษณ์อาจจะเป็น Model รูปแบบ ถ้าเป็นนักศึกษาตัวตนของนักศึกษาที่เรามองอยู่ที่ พยายามสร้างคือ หนึ่งเด็กเราให้อุดทน ทำงานได้ เด็กมีวินัยเป็นฉายานามพระนคร...”

(อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...อะไรเป็นที่รู้จักเราพัฒนายาวนานเกี่ยวกับวัฒนธรรมต้องทำอะไร ความเก่ง 4 ด้าน ปัจจุบันทำให้ได้เกือบครบแล้ว เรามีความพยายามที่จะทำให้ดีที่สุดดูจากนักศึกษาที่สมัครเข้ามาเรียนมากที่สุดพัฒนาเติบโตให้หน้าเชื่อถือมากขึ้น...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...ถ้าพูดถึงตัวตนของเขาไม่ว่าจะเป็นอะไรต้องเป็นตัวตนคนมองมาเป็นตัวตน ทำอย่างไร พอทำอะไรพอเป็นคนคนนั้น ถ้าเอ่ยถึงสวนดุสิตต้องเป็นแบบนี้เป็นลักษณะเด่นของ ณ ที่นั้นนะ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...มุมมองอัตลักษณ์ประเมินยากนะ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...เอกลักษณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย กับอัตลักษณ์ให้คนอื่นมอง และให้ stakeholders มองข้างในปรับแต่สังเคราะห์...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...อัตลักษณ์ หมายถึง ความเป็นตัวตนกล้ำกลืนกับเอกลักษณ์เอามาใช้ผิดถูก อัตลักษณ์ตัวตนของเราเป็นอย่างไร...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...อัตลักษณ์ คือความเป็นตัวตนลักษณะ คือ สิ่งที่ทำให้คนอื่นเห็น...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 25546)

“...อัตลักษณ์ คือความเป็นลักษณะเฉพาะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งความเป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรความเป็นลักษณะเฉพาะของคน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

นอกจากนี้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ สมศ. ได้กำหนดให้สถานศึกษาหรือมหาวิทยาลัย ระบุอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาหรือมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งชี้ให้มีการพัฒนาอย่างมีคุณภาพต่อเนื่องและการเข้าสู่ระดับมาตรฐานสากล ความเป็นเลิศทางวิชาการตามอัตลักษณ์ที่กำหนด เพื่อความโดดเด่นของแต่ละสถานศึกษาหรือมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์เป็นตัวชี้ที่ประเมินผลผลิตของผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธาน พันธ

กิจ และวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อน เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถาบันโดยได้รับการอนุมัติจากสภาสถาบัน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม พ.ศ. 2554- 2558 ระดับอุดมศึกษา ฉบับสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ซึ่งได้มีทัศนะจากผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญเกี่ยวกับอัต ลักษณ์ที่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือ สมศ. ได้กำหนดไว้ให้กับ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร (masterorg.wu.ac.th/file/qa-20110816-LERE5.doc 24 พ.ศ. 58)

“...ถ้าเป็นอัตลักษณ์ของ สมศ. หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาถ้ามองอัตลักษณ์เชิงประเด็น พันธกิจ ศิลปวัฒนธรรม อะไรก็ได้ลักษณะเฉพาะอยู่เป็นแบบบ้าน บางที่ไร้ระเบียบแต่มีการยึดหยุ่น บางบริบทชั้นบรรยากาศเชิงอยู่ร่วมกันจะไม่เป็น 1234 อยู่กันแบบพี่น้องช่วยกันเชิงบรรยากาศคุยกัน ไม่ต้องมีกฎ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...อัตลักษณ์ของ สมศ. ให้นิยามว่า หนึ่งพัฒนาครู สองบริการวิชาชีพการยึดหลักเศรษฐกิจ พอเพียงประกาศใช้มาโดยตลอดมองในภาพรูปเศรษฐกิจพอเพียง...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...อัตลักษณ์กับเอกลักษณ์ภาษาอังกฤษมันใช้ตัวเดียวกัน Identity อัตลักษณ์เป็นภาพของ มหาวิทยาลัยนี่ถึงอะไรที่มากความเก่ง สะสมประวัติศาสตร์ตัวตน เราทำมาอย่างเชี่ยวชาญภาพลักษณ์ ของมหาวิทยาลัยเป็นการเรื้อน ปฐมวัย มากู้กันฐานเดิมเรามีอยู่แล้ว...อัตลักษณ์หมายถึงเรากำหนด ขึ้นก่อนทุกมหาวิทยาลัย ท่านศิริโรจน์คิดเกิดก่อนที่อื่น เราทำแผนมาก่อนของเราจะมีอะไรออกมาก่อน วิลัยทัศน์ประชุมกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ดุลิตท่านศิริโรจน์บอกมาใช้อัตลักษณ์ 4 อัตลักษณ์ วิลัยทัศน์ กว้างมาใช้ เอกลักษณ์ ลงมาที่คน เวลาคนเสียชีวิตหาเอกลักษณ์ของคนๆ นั้น อัตลักษณ์เป็น หน่วยงานภาพลักษณ์เด่นภาพองค์กร...อัตลักษณ์ สมศ. กำหนดมาทีหลังแต่อัตลักษณ์เราเกิดก่อนที่ อื่น...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งในเขตกรุงเทพมหานคร จากการสัมภาษณ์พบว่า อัตลักษณ์ต้องมีจุดเด่นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมีความเชี่ยวชาญสะสมมาเป็นเวลานาน รวมถึง วัฒนธรรมองค์กรบนพื้นฐานความเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกที่ คือความเป็นวิทยาลัยครูซึ่งเป็นหัวใจ

สำคัญที่สุดที่จะมอบความรู้แก่นักศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรมการมีจิตสำนึกจิตสาธารณะที่ดี รวมถึงการเป็นนักวิชาการให้มีคุณภาพ ตามปณิธานของมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้นกำหนดไว้ อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏต้องชัดเจนสามารถปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ถ้ามหาวิทยาลัยราชภัฏมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนทำให้นักศึกษาได้เข้าใจและนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง อีกนัยหนึ่งการมีอัตลักษณ์ด้านวัฒนธรรมที่สะสมความเชี่ยวชาญมานาน เช่น การมีหลักสูตรที่เข้มแข็งก็นับว่าเป็นจุดเด่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่สามารถจูงใจให้นักศึกษามาเรียนกันมากขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ต้องศึกษาถึงตลาดของผู้ประกอบการว่าต้องการนักศึกษาจบมาประกอบอาชีพอย่างไร และอีกส่วนหนึ่งคือ การสร้างวินัยให้กับบัณฑิตที่ดีที่เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสร้างขึ้นให้เป็นจุดเด่น เช่น การสร้างบุคลิกภาพให้เด่นเมื่อคนอื่นมองมาก็จะรู้ว่าบุคคลนี้บุคลิกแบบนี้จบมาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏใดให้เห็นความเป็นตัวตนของตนเองอย่างชัดเจนและเป็นภาพสะท้อนกลับไปยังสถาบันการศึกษาที่ได้รับการบ่มเพาะมา หรือแม้กระทั่งเรื่องของการค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งปัจจุบันค่าใช้จ่ายของการศึกษาเล่าเรียนที่มีราคาสูงบางครั้งผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียลูกเรียนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีสถานะทางเศรษฐกิจ การแข่งขันของสถาบันการศึกษาสูงทำให้เป็นภาระแก่ผู้ปกครองที่มีเงินไม่เพียงพอ ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในครัวเรือนที่ตามมาอีกมากมาย ดังนั้นการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบางแห่งมีค่าเล่าเรียนที่ถูกทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนตามความมุ่งมั่นของตนหรือผู้ปกครองที่ต้องการให้ลูกหลานได้เรียนสูงๆ จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่สถาบันการศึกษาสามารถดึงดูดนักเรียนได้เข้ามาเรียนกันมากขึ้น ซึ่งการเรียนที่นั่นที่นี้ราคาไม่แพงจึงเป็นจุดเด่นด้านชื่อเสียงอีกมุมมองหนึ่งที่ได้รับรู้กันทั่วแล้วก็มาสมัครเรียน ซึ่งจากความคิดเห็นที่หลากหลายของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ ได้กล่าวไว้ว่า

“...อัตลักษณ์ของสถาบันการศึกษาต้องประกอบได้ด้วยความเป็นมาเป็นไปและวัฒนธรรมของสถาบันการศึกษาองค์ความรู้ที่เชี่ยวชาญ บุคลากรที่เป็นที่ยอมรับและบัณฑิตที่จบการศึกษา...ความเป็นมาของสวนดุสิตอายุ 80 ปี รากฐานเติบโตความเป็นมาดุสิตชัดเจนปี พ.ศ. 2477 บอกว่าเราเก่งแม่บ้านการเรือนแห่งแรกของกระทรวงศึกษาธิการ แม่บ้าน อาหารการกิน ปี พ.ศ. 2483 เรามีโรงเรียนละออทิศแห่งแรกของสาธิต และดูแลเด็ก ต่อเนื่องอย่างเป็นลำดับ อัตลักษณ์เฉพาะตัวโดยมีรากฐานเป็นมาเป็นไปภาพเราชัดเจนตัวตนสถานศึกษาสอดคล้องกับการจัดตั้งสวนดุสิตเน้นภาพความสำเร็จต่อเนื่องอัตลักษณ์ดุสิตผู้เรียนด้วยการเรียนเราต่อเนื่องมาตลอด...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...บัณฑิตของเราเน้นคุณธรรมจริยธรรมและวิชาการ เราเน้นบัณฑิตเก่งวิชาการ ซึ่งสืบทอดมาปณิธาน ทรงปัญญา ศรัทธาธรรม เราเป็นคนดี ทำมาก็ครั้งทำวิจัยมา 10 ปี บัณฑิตเป็นคนดีให้อันดับหนึ่ง ชื่อสัตย์ วิชาเก่ง ทำงานดี แต่ยังไม่สุดๆ อันนี้จากการทำวิจัย...อัตลักษณ์เราค้นเจอแล้วละ จึง

เป็นสิ่งที่มุ่งเน้นให้เดินต่อไปเรามีความเน้นเป็นวังรากฐานเราพื้นฐานวังผู้ดีมีสกุลหล่อหลอมจิตใจ
พัฒนาการเรียนการสอนเราจึงใช้ระบบนี้สร้างอัตลักษณ์...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...เด็กต้องอดทนเข้าผู้อื่นได้ สร้างอัตลักษณ์ให้เด็ก เช่น ทุกๆ มหาวิทยาลัยหลักสูตรต่างๆ ทุก
หลักสูตรสร้างวิชาชีวิตให้เด็ก เช่น ซีนลิฟท์ การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างไร วิชาชีวิตให้เด็กมีวินัยใน
อนาคต จบพระนครบุคลิกต้องอย่างนี้เป็นแบบนี้ทุกหลักสูตรมีเสริมสอดแทรก...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...คุณวัฒนธรรมองค์กรเป็นอย่างไร เราต้องพัฒนาวานานสร้างความแข็งแกร่งให้คนรู้จัก
วัฒนธรรมองค์กรพัฒนาความเข้มแข็งอัตลักษณ์ต้องเกิดขึ้นมาก่อน อัตลักษณ์คู่ลิตมีด้วยกัน 4 ด้าน
คือ ความเก่งปฐมวัย อาหาร อุตสาหกรรมบริการ พยาบาลที่เปิดใหม่ เราพยายามเร่งดำเนินการดูจาก
นักศึกษา 4 ด้าน มากที่สุด เราพัฒนาตัวมันให้เจริญเติบโตให้เชื่อถือมากขึ้น อัตลักษณ์คู่ลิตควรเป็นสิ่ง
ที่เป็นอยู่ทุกวันนี้เด็กเลือกเรียนเพราะอะไรสามารถเลือกเรียนเพราะอยากทำงานความเก่งของสถาบัน
มีเงินเดือนสูงกว่าที่อื่นประสิทธิภาพการพัฒนาความสามารถทักษะ เครื่องมือ อุปกรณ์ ความพร้อมที่
เลือกเข้ามา...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...จะทำอย่างไรได้กลุ่มของเนื่อบัณฑิตได้มาเป็นนักปฏิบัติ ทัศนวิชา เชี่ยวชาญตามคติ จิต
สาธารณะ มาจากการร่วมกำลังนะ มีหลักฐานชัด นักปฏิบัติเช่น ครุศาสตร์สอนครู ครูแจ้งส่งกรม
สามัญต้องได้หรือคณะวิทยาการจัดการสอนนิเทศสอนอย่างไร เรื่องเล่า หรือศิลปกรรม วิทยาศาสตร์
สอนอย่างไร นักปฏิบัติต้องได้...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...อัตลักษณ์โดดเด่น ศิลปะวัฒนธรรมอัตลักษณ์เชิงประเด็นมีฐานเชิงบุคลากร เชิงเครือข่าย
ศิลปวัฒนธรรมอัตลักษณ์ต้องแยกบางส่วนต้องมีแบบกรอบรบ. ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...พยายามให้แต่ละคณะบอกว่าต้องหาอัตลักษณ์ของคณะที่เด่น เช่น มนุษย์ศาสตร์หรือ
ศิลปกรรม จุดเด่นวิทยาการจัดการเรามี campaign เล่นเรื่องการท่องเที่ยวบริการมีสนามบิเนสสุวรรณ

ภูมิ ส่วนตัวชูโรงตอนนี้ หนึ่งค่าใช้จ่ายถูกค่าการศึกษาถูกผ่านการรับรองดีถึงดีมากทุกสำนัก สมศ. กพร. สกอ. ผ่านประชาสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์ตามสื่อต่างๆ เราชูค่าเล่าเรียนถูกผ่านมาตรฐาน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...อัตลักษณ์สมัยอธิการบดีที่แล้วมุ่งผลิตบัณฑิตการมีปัญญา คนดี รับผิดชอบ ซื่อสัตย์มีคุณภาพ รับผิดชอบต่อสังคม โดยที่ต้องรับผิดชอบต่อคนมีความซื่อสัตย์...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...บัณฑิตของเราเป็นนักปฏิบัติและอดทนเวลาเราส่งเด็กไปฝึกงานประชาคมเราบอกว่า นักศึกษาอย่าทำอะไรที่อาจไม่เก่งวิชาการแต่มีน้าอดทนทำกิจกรรมก็ทำ หลักสูตรที่เด่นมากๆ คือ ดนตรีสากลประกวด the voice คุณแดงโม คุณคิง เป็นศิษย์เก่าดนตรีเด็กสากลเยอะมากหรือ AF เป็นสาขาวิชา...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...อธิการเราหยิบขึ้นมาจะเข้าใจวิเคราะห์ เอกลักษณ์ เป็นบุคคล สัตว์ หรือลงที่คน เวลาฟังข่าวคนเสียชีวิตดูจากคนนั้นที่เป็นเอกลักษณ์แยกแยะให้ตัวเขา หน่วยงานคืออัตลักษณ์ ลักษณะเด่นของภาพรวมองค์กร หนึ่งการเรือน สองอาหารปฐมวัย สามบริการอุตสาหกรรม สี่การศึกษาพิเศษเป็นที่ยอมรับของเมืองนอก ต่อมาการศึกษาพิเศษตั้งออกไม่เป็นอัตลักษณ์ จะเอาตัวแทนอัตลักษณ์ไหนดี ท่านนั่งหลังบ้านถามท่านเราจะเอาอัตลักษณ์อะไรดีมาแทนการศึกษาพิเศษ เราเปิดพยาบาล พยาบาลเป็นอัตลักษณ์ได้ เด็กเล็กมีความเกี่ยวข้องกับเด็ก อาหารสนับสนุนอาหารเด็ก อาหารผู้สูงอายุเข้าสังคมในอนาคตได้ พยาบาลเป็นอัตลักษณ์ได้ ส่วนพยาบาลต่อยอดต้องดูการเปลี่ยนแปลงบริบทสังคม”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

“...หนึ่งอัตลักษณ์เชิงบัณฑิต พอเอามาพัฒนาที่กล่าวถึงคือ อัตลักษณ์เป็นขนาดไม่ใหญ่เน้นความอบอุ่นเล็กแต่มีคุณภาพพัฒนาไปสู่มาตรฐานเน้นพื้นฐานภูมิปัญญา ความเป็นธนบุรีนักศึกษา อาจารย์ใกล้ชิดพูดคุยกันเป็นกันเอง เป็นอัตลักษณ์ธนบุรี ขณะเดียวกันสร้างคุณภาพ สอง ส่วนอัตลักษณ์นักศึกษาที่หัวอ่อนสามารถพูดคุยกับเขาสื่อสารได้ค่อนข้างชัดเจน นักศึกษาจะไปนักศึกษาเป็นบัณฑิตได้รับตอบสนองสูงงานจบไปฝึกงานเด็กจะไม่เก้งงานไปฝึกงานที่ได้รับไม่ยึดติดและจบ เรื่องเวลาที่มีการเปิดใจเสมอ เปิดใจรับความรู้ใหม่ๆ หนึ่งอัตลักษณ์สูงงานเปิดรับความรู้ใหม่ในเชิงคุณลักษณะเชิงวิชาการเด่นเรื่องวิทยาการคอมพิวเตอร์พื้นฐานพัฒนาจากครูเข้มแข็งการศึกษาเรามีศูนย์การพัฒนาคู อาจารย์เรามีเครือข่ายผลิตครุศาสตร์และพัฒนาคูประจำการเรามี 4 ด้าน คณะวิทยาการจัดการ นิเทศไปเรื่อยๆ เรื่องท่องเที่ยวติดต่อเชื่อมโยงไปจีนตลอด ตอนนี้ผู้ปกครองถาม

เปิดให้ใหม่ ส่วนไอทีรับไม่เยอะเน้นพัฒนาคุณภาพจำกัดสถานที่ครูอาจารย์ทุกที่เป็นเด็กคลุกคลีธนบุรี จากครุศาสตร์ถ้าเออ! ถึงธนบุรีมาถึงครุศาสตร์...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...ปรัชญา มหาวิทยาลัยไทยเพื่อความเป็นไทยผลิตบัณฑิตให้มีปัญญาพึ่งตัวเองได้ประกาศออกมาแล้วจากสภา เราผลิตครูโรงเรียนฝึกหัด 122 ปี ผลิตบัณฑิตแก่ประเทศชาติยอมรับกว้างขวาง ครูอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์เราคงเอกลักษณ์ครูเอาไว้อาเขียนต้องวางบทบาท...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...มองที่ความเป็นสถาบันที่เน้นการพัฒนาครูทั้งหมดเลยในปัจจุบัน สองขยายบุคลากรคนที่จะเป็นครูทางการศึกษาและอัตลักษณ์ ที่สามนักศึกษาของเด็กราชภัฏจันทร์เกษมคนที่จบไปทำงานได้ เด็กเรามีความอดทนสู้งานทราบจากเด็กฝึกงานและเสียงตอบรับจากสถานประกอบการไม่คาดหวังความเก่งกาจ แต่สิ่งที่สะท้อนได้ว่าเด็กเราไม่เกี่ยงงานเข้ากับที่ทำงานได้ได้รับผิดชอบอดทน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษม 25 ธันวาคม 2556)

จากผลของการมีอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครนั้น อาจไม่ได้มีเพียงอัตลักษณ์จากการสะสมความเชี่ยวชาญการเป็นวัฒนธรรมที่ยาวนานแล้วนำมาพัฒนา หรือการเป็นอัตลักษณ์บุคคลให้เกิดการมีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต หนักเบาเอาสุ มีคุณธรรม จริยธรรม หรือการสร้างบุคลิกเพื่อการประกอบวิชาชีพเป็นไปตามความต้องการของผู้ประกอบการที่ดี แต่อีกหนึ่งปัจจัยของการที่ได้มาซึ่งอัตลักษณ์ที่ชัดเจนให้กับประชาคมภายในสถาบันการศึกษาหรือประชาคมภายนอกสถาบันการศึกษาให้เป็นที่ประจักษ์ชัดเจนที่ได้มาในอัตลักษณ์อีกรูปแบบหนึ่งคือ การจัดกิจกรรมโครงการการประกวดคำขวัญอัตลักษณ์ขึ้นโดยให้บุคคลภายนอกหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคลากร นักศึกษา ผู้ปกครอง เป็นต้น ได้คิดค้นคำว่า “อัตลักษณ์” ที่เป็นจุดเด่นสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏขึ้น ที่ทำให้ทุกคนในทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษาให้การยอมรับกับคำว่า “อัตลักษณ์” ที่เด่นที่สุด ที่ดีที่สุดมาใช้ในยุคปัจจุบัน ซึ่งนับว่าการสร้างอัตลักษณ์จึงทำให้ทุกคนมีบทบาทการมีส่วนร่วมกันในการเห็นที่สอดคล้องหรือแตกต่างกัน ที่มาจากความเชี่ยวชาญจากวัฒนธรรมที่สะสมมายาวนานจากประวัติการเล่าเรื่องจากความสำเร็จแล้วสืบทอดมุ่งสู่การพัฒนาตามที่ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวไว้ว่า

“...ผู้บริหารกองบริหารสุนันทาบอกว่า.. ที่มาต้องชัดเจนเราจัดประกวดเราไม่รู้คนนอกมองเราอย่างไรเกี่ยวกับตัวคน เราได้คนชนะเลิศคิดดีตัวนี้เกิดขึ้นสอดคล้องกับคนส่วนใหญ่เรามองตัวเองและคล้ายกันให้คนอื่นมองเรา เช่น เป็นนักปฏิบัติก่อน ถนัดเชี่ยวชาญ การสัมผัสความคิด จิต

สาธารณะ ผมอยู่ที่นี้มานานสมัยก่อนเราเป็นครูเราเชี่ยวชาญการสอน ถึงแม้ว่าเรามีหลายสาขาและวิธีการสอนศิลปะ content และทฤษฎีนิดๆ ลองสื่อสารให้ดูเขาชอบใจเวลาเรา present สื่อสารให้ชัดเจนว่าการใส่อารมณ์ขันเข้าไปทำให้ผู้ฟังมีความสุข บุคลิกหรือการอ่านเรานะสำคัญ วิธีสอนบูรณาการไม่ใช่อ่านสไลด์โชว์ เอกสารประกอบการสอนปรับ การสอนปริญญาตรีต่างจากนักศึกษามัธยมต้องใช้ศิลปะผู้ฟังเป็นแบบนี้ on fit for all ไม่ได้เราต้องปรับเด็กเกเร เด็กฉลาดมาก เยอะต่างกันเขาไม่ชอบนอกเรื่องมากมายสอนให้เขาเป็นคนดี คนเก่งซะมากกว่าผสมกัน ถามว่าถึงแม้ประกวดยังไม่ค่อยเท่าไร...”

“...แต่อดีตอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยถ้าสุภาพสตรีจากที่ 1 ที่ 2 ของจังหวัดมาเริ่มที่นี่ ผู้ชาย ที่ 1 ที่ 2 ของจังหวัดเริ่มที่บ้านสมเด็จ เราเอาคนเก่งมาก่อนเรามีความเป็นวัง เรามีหอพัก อาจารย์ทั้งหลายแม่คนภูริเย็บ โอโห้ ทำดีมาก ถามว่าเรื่องอาหารเป็นรองการเรือนสมัยนั้นอัตลักษณ์พูดเลยสวนดุสิตมาจากแม่ศรีเรือนดุสิตไปแล้วคือ ดุสิตอาหารการเรือน อัตลักษณ์เป็นผลพวงมาจากในอดีตสมัยก่อน จปร. มาที่นี้อัตลักษณ์ของเราแม่ศรีเรือน ดุสิตทำอาหารอร่อยต่อด้วยขนมหวานเบเกอรี่ให้เครดิตอยู่ เหนือสุนันทาทีเดียว ส่วนสุนันทาถ้าดึงมาในเรื่องนาฏศิลป์นอกจากสอน เดิมทีเดียวผลิตครูนาฏศิลป์ส่งครูที่มีคุณภาพ คุณจรรยาพร เป็นปลัดกระทรวงศึกษาธิการสูงสุด มองว่าเดินกินรำกินไม่ใช่มองไม่ดี ถ้ามีการฟ้องรำจากสุนันทาแน่นอนจากกรมศิลปากรกับสุนันทา อาจารย์ทั้งแผงอยู่ที่นี้รุ่นแรก สิบคนอาจารย์นาฏศิลป์ยกมาก่อตั้งสุนันทาถอดแบบมาเย็บเลยมองไม่ออกเลยการรำผู้ถ่ายทอดนาฏศิลป์กรมหรือสุนันทาแบบเดียวกันเนี่ยบจจริงๆ ถ้าเรียนจากต้นฉบับจะเหมือนมากสมัยนี้การละครเข้ามาปนเปทำให้ปนกันไป เรายังรักษาไว้อัตลักษณ์แล้วต้องไปดำนนั้นด้วย คนรุ่นหลังของนาฏศิลป์รุ่นแรกมีอยู่ อัตลักษณ์จริงผลิตครูเชี่ยวชาญการสอน...น่าเสียดาย! ปัจจุบันจิตจางไปไม่เหมือนในอดีตเราได้คนสอนมาจากรุ่นแรกจุฬาเป็นแผงมากันเยอะมาก วทม. คม. 10 ปีที่แล้วเกษียณแล้วอาจารย์รุ่นนี้อยู่ครุศาสตร์เต็มไปหมดวิทยายุทธ์ในการสอนเยอะมากเยี่ยมยอดเป็นแบบพิมพ์ที่ดีอาจารย์ผู้ชายมาปนเปเราทำไม่ได้เหมือนสมัยก่อนแล้ว...”

“...อัตลักษณ์แท้จริงๆปัจจุบันร้อยแปดสาขาเราต้องรอดหาอัตลักษณ์ใหม่คนนอกมองเหมือนเดิมใหม่ ปรากฏว่าเขียนมาพันกว่าคน เขาเขียนคำมาว่าอะไรอย่างเนี่ย wording ที่คล้ายกันสอดคล้องกัน จะประมวลรวมเก็บไว้ประกาศอัตลักษณ์สอดคล้องกันอีกครั้งหนึ่งร่วมกันหาที่มีความถี่แล้วมาสรุป เพราะฉะนั้นจิตสาธารณะทุกคนมี แต่เราทำอย่างไรให้แตกต่างเชี่ยวชาญ ฉะนั้นราชภัฏ นักปฏิบัติ ภารโรง ผู้จัดการ ผู้บริหาร อธิการ เลือกอดทน มานะ หนักเบาเอาสู้อะไรเนี่ย เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการมองลักษณะเอาราชภัฏไปบัณฑิตสาขารวมทั้งหมด ดังนั้นเอาคากลางมาองในลักษณะสาขารวมให้คนอื่นเขียนทั้งองค์กร ชุมชนรอบๆ คนที่มาใช้ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผู้ประกอบการจึงมีที่มาอัตลักษณ์...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครเหมือนหรือแตกต่าง

อัตลักษณ์ในแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความเหมือนหรือแตกต่างกันนั้นจากการสัมภาษณ์พบว่า แต่ละที่มีความแตกต่างกันและไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความเก่งแต่ละที่การพัฒนาอัตลักษณ์จำเป็นที่ต้องได้รับการยอมรับและใช้เวลาสะสมความเชี่ยวชาญมาเป็นเวลานาน จากในอดีตของแต่ละสถาบันการศึกษา ซึ่งหมายความว่า การที่จะนึกถึงบุคลิกภาพที่ดีที่เด่น การมีระเบียบวินัยเป็นนักศึกษาควรนึกถึงสถาบันการศึกษาใด การที่จะนึกถึงหลักสูตรที่เข้มข้นซึ่งสามารถตอบสนองให้กับความต้องการของตลาดในวิชาชีพให้นึกถึงสถาบันการศึกษาใด การนึกถึงค่าใช้จ่ายค่าเล่าเรียนนึกถึงที่ใดนั้น อันที่จริงแล้วการพัฒนาอัตลักษณ์ให้มีความแตกต่างกันถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะแต่ละที่ย่อมมีจุดเด่นของตนเองให้เป็นจุดดึงดูดความสนใจที่สามารถตอบสนองกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าจะเป็น นักศึกษา ผู้ปกครอง ล้วนแล้วแต่เป็นลูกค้าที่สำคัญทั้งสิ้น การพัฒนาอัตลักษณ์ถือว่าจุดสำคัญที่สามารถนำองค์กรสู่ความสำเร็จตามนโยบายขององค์กรและเป็นที่ยอมรับในสังคม นอกจากนี้แล้วการนำหนึ่งอัตลักษณ์ของตนที่มีความเข้มข้นหรือจุดเด่น ที่แต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีอย่างสมบูรณ์เพื่อการเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ซึ่งได้มีทัศนะจากผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญไว้ว่า

“...เรามีความแตกต่างกันจากที่อื่นไม่เหมือนกัน อาจจะเป็นความหมายขององค์ประกอบอาจแตกต่างกับที่อื่น มีความเก่งพื้นฐานไม่เหมือนกันเราเจาะตรงนั้นเน้นความสำเร็จของผู้เรียน สวนดุสิตเก่งมีสมาคมผู้เรียนหรือศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จมีการงานทำ ลักษณะโดดเด่นมาเรื่อยๆ ส่วนทองเที่ยวก็เติบโตประกอบด้วย 3 ส่วน ต่อยอดบริการ อาหาร ดูแลเด็ก ฝึกบริการ 80 ปี การพัฒนาต่อเนื่องเราตอบชัดกว่าที่อื่น... ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของสถาบันนั้นๆ สวนดุสิตเติบโตบนรากฐานความเป็นโรงเรียนการเรือนและวิทยาลัยครู มหาวิทยาลัยจึงมุ่งพัฒนาองค์ความรู้ที่เชี่ยวชาญเพื่อสร้างความเป็นเลิศในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญให้เป็นที่ยอมรับ ด้านการศึกษาปฐมวัย ด้านอุตสาหกรรมอาหารและการบริการ ด้านอุตสาหกรรมบริการและด้านพยาบาลศาสตร์...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“แตกต่างกันของเราไม่เหมือนใครแน่นอน”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“แตกต่างกันครับ”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ความเก่งไม่เหมือนกันต้องมีจุดเด่นดูว่าพัฒนาจากอะไร...แต่ละแห่งอัตลักษณ์เกิดมาไม่เหมือนกันเป็นไปได้ที่จะให้เหมือนกัน...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...ทุกที่ต่างกันแน่ แล้วแต่ที่ต้องพิสูจน์อัตลักษณ์แต่ละที่ เช่น ทีมผู้บริหารอยู่ๆ จะถึงบอร์ดไม่ได้เริ่มต้นบริหารทีมชุดใหม่ ฉะนั้นเดิมทีแรกเป็นครูดั้งเดิมเราไม่รู้พิสูจน์อย่างไร ปัจจุบันไม่ใช่ Ranging ชัดที่เข้ามาใหม่ที่เราเริ่มค้นหาอัตลักษณ์ตกลงยังเป็นของเดิมไม่คิดหลบหลู่ของรัฐบาลนะ ดูว่าบัณฑิตของเราเมื่อจบปีมาจะหน้าตาเป็นแบบใด สวมเสื้อถือดาบอะไร อยากถามตัวบัณฑิตจบจากเราหวังอะไรจากเราหรือทำวิจัย คือผู้ใช้บัณฑิตถ้ารับหนึ่งร้อยสุนันทาต้องได้อะไรต้องรับมาชุมชน ศาลายา สมุทรสงครามอยากได้อะไรจากเรา อาจารย์หรือผู้มีส่วนร่วมผลิตเกี่ยวกับบัณฑิตเห็นว่ามีอะไร ที่กล่าวนี้ทำวิจัย 2 ถึง 3 เดือน เอาออกมากล่าวราชภัฏ Recheck ปรากฏได้ทำมาและมีกลุ่มของเนื้องาน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...ความแตกต่างทุกที่ต้องต่างไม่มีที่ไหนเหมือนกัน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...เราต้องต่างกัน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...ที่ว่าต้องแตกต่างกันค่ะ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ความแตกต่างควรจะมี คุณลิขิตท่านศิริโรจน์สร้างความเด่นหรือเอกลักษณ์ขึ้นมาว่ามีอะไร จันทร์เกษมก็ควรจะมีอย่างนั้นมีอัตลักษณ์ของเรา เราดูแลเด็กดี ดนตรี นิเทศ นิติ กำลังดำเนินการลงประกาศ สภาศูนย์นี้ดีมากท่านบอกว่า ต้องลงมาช่วยผู้บริหารภูมิภาคนี้ที่คนผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิจะพัฒนา มหาวิทยาลัยประชาสัมพันธ์คณะกรรมการกำลังรณรงค์จะทำอย่างไร เรามาจากรามคำแหงเยอะมาก อาจารย์มีอัตราจำกัดทั้งปริญญาตรีและปริญญาโท เวลาเรารับอาจารย์รับรุ่นน้องปากต่อปาก นิเทศ เรื่องการนำสื่อ ห้องนิเทศ วารสารจันทร์เกษมโพสต์เรื่องการนำสื่อ พิธาบ่น้อย 7 ปี ติดต่อกันเป็นรางวัลหนังสือพิมพ์เป็นข่าวเด็กทำกันขายบางที่ก็แจกฟรีขายกันเอง 5 บาท 10 บาท...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...อัตลักษณ์เราไม่เหมือนคนอื่นเพื่อแข่งขันอยู่ได้ เด่นกว่า ดีกว่า เรามีอะไรเดิมที่เชี่ยวชาญ เทคนิคแตกต่างอัตลักษณ์...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

“...เราต้องมีความต่างของเราเองก็พยายามค้นหาว่าเรามีอะไร...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...ความเหมือนต่างเรามุ่งผลิตครูเปลี่ยนมหาวิทยาลัยได้แต่ไม่ทิ้งรากเหง้าครูสะสมยาวนานรุ่นต่อรุ่น...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ต้องมีความต่างเฉพาะองค์กร...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

จุดแข็งและจุดอ่อนเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ด้านจุดแข็งอัตลักษณ์

จากการสัมภาษณ์ข้อมูลของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ได้มีจุดแข็งในการสร้างอัตลักษณ์เป็นของตนเองหรือบางที่พยายามสร้างให้เป็นจุดเด่นเพื่อรอเวลาการสะสมความเชี่ยวชาญความถนัดเฉพาะด้านให้มีความเก่งจนเกิดเป็นอัตลักษณ์ที่ไม่เหมือนใครจนกลายเป็นอัตลักษณ์เฉพาะ เมื่อนึกถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครนั้น จุดแข็งที่สำคัญพบว่า การมีวัฒนธรรมองค์กรที่สะสมอันยาวนานที่ปฏิบัติกันมารุ่นต่อรุ่นจนกลายเป็นการพัฒนาและภาคภูมิใจสู่ยุคสมัยใหม่และยอมรับ ซึ่งได้มีการสร้างจุดแข็งอัตลักษณ์เฉพาะตนเองหลากหลายประการ คือ 1). การเสริมสร้างหลักสูตรที่เข้มแข็งเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน 2). การเสริมสร้างวัฒนธรรมที่ดีด้วยการสืบทอดความเป็นวังประวัติศาสตร์ 3). ส่งเสริมการมีกิจกรรมายาที่สง่างาม

4). การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่ดีเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้เห็นคุณค่า 5). การเสริมสร้างพัฒนาทรัพยากรบุคคลมุ่งสู่ตำแหน่งทางวิชา 6). การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกด้วยการทำ MOU. เกี่ยวกับภาษาร่วมกัน 7). การส่งเสริมการให้รางวัลกับผลงานดีเด่นทั้งบุคลากรและนักศึกษา 8). การออกสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์ในผลงานเชิงประจักษ์อย่างต่อเนื่อง 9). การพัฒนาการปรับบุคลิกภาพให้เข้ากับยุคสมัยใหม่ 10). การส่งเสริมการให้ความเป็นกันเองเสมือนพี่น้องและสายสัมพันธ์อย่างอบอุ่น

11). ส่งเสริมการดูงานต่างประเทศและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมต่อกัน ทั้งนี้การนำสถาบันการศึกษาที่เป็นจุดแข็งถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่มองถึงความสำคัญต่อสถาบันการศึกษาที่สามารถพัฒนาและต่อยอดความคิดให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมที่ผสมกันมาเพื่อสร้างคน สร้างอนาคตสถาบันการศึกษานั้นจะตอบโจทย์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งอัตลักษณ์หนึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งจากนานาทัศนะได้มีผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวไว้ว่า

“...มองถึงผู้เรียนประสบความสำเร็จตัวตนของเราลักษณะเฉพาะสวนดุสิตที่คนยอมรับ เบเกอร์รี่ อาหาร พยาบาลบริการที่ชัดเจนต่อยอดการเปลี่ยนแปลงตอนนี้เชื่อมโยงจาก 4 ส่วนนี้ให้เป็นลำดับเราเชื่อมโยง อาหาร ปฐมวัย บริการ เต็บโตตามจุดเด่น ธุรกิจการบริการปรับเปลี่ยนเชื่อมโยง 4 ตัวนี้ก่อนเราไม่มองแบบที่อื่นจะโตเอง ตัวที่ 5 ยังตอบไม่ได้...รากฐานการเป็นโรงเรียนการเรือนและความเชี่ยวชาญในองค์ความรู้ของสวนดุสิตที่ออกให้รูปแบบธุรกิจวิชาการและโรงเรียนสาธิต...อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏควรดึงเอาจุดเด่นจุดแข็งที่มหาวิทยาลัยมีความเชี่ยวชาญรวมถึงวัฒนธรรมองค์กรบนพื้นฐานของความเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ คือความเป็นวิทยาลัยครูที่มีหัวใจความเป็นครูและพร้อมที่จะมอบความรู้ให้แก่ลูกศิษย์ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏ...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...เออ! ในความเป็นอยู่ร่วมกันของเราวัฒนธรรมเป็นพี่น้องสูงเป็นมหาวิทยาลัยสวนสุนันทาเดียวที่มีความสัมพันธ์สูงมากพี่น้องเอื้ออาทรช่วยเหลือเรากล้าบอกเลย องค์กรแห่งความสุขเราสร้างคุณธรรมได้ก่อน สร้างให้คนดีจิตใจดีงามก่อน ปัจจุบันทำอยู่เริ่มจากอาจารย์พี่น้องมีความสัมพันธ์เริ่มแต่เวลามาใหม่ Records มีปฐมนิเทศเรามาที่สอนน้องดูแลกันเป็นนโยบายที่วางไว้เข้ามาต้องดูวัฒนธรรมองค์กรก่อนเข้ามาสะเปะสะปะไม่ได้ให้ความรู้เขียน มคอ. อย่างไร รู้การประเมินผลอย่างไรอีก 11 หน่วยคนเข้ามาไม่ได้ครุศาสตร์หมดเราสอนให้มีความรู้วิชาการ...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...สร้างเด็กติดตัวก้าวไปในอนาคต แต่เราทำโครงการเพื่อสร้างจิตวิญญาณให้เด็ก เช่น จอctrถ ปลอดภัยว่าง เขามีคิวเข้าแถวขึ้นลิฟท์ ไม่ลูปบุหรี เขาต้องอยู่ในองค์กรเล็กใหญ่ได้ในทุกศาสตร์ เรื่องอนุบาล เรื่องฟิสิกส์ สาขาอื่นๆ ให้เด็กต้องสอดแทรกให้เด็กทุกศาสตร์เข้าไปโดยการเข้าเรียนตรงเวลา เป็นแม่แบบอาจารย์ต้องปฏิบัติด้วย...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...เรามองแล้วยอมรับเราเริ่มต้นจากการเรียนมีชื่อเสียงในตัวตนมาก่อนมีวัฒนธรรมมาก่อน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...ลักษณะอย่างนี้บัณฑิตเก่งด้านไหน ผู้ใช้ด้านศาสตร์ที่เขาเรียนนะถูกไหม เช่น สถาบันถ้าท่านอยากได้ อาจารย์ต้องการบัณฑิตต้องเช็คให้ได้ว่าเอามาจากตรงไหนไปคว่ำมา กำลังจะทำ ผลิตให้ได้ ปฏิบัติเข้าใจว่าอัตลักษณ์ควบคุมหมดทุกด้านสู่อาเซียนได้ ต้องเริ่มต้องใช้เวลาควรเป็นมุมมองอย่างไร เป้าอย่างไร...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...มุ่งมันทางเชิงประเด็นบุคลากรภายในมีประเด็น บุคลากรมีชื่อเสียงความรู้ศิลปวัฒนธรรมอยู่ เครือข่ายเรามีศิษย์เก่าเยอะศิลปะเก่งภาษา ดนตรี เมื่อไรทำจะมีคนมาช่วยเยอะ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร(รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...ในราชภัฏ 40 แห่งคุยกันแต่ละคนต้องรู้ความเป็นเลิศ จุดเด่นหน่วยกิต 100 ถึง 150 คือเทอมหนึ่ง ทำพันทัวร์รอบบาท ถึง หกพันบาท ถูกสุด ธนบุรีเพิ่งฝั่งเสร็จแผนวิเคราะห์จุดแข็งสมัยก่อนมีจุดแข็งเพราะมี ผศ. รศ. ส่วนใหญ่แต่เกษียณไปหมดแล้ว ผลิตเป็นพนักงานเข้ามามหาวิทยาลัยผลักต้น 5 ปี ช่างหน้าให้ทำผลงาน ผศ.ทางวิชาการได้ rangine สกอ. 5.5 ประเมินอันดับ 5 ของประเทศ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...มองเราพระนครผลิตครูที่มีชื่อเสียง ดุสิตปฐมวัย เราคณิตศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมโดดเด่น พุทธศาสนามีกิจกรรมทุกเช้าเด็กตักบาตรเวียนเป็นคณะ ทุกวันไม่เว้น เว้นปีใหม่ จัดใหญ่เป็นประเพณีของมหาวิทยาลัยถ้าเปิดเรียนทุกวันเด็กเรียนวิชา GE เด็กนั่งตักบาตรจันทร์ถึงศุกร์ จุดโดดเด่นมีการทำจริงทุกวันของพระนคร วันนี้วันอังคารของมนุษยศาสตร์ผู้บริหารตรวจเยี่ยมวันพฤหัสบดีสวดมนต์ 7 โมงครึ่ง ถึง แปดโมงเช้า อาจารย์พุทธศาสนานั่งสวดมนต์ฝึกสมาธิต่อและมาตักบาตรคู่เด็กหนึ่งชั่วโมงครึ่ง หลังจากนั้นเข้าชั้นเรียนเป็นคณะใครคณะนั้นมีเด็กนักศึกษาจะมาจะมีอาจารย์ ผู้บริหารมานั่งอาจารย์ให้ความร่วมมือเด็กถือสมุดบันทึกความดีของวิชา GE มหาวิทยาลัยมีสนามสอบธรรมะศึกษาตรี โท เอก สนามสอบใหญ่เช่น ขวนมาสอบตรี โท เอก เคยได้แชมป์สอบมากที่สุด วิถีชีวิตความเป็นไทยสมัครใจสอบกันเอง คุณสมบัติ ตรี โท เอก เหลือที่ยังไม่สอบผู้บริหาร ปีนี้สอบหนึ่งครั้งคุณสมบัติไม่มีเงื่อนไขไปอินเดียวฟรีคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาได้ไปคุณสมบัติตามเกณฑ์ผ่านอบรมในรายวิชาการหว่างเทอมศิลปวัฒนธรรม ครุมีคุณธรรมจริยธรรมผ่านอบรมระหว่างเทอม ทำถึงเจ็ดวันฝึกสมาธิมีทุกปีทั้งภายในและภายนอกจัดไป...”

“...นอกจากนั้นสอบธรรมศึกษาเจ็ดวัน ยาวนานมาก ที่วงเวียน และชั้น 5 นั่งปฏิบัติธรรมกรรมฐานเป็นเจ็ดวันเจ็ดคืน จะมีการเปิดรับสมัครใครสนใจ การเดินทางภายในให้ 30 ที่นั่ง

งบประมาณภายในคนเข้ามาแข่งให้เด็กไปด้วยที่อื่นเดีย 9 วัน ฟรีหมด เด็กคุยยากไป ทุกคนสร้างความดีมีสมาธิได้ แง่พุทธศาสนาประสบการณ์การทำงานความดีครั้งหนึ่งในชีวิตต้องไป คัดสื่อ กองบริหาร บุคคลกรรมการจากคณะคัดเด็กมีคุณสมบัติพิเศษทำความดีอย่างหนึ่งอะไรบ้าง เช่น ช่วยงานกิจกรรม เด็กยากสอบอยากทำความดี เราจะมาดูกัน อธิการบดีทั้งคนเก่าคนใหม่ไปด้วยมีการรับลูกกัน นอกจากสมาคมของคณะพระนครไปผสมกันให้ความสำคัญมาก มีท่านไปทุกปีคุณมีชัย ฤชุพันธุ์ กรรมการสภา ชอบอยากไปอีก ปี 57 อธิการบดีเอาใหม่เพิ่มบุคลากรไปบวช 2 อาทิตย์ เมืองลุมพินี พาราณาสี เด็กและอาจารย์อยากบวชจะได้ซาบซึ่ง อธิการมองไว้ถ้ายุ่งยากบวชที่ไทยแล้วเดินทางไปถึงเวชนีย์ทั้ง 4 แห่ง...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...อาจารย์คลุกคลีกับเด็กอยู่ตลอดเด็กฝึกซ้อมเราฝึกแบบพอลูก จุดเด่นหลักสูตรคือ หนึ่งนิเทศศาสตร์เยอะมากเราได้รางวัลพิราบน้อย เจ็ดถึงแปดปี ซ้อนกันมานะคะ เขามีห้อง lab ออกค่ายถึงแม้ว่าเราได้งบประมาณน้อยดูห้องเด็กนำเสนออาจารย์นิเทศเป็นกำลังสำคัญมีอาจารย์เก่ง อาจารย์นุจรินทร์ จบภาษาไทยเก่ง ตอนหลังอยู่นิเทศเน้นการฝึก ตัวที่สองคือ นิเทศศาสตร์เด็กเยอะมากอธิการบดีให้ลดหลักสูตรเด็กน้อยเด็กไปอยู่ที่จีน อาจารย์มีเครือข่ายเยอะมากไปมาจีนของกวางสี normal ครั้งแรกมีวิทยาลัยแพทย์แผนจีนเรามีนักการตลาดท่านหนึ่ง เขามีเครือข่ายเยอะแลกเปลี่ยน MOU กันหลายปี...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...เรามีฐานที่มาแข็ง...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

“...เน้นความเป็นวังแบบเดิม มวยเป็นวังอย่างไร อยู่ได้ยี่สิบสากล เราไม่เอาทั้งหมดร้อยเปอร์เซ็นต์ เราขายความเป็นวัง เวลาเข้าหาผู้ใหญ่สุภาพบุรุษ สุภาพสตรีแบบเดิมเป็นไทยไม่จำเป็นอ่อนน้อมถ่อมตน land of smile การพูดจาเด็กสมัยนี้ไม่ถาม ถ้าไม่พูดพอขอรรมคำแห่งเด็กนี้ไม่ตาม trend แปลกไม่จริงใจ ถ้าคนรุ่นแต่ก่อนไม่รุกขึ้นมา อย่างผมเอา chat มี feedback กับนักศึกษา เช่น มาเรียนมัธยม กลายเป็นเขามาเรียนปะละ หรือเปล่า กลายเป็นรือเป่า เราต้องเรียนภาษาเขาด้วยเพื่อให้เข้าใจเขาแต่เราไม่เอาแบบนั้นนานๆ จะใช้ภาษาวัยรุ่นแต่ภาษาที่ถูกต้องเรากลับมายังเดิม ทำแบบนี้เราไม่แบ่งแยกเราเชื่อมโยงทุกยุคทุกสมัยอยู่อย่างไรรูปแบบนั้นเรามองไม่ได้ ยุคเปลี่ยนแปลงไปเราใช้ยุทธศาสตร์จะให้คนรุ่นใหม่เรียนสุนทรพจน์ impossible ถ้าเราเอานักร้องยอดเยี่ยมมาประกวดกันมาร้องในสมัยนี้ละ พวกผู้นำเนี่ยเอามาร้องในสมัยนี้ดนตรีดีกว่า ในที่สุดฟังเพลงสมัยใหม่เพราะไม่เพาะ ร่วมสมัยการเรียบเรียงสมัยนี้เป็นกระแสที่เข้าถึงได้...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...ครุศาสตร์หลักสูตรผ่านจากครุสภา เด็กจบสอบใบประกอบอาชีพรับรองโดยอัตโนมัติ
สำหรับการศึกษา 4 ปี ถ้า 5 ปี ถูกกำหนดลดลง ปัจจุบัน TQF ครุศึกษาวกหนึ่ง อบรมวิชาชีพครู
ตลอดเวลาเชิงครุศาสตร์เด็กควบคุมจากครูที่เป็นครูรู้อะไรพัฒนาเด็กได้...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...เนื่องจากเรามีปรัชญามหาวิทยาลัยเพื่อความเป็นไทยอัตลักษณ์ผลิตบัณฑิตมีปัญหาที่พึ่ง
ตัวเองได้ประกาศแล้ว ณ เวลานี้ออกจากสภา เราเป็นสถาบันครูเก่า ผลิตครูอดีตรากเง้าเรามาจาก
ตุลาคม 2535 ประมาณ 122 ปี ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางผลิตครู ผลิตบัณฑิตสังคม
ประเทศชาติ ครูด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ ปัจจุบันพยายามคงเอกลักษณ์ครูเอาไว้แก่นราชภัฏ
หนีครูไม่พ้นพอเป็นวิทยาลัยยังผลิตครูสร้างจุดเด่นจุดแข็งเราทั้งรากเง้าได้เป็นผู้เชี่ยวชาญรุ่นต่อรุ่น...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...มองอัตลักษณ์นอกจากครูจันทร์เกษมมีชื่อที่ได้รับการยอมรับ ดนตรีสากล นิเทศศาสตร์
การท่องเที่ยวเป็นจุดแข็งมีการอบรมมัคคุเทศก์เด็กจบสามารถทำงานได้แลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ
นักศึกษามีการแลกเปลี่ยนฝึกงานตามโรงแรมต่างๆ คือการท่องเที่ยว นิเทศรางวัลพิราบขาวเป็น
รางวัลสำหรับการทำข่าวฝึกปฏิบัติสัปดาห์หลายปี ดนตรีสากลประกวดสมัครได้รับการยอมรับสมัคร
แต่ละปีเยอะมาก ไปได้ 100 กว่าคน จากจำนวนที่รับได้ก็ต้องคัดเอากะทิ เด็กมา 400 ถึง 500 คน
สอบทฤษฎีและปฏิบัติความถนัดทางดนตรีเฉพาะ ฉะนั้นการแข่งขันสูงมาก นาฏศิลป์ศิลปะการแสดง
ได้รับเชิญจากหน่วยงานต่างๆ ดนตรีไทย แสดงโขน การร่ายรำยอมรับในสังคมดีมาก การ
ประชาสัมพันธ์ไม่ชัดเจนเป็นการเน้นปากต่อปาก น่าจะโดดเด่น 5 ปี นี้...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษม 25 ธันวาคม 2556)

จากผลการศึกษา นี้ จึงทำให้ทุกมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมุ่งสู่การพัฒนาใน
แต่ละสาขาหลักสูตรของตนเองจากเดิมที่เคยผลิตครูจำนวนมากมายในสมัยก่อน แต่ในปัจจุบันก็ยังคง
มีการสอนผลิตครูแต่ก็ได้ลดจำนวนลงไปบ้าง ในแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร
และหันกลับมามองตนเองกับบริบทใหม่ คือ ต้องมีการพัฒนาตนเองจากจุดยืนของตอนที่มืออยู่ให้ปรับ
เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องการผลิตนักศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการ
ตลาดแรงงานเกี่ยวกับวิชาชีพ จึงทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกที่พัฒนาหลักสูตรให้เป็นที่ยอมรับและ
เข้มแข็งกลายเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของตน เช่น ถ้าเน้นอัตลักษณ์เด่น เป็นเลิศควรเป็นสถานศึกษาที่ใด
สิ่งหนึ่งที่มหาวิทยาลัยราชภัฏต้องตื่นเพื่อความอยู่รอดและสามารถแข่งขันได้ คือมีอะไรเป็นจุดเด่นของ

ตนเองและน่าเรียนด้วยการตอบโจทย์ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพึงพอใจและเลือกรักที่จะเรียนในสาขาที่ชอบ ถึงอย่างไรก็ตามการพัฒนาหลักสูตรให้เข้มข้นพร้อมสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับบัณฑิตที่พึงประสงค์เข้าไปด้วยเพื่อให้เกิดคุณภาพอย่างแท้จริงจึงมีการสอดแทรกควบคู่ไปกับการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นที่พึงพอใจของตลาดแรงงานที่ผู้ประกอบการวิชาชีพต่างให้เสียงตอบรับว่าดี มหาวิทยาลัยราชภัฏก็ยังไม่หยุดนิ่งที่จะพัฒนาต่อไปอีก ณ ปัจจุบันการมีมติใหม่ด้านการศึกษาคงไม่ได้โดยเฉพาะในประเทศได้เท่านั้น จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ต่างก็มีการเตรียมความพร้อมที่จะแข่งขันกับตัวเองและการปรับตัวเองทั้งด้านการพัฒนาบัณฑิต การพัฒนาหลักสูตร การสร้างเครือข่าย การสร้างวัฒนธรรม และพัฒนาทักษะทั้งนักศึกษาและบุคลากรของแต่ละที่เพื่อเข้ากับสถานการณ์ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นของนโยบายอุดมศึกษากับอาเซียน ที่จะพัฒนาสร้างอัตลักษณ์ของตนเองให้เป็นจุดเด่นหรือจุดแข็งเพื่อความเป็นเลิศ และความอยู่รอดอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานที่ตนเองมีอยู่ที่จะรองรับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนที่กำลังจะมาถึงใน พ.ศ. 2558

ด้านจุดอ่อนอัตลักษณ์

ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งต่างก็มีจุดอ่อนที่ต้องพัฒนาให้อยู่รอดและสามารถแข่งขันได้ผลจากสัมภาษณ์พบว่า การที่จะสร้างอัตลักษณ์ขึ้นมาให้โดดเด่นและเป็นที่ยอมรับ รับรู้ของบุคลากรภายในสถาบันการศึกษาของตนเป็นเรื่องที่ตอกย้ำความคิดเห็น ความเข้าใจ อย่างเสมอภาคและเหมือนกัน แต่บุคลากรบางส่วนไม่สนใจไม่ใส่ใจในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่ใหม่ๆ และไม่รู้ว่าจะมีอะไรบ้าง ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสารเป็นฝ่ายประชาสัมพันธ์ที่ได้ส่งข่าวสารทุกช่องทางต่างๆ ที่มีอยู่มากมายรองรับเช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์ โบชัวร์ การตอกย้ำข้อมูลเพื่อให้รับรู้ต้องใช้เวลาและต้องกระทำอย่างต่อเนื่องทั้งสื่อทุกชนิด จากผู้บริหาร จากการประชุม จากการนำเสนอข่าวสื่อมวลชน จากการสัมภาษณ์ของนักศึกษา ที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ตนเอง บางครั้งการสร้างอัตลักษณ์เกี่ยวกับวินัยก็เป็นสิ่งที่ยากเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากต่างที่ต่างถิ่นกันการมาอยู่รวมกันก็ต้องฝึกฝนให้อยู่รวมกันได้ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากเพียงแต่ต้องให้เวลากำหนดคุณสมบัติเฉพาะบุคคล การฝึกนักศึกษาให้คิดอย่างสร้างสรรค์พัฒนาต่อยอดแนวคิดเดิมเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เป็นสิ่งที่ควรทำไม่ควรหยุดนิ่งอยู่กับที่ เพราะจะไม่เกิดความรู้ต่อตนเอง การทำวิจัยก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถนำปรับปรุงพัฒนาให้ก้าวหน้า ในมุมมองของบุคลากรยังขาดตำแหน่งทางวิชาการ เช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ที่ควรเร่งรีบและพัฒนา การพัฒนาบุคลากรไม่เป็นไปตามแผนขาดแคลนบุคลากรที่จะพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งนักศึกษาก็มีมาสมัครกันเยอะแต่เมื่อถึงเวลาสอบหายไปเป็นจำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถ

คาดหวังได้ ทำให้ไม่เป็นไปตามแผนที่หลักสูตรตั้งเป้าหมายไว้กับนักศึกษาที่เกิดจากความคาดเคลื่อนอีกทั้งการจัดสรรงบประมาณมีน้อย

เนื่องจากจุดอ่อนเป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาค่อยเป็นค่อยไปในการซบซิมให้เหมือนกันเป็นหนึ่งจะต้องรักษามาตรฐานคุณภาพให้ดีเป็นเลิศเป็นสิ่งที่ยากในแบบของตนเอง การมีวัฒนธรรมที่สืบทอดกันในเรื่องมารยาทในสมัยก่อนกับสมัยปัจจุบันที่ความแตกต่างกันมาก ทั้งนี้มีคนรุ่นใหม่มากมายที่นำแนวคิดตะวันตกมาใช้กันทำให้รูปแบบวัฒนธรรมแบบเดิมๆ ของคนที่ควรอนุรักษ์หายไปไม่ใส่ใจเป็นสิ่งที่ล้ำสมัยจิตจางไปและมองว่า ไม่ทันสมัยจึงทำให้การเสริมสร้างวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมานั้นได้ถูกกลืนเลือนหายไป ถึงแม้ว่าจะมีการปลูกฝังเพียงไรแต่ด้วยความคิดที่ต่างกันทำให้ไม่ปฏิบัติตามได้จนกลายเป็นเรื่องของฉันไม่สนใจไม่ใส่ใจ ก็กับการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีกฎ กติกา ที่งดงาม ที่มีเสน่ห์ ที่มีคุณค่า ให้คงความเป็นหนึ่งที่มีมหาวิทยาลัยราชภัฏตนต้องการที่จะสร้างต้นแบบที่ไม่เหมือนใคร และไม่มีใครเหมือนให้คงเป็นอัตลักษณ์นั้นๆ ได้ ทั้งที่มีมหาวิทยาลัยราชภัฏพยายามสร้างและพัฒนาระบบให้ดีขึ้น นอกจากนี้สถานที่ยังเป็นปัจจัยสำคัญต่อการทำกิจกรรมให้กับนักศึกษาถ้าสถานที่แคบเมื่อทำกิจกรรมแล้วไม่สะดวกต่อนักศึกษา ขณะเดียวกันต้องมั่นพัฒนาจิตใจนักศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งให้คิดบวกอย่างสม่ำเสมอ การให้นักศึกษาได้มีสุขภาพจิตใจที่แข็งแรงสมบูรณ์เป็นสิ่งที่ต้องใส่ใจเป็นพิเศษที่ต้องประคับประคองกัน การศึกษานักเรียนที่เข้ามามีทั้งเกรดในระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับดีที่จะต้องเรียนปนกันไม่สามารถแยกห้องแยกเกรดแต่ละระดับได้ ต้องให้นักศึกษาปรับตัวในห้องเรียนเอง อีกประเด็นที่สำคัญ คือ ต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ เรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอๆ เพื่อเพิ่มทักษะและผลงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งผลงานวิจัยเผยแพร่ก็ยังมีอยู่น้อยและต่ำกว่ามาตรฐานต้องเร่งพัฒนาหลักสูตรให้เข้มแข็งเพื่อสามารถรองรับการแข่งขันกับการเปลี่ยนแปลงของประชาคมโลกด้วยการสร้างมาตรฐานให้นักศึกษาเข้าประกอบอาชีพในตลาดแรงงาน ถือว่าเป็นสิ่งที่ต้องเร่งและสร้างคนเก่ง คนดีให้สังคมกับยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงนี้ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้มองถึงจุดอ่อนของตนในแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครไว้ดังนี้

“...คนไม่เข้าใจกระบวนการสร้างความเข้าใจ ผลงานการยอมรับจุดแข็ง เรามองรากฐานของเราต้องช่วยกันทำเชื่อม 4 ตัว ให้ได้โดดเด่นจะเกิดสานต่องานการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญที่สุดทำทุกรูปแบบใช้การสื่อสารทั้งหมด คนของเราไม่เข้าใจทำทุกอย่างทุกช่องทาง อาจารย์ปริญญาเอกปริญญาโททำเยอะมากในทฤษฎีการสื่อสารควรจะขยายผลเอามาจับบางส่วนทำ เอามาวางแต่ถ้าสู้ปฏิบัติจะง่ายขยายการประชุมระดับรอง หน่วยงาน บริหาร คณบดีขยายการประชุมออกไป ทำ E-office คนไม่ดู ตัวอย่างนโยบายสวนดุสิตเอกสารคู่มือ 5 ครั้งไม่รู้ว่าจะดูหรือเปล่าแจกถึงตัวคนทำทุกข้อทุกกระบวนการช่วยกันทำเอาทฤษฎีมาทางระบบการสื่อสาร...”

“...กลยุทธ์ทั้งหมดแล้ว ไปสู่ถึงผู้รับ Feedback ส่วนที่ 1 ไม่รู้คนส่วนใหญ่ตอบได้ 4 ส่วน
ปรัชญาอยู่รอดยั่งยืนส่วนใหญ่รับรู้ อัตลักษณ์กับวิสัยทัศน์ 4 ด้าน อัตลักษณ์ต้องอยู่แบบยั่งยืนเน้น
ความเป็นเลิศบนพื้นฐานอัตลักษณ์วิสัยทัศน์บนพื้นฐานความเป็นเลิศกระบวนการพัฒนาถ้าเราช่วยกัน
ทำสามารถหมดจุดอ่อนไปได้ เรายังรักษามาตรฐานคุณภาพเป็นสิ่งที่ยาก เพราะอัตลักษณ์ของสวนดุสิต
เป็นเรื่องการบริการ การทำให้ทุกคนพอใจและมีผลกระทบต่อความรู้สึกสูง...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...มาจากหลากหลายหน่วยงานคนมาจากวัฒนธรรมเราไม่เหมือนมหิดล จุฬา การมาเริ่มต้น
หล่อหลอมขบวนการที่ยากก็ค่อยๆ ซึมซับ lization มาจากความหลากหลาย...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...หนึ่งเด็กที่มีคุณภาพได้เด็กที่เราต้องการมาแข่งกันไม่ได้ จุฬารธรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเก่าๆ
เราไม่แข่งแต่เราเสริมสร้างเด็กให้มุ่งมั่นที่อัตลักษณ์ มีวินัย วิชาชีวิตให้เขาถ้าไม่สอน ถ้าไม่ให้เด็กไม่มี
ความรู้ต้องให้ซึมซับไปโดยปริยายต้องเข้าเนตอ่านหนังสือได้วิชาที่ติดตัวไปในอนาคตซึมซับวิถีชีวิตหา
ยาก ถ้าเราไม่ให้เด็กไม่เข้าใจระบบเด็กอยู่ในกรอบเล็กๆ วิชาในห้องเรียนเด็กเรียนเด็กเรียนรู้
ตลอดเวลาแต่วิชาชีวิตหายากต้องอยู่ร่วมสังคมได้วิชาชีวิตในตำราไม่มีต้องปรับตัวอาจารย์ต้องสอนสุม
บุหรือสำคัญตรงไหนควรไม่ควรคนรำคาญหรืออาจารย์โทรศัพท์ในลิฟท์...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 2556)

“...ทำอะไรให้คนพัฒนาให้เก่งเราต้องแข่งกับตัวเองให้ได้บุคลากรต้องพัฒนากระตุ้นสร้างงาน
ต่อยอดบนพื้นฐานของความเก่งต่อยอดไปเรื่อยๆ เช่น คอฟฟี่เค้กเปลี่ยนแปลงได้หลายอย่าง เรามีโรง
เนยทำเอง เราทำวิจัยเราใช้เนยของเราเอง พัฒนาคอฟฟี่เค้กเป็น maccadamia เราสร้างรสชาติ
ผลิตภัณฑ์ การศึกษา การผลิตแบบเดิมไม่ได้ต้องส่งเสริมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ถ้าการผลิต
การศึกษาแบบเดิมๆ คิดเดิมๆ จะไม่เกิดประโยชน์การมีพื้นฐานเดิมมาสนับสนุนไม่ใช่ ต้องทำวิจัย
สร้างสรรค์การสอนความก้าวหน้า...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...ใช้เวลาและต้องรีบ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...ประสบการณ์ต้องเติม หนึ่งองค์ความรู้ใหม่ สองเชิงปฏิบัติการทำงาน ความรู้ใหม่บุคลากร
50 เปอร์เซ็นต์เป็นคนใหม่เป็นความมุ่งมั่นความรู้ต้องเสริมเติม...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...หนึ่งบุคลากร ผศ. รศ. ไม่ถึงเกณฑ์ปริญญาเอกไม่ถึงเกณฑ์ สองวิจัยเผยแพร่ไม่ค่อย
มาตรฐานต้องใช้การประชาสัมพันธ์ออกไปจะมีสายรถตู้เข้าไปจัดกิจกรรมโรงเรียนทั้งหมดเป็นทีม...
เมื่อวานไปสันติราชได้ 60 คน กิจกรรมแบบทดสอบเด็กและแนว กลุ่ม ม.6 มีการกรอกใบสมัครเดี๋ยว
นั้นใครสนใจก็มาสมัคร กลุ่ม ม.6 ที่ผ่านมามีจ่ายเงินทางธนาคาร ผ่านเว็บส่วนหนึ่งจะยอมจ่ายไปก่อน
เสียเงิน 10 เปอร์เซ็นแต่มีโอกาสกลับมาไป 4 พัน กลับมา 3 พัน ก็ได้ เราลุยรถตู้โฆษณาไปเป็นทีมใครไป
อย่างไร รถออกตลอดเพื่อเอาคนมา...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...ศึกษาไม่เป็นแผนลับ วิทยาศาสตร์ เซรามิก เด็กน้อยอาชีวะเปิดมีคู่แข่ง เด็กลด 200 คน
อาชีวะ อาชีวะ ปีหนึ่งได้งานทำแล้วปัญหานักศึกษาไม่เป็นตามแผนเทคโนโลยีอุตสาหกรรมหลักสูตร
ทำให้เด็กเลือกอาชีวะฝึกและได้งานทำรถไฟหัวจรวด 7 ปีข้างหน้าให้เด็ก เหมือนให้การค้าขาย
ชายแดนฝึกเด็กให้ซ่อม หัวรถจักร หัวจรวดทั้งลำเหนือใต้การค้าขายชายแดน ม.เปิดหลักสูตรรองรับ
เป็นแผน MOU. เขมร อินโด พม่าให้ใช้สนามบินฝึกนักบินกองทัพอากาศนายเรืออากาศฝึกจริง
สนามบิน ทุกหน่วยเจรจากันสนามบินศรีราชาอธิการคุยกับกองทัพอากาศเด็ก AV พาณิชยกรรมขับ
เครื่องบินค่าใช้จ่ายสูงหลักสูตรนานาชาติ สาขานักบินผู้ช่วยเครื่องบิน หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต
สอนภาษาอังกฤษเป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...งบน้อยขาดแคลนบุคลากรและศักยภาพเป็นอาจารย์มีผลงานวิชาการน้อย เพราะเรามีอยู่
ช่วงหนึ่งหลงไม่หึงบอาจารย์รุ่นเก่าสมัยก่อนจันทร์เกษมตำแหน่งเป็นหนึ่งใน ผศ.จะไม่มีค่าตอบแทน
รศ.เยอะสมัยก่อนผลิตครูอาจารย์ยุคก่อนใครบรรจบมานิต ชุมสาย ปรมาจารย์ใครเรียนครูอาจารย์สุ
นิทย์ เด็กจบม.ปลายอันดับหนึ่งผู้ชายบ้านสมเด็จ ถ้าผู้หญิงสุนันทา แต่หนึ่งกับหนึ่งมารวมที่จันทร์
เกษมสมัยก่อนอาจารย์ต้องพัฒนาอาจารย์เขียนตำราเยอะสอนอย่างเดียว สมัยนี้ประกันคุณภาพเยอะ
อธิการสมัยนั้นให้สอบอังกฤษได้อันดับหนึ่ง เข้มมากปี 28 แต่มีครูหัวกระโหลกคาคาดหวังให้คณาจารย์
ทำมากกว่าหนึ่ง แต่มาระยะหลังกำลังพัฒนาเป็นกระแสะยุคหนึ่งไม่มีครูของเราเป็นศูนย์อบรม Toefl
computer ผลพวงปัจจุบันครูยุคเหล่านั้นมาเป็นครูยุคในปัจจุบันนี้ นิเทศเอกชนยังไม่พร้อมความเป็น
ครูสมัยนั้นเงินเดือนไม่ขึ้นความก้าวหน้าไม่มีระยะหลังกำลังพัฒนามันเป็นกระแสะคนไม่เรียนครู
ตำแหน่งครูไม่มี...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...อยู่ที่คนของเรามุ่งมั่นพัฒนาให้ดีขึ้นสร้างนวัตกรรมเสริมสู่ความเป็นเลิศ ถ้าคนเราตระหนัก
เดิน...แต่บางที่ต้องเดินต่อไม่หยุดยั้ง...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

“...เรามีจำกัดเอาอย่างที่เราคิดในอดีตว่านอนสอนง่าย แต่ถือว่าเซตตกขอบ ปัจจุบันเขามองเรา
เป็นยุคหินเซไป เออ! โลกทัศน์แห่งความเป็นจริงแบบนี้อยู่ในโลกาภิวัตน์ไม่ได้เราปรับค่อยเป็นค่อย
ไปในเชิงยุทธศาสตร์อัตลักษณ์ของเรา เราพยายามสร้างสิ่งแวดล้อมประยุกต์ บรรยากาศเข้ามาเสริม
เช่น สำนึกความเป็นไทยเราก็ใส่ผ้าไทยทุกวันศุกร์ และวันอังคารใส่เสื้อสีชมพู เนื่องจากเราเป็นวังดี ร.
5 มีอยู่ ประชุมจะเห็นกัน พระนางเรือล่มมีความผูกพันกับ ร.5 วันประสูติให้อาจารย์ พนักงานให้ใส่สี
ชมพูใหม่ๆ หมด ตอนหลังกลายเอาเสื้อก็พามาปนเปกันใส่ไม่สวยทำแบบไฟใหม่ฟาง สีชมพูสีประจำ
ร.5 มีสีน้ำเงินมาแทรก มีกระเป่าแขน เสื้อเชิ้ตมีปก ปัจจุบันรณรงค์อยู่ วันศุกร์ผ้าไทย วันอังคารวันนี้
น้อยมาพากสายสนับสนุน อาจารย์ไม่ใส่เลยแรกๆ ก็สนุก ใส่เสื้อยัดมีปกไม่สุภาพเวลาประชุมไม่สุภาพ
กรรมการสหภาพผมเองมีชุดไทย น้ำเงิน ชมพูนะ เป็นผ้าชุดพระราชทาน นานๆ จะใส่สักทีเลยตอนนี้
มีแนวคิดกลยุทธ์ในการสร้างบรรยากาศก่อนเหมือนที่โคราช เรื่องนี้ผู้หญิงทั้งจังหวัดแต่งชุดสมัยทำสุร
นารี เพื่อมารวมกันลง Guinness book ลานกิจกรรมของจังหวัดทุกวัยมารำมาทำทำรำทั้งจังหวัด ถือ
ว่าสร้างกุศลรำลึกถึงชาติอะไรต่ออะไรความเก่งความกล้าของจังหวัด...เราพยายามเปลี่ยนแนวคิดคน
รุ่นใหม่ให้รักษาอัตลักษณ์ของเราเดิมๆ ยากยาก มันจะเอาความสมัยใหม่มาปน เราเกิดมาอย่างไร
เอกลักษณ์ที่นี้พยายามให้สุภาพอ่อนน้อมจิตใจรักษาไว้ให้น้องๆ ไหวพี้ วัฒนธรรมพี่น้องรักษาได้ทำ
ตามกันเยอะแต่การแต่งกายยากมาก ทั้ง 2 แห่ง ดุสิตสุนันทาเลียนแบบกันอยู่ใกล้กันถ้าใครเชยกว่า
กันไม่ไหว บุคลิกได้เปรียบ 2 แห่ง ส่วนเฉลี่ยทางกายภาพเหนือกว่าต่างจังหวัดเยอะเพียงแต่เปลี่ยน
อารมณ์ประดับกายให้ดี...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...หนึ่งเรื่องสถานที่จัดใสกิจกรรมน้อย สองพัฒนาจิตใจมากกว่า สามพัฒนาร่างกายออกกำลัง
กายกิจกรรมมีเสริมสร้าง EQ มากกว่า IQ ไม่ห่วง ทักษะจิตใจร่างกาย อารมณ์ เป็นห่วงต้องแข็งแรงที่
จิตใจคิดให้กายใจแจ่มใส เรามีที่สมุทรปราการในส่วนครุศาสตร์เป็นฐานในการพัฒนาสถานที่มอง
อนาคตค่อนข้างกว้างเริ่มด้านกายภาพ มีหอพักเป็นความรู้สึกดีอาคารขึ้นเยอะ อากาศดี หอพักเป็น
Feel ปีแรกที่โน่นฝึกงานฝึกสอนถือเป็นจุดอ่อนจุดแข็ง...จุดอ่อนจุดแข็งเราไม่แน่ใจเรามีเครือข่าย
โรงเรียนมากที่ส่งเด็กไปฝึกงานครุศาสตร์ fever เด็กเยอะเราต้องจำกัดโดยครุสภาอยู่แล้วไม่สามารถ
ผลิตได้เท่าไร จุดอ่อน Demand เยอะมาตรฐานสอบข้อเขียนสอบได้เกรดดี 3 กว่ามี 2.5 ขึ้นไป...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...ไม่มีจุดอ่อน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...เด็กเราที่เข้ามาไม่อาจจะเลือกเด็กได้มากนักเด็กที่เข้ามาหลายสาขาวิชา เก่ง ปานกลาง อ่อน มุมมองนะ เพราะฉะนั้น ราชภัฏเด็กอ่อนเข้ามาตั้งแต่ต้นจากการสอบ จากการเรียนสอนด้าน วิชาการทุกหลักสูตรกระจายไป บางหลักสูตรก็มีมากมีน้อยปนกันไป...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

โอกาสและผลกระทบจากอัตลักษณ์แต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ด้านโอกาส

จากการศึกษาผลวิจัยพบว่า เนื้อหาของการให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของโอกาสที่จะ แสวงหาและพยายามทำให้บรรลุวัตถุประสงค์เมื่อโอกาสมาถึง เช่น การพัฒนาบัณฑิตให้เป็นคนดีมี คุณธรรม จริยธรรม สร้างคนดี คนเก่ง ทั้งทางร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์ มั่นฝีกอบรมบ่มนิสัย ส่งเสริมความมีวินัย ความประพฤติอันเป็นนิสัยที่ดีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนักศึกษาจะได้เป็นบัณฑิตที่พึง ประสงค์ของผู้ประกอบการตลาดแรงงาน สร้างการทำงานเป็นทีมให้ปรับตัวและเข้ากับสังคมได้เมื่อจบ การศึกษาแล้ว สร้างบุคลิกภาพให้เป็นจุดเด่นให้ประชาคม เห็นว่า นักศึกษาคนนี้จะจบจาก สถาบันการศึกษาแห่งใดเป็นอัตลักษณ์ของสถาบันใด ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษากำลังเตรียมความ พร้อมสู่ประชาคมอาเซียนสถาบันการศึกษาต้องแสวงหา และปรับตัวเองด้วยการสร้างเครือข่ายกับ ประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน ด้วยการแลกเปลี่ยนภาษาเรียนรู้พัฒนาต่อยอด ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ด้วยการแสดงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันการศึกษาของตนที่มีการพัฒนาสะสมความเชี่ยวชาญออกสู่ ประชาคมอาเซียนให้เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาภายนอก ถึงความมีจุดเด่นเฉพาะให้เข้มแข็งอย่าง สม่าเสมอและต่อเนื่องด้วยการทำข่าว ประชาสัมพันธ์ตีพิมพ์ข้อมูลสารทุกช่องทางทำให้ประชาคม ทราบข่าวสารและการเคลื่อนไหวของสถาบันการศึกษาทำให้ผู้คนรู้จักและอยากที่จะมาศึกษาทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ หรือการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนซึ่งกันด้วยการสร้างเครือข่ายที่นอกจาก ภาษาที่สองและภาษาที่สามแล้วยังได้แลกเปลี่ยนอาหาร วัฒนธรรม ศิลปะ ดนตรี ของความเป็นไทย อันงดงามในแบบฉบับของตนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่อยากมาเที่ยวเมืองไทยเรียนที่เมืองไทย และเรียนที่สถาบันอันทรงคุณค่าที่มีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ นอกจากนี้ยังมีสถานที่อันเก่าแก่และ งดงามที่แสดงถึงความเป็นวังเก่าสะท้อนถึงความมีประวัติศาสตร์ยาวนาน มีการอนุรักษ์ธรรมชาติที่ สามารถดึงดูดผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ให้เกิดความสนใจความน่าเรียนและอยาก ที่จะเข้ามาเรียนของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ที่มีจุดเด่นของตนและมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับ ประเทศอาเซียน

นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยยังพบว่า ต้องปรับแนวใหม่คิดสร้างผลงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ให้เพิ่มมากขึ้นพัฒนาการเรียนการสอนและหลักสูตรให้ทันสมัยมากขึ้นเพื่อทันกับการแข่งขันที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และบางสถาบันการศึกษามองว่า ในขณะนี้กระแสของการเรียนครูกำลังมาแรงทำให้มีโอกาสที่ทำให้สถาบันการศึกษาสามารถคัดเลือกนักศึกษาที่สามารถเข้ามาเรียนวิชาชีพครูด้วยการรับนักศึกษาที่เกรดเฉลี่ยที่สูงได้และเมื่อจบการศึกษาสามารถมาเป็นครูที่สถาบันการศึกษาของตน หรือตามความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างมีมาตรฐานและคุณภาพที่ดีได้ อีกประเด็นหนึ่ง โอกาสที่ทำให้นักศึกษาสามารถมาเรียนได้คือ การให้ความสะดวกในการเดินทางที่ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญประเด็นหนึ่งที่ตอบโจทย์ในปัจจุบันที่มีปัญหาเรื่อง การเดินทางที่มีการจราจรขยับคลั่งไปด้วยรถที่มากมาย รถติดมาเรียนสาย จึงทำให้สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่หันมาขยายวิทยาลัยเขตของตนไปอยู่แถวชานเมืองหรือปริมณฑลเพื่อรองรับนักศึกษาที่อยากเรียนแต่ไม่ต้องเดินทางมาถึงกรุงเทพ ด้วยการเปิดหลักสูตรใหม่รองรับนักศึกษาให้เข้าพื้นที่ในบริบทนั้น เช่น มีโรงงานใกล้เคียงกับวิทยาลัยก็สามารถเข้ารับการฝึกงานและทำงานกับโรงงานด้วยการทำ MOU. ร่วมกันและเมื่อนักศึกษาจบการศึกษาสามารถเข้าทำงานกับผู้ประกอบที่สถาบันการศึกษาที่สร้างเครือข่ายร่วมกันได้ จึงถือเป็นโอกาสที่ดีสำหรับการรองรับอนาคตที่สถาบันการศึกษาเร่งแสวงหาโอกาส และการแข่งขันกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อความอยู่รอดได้อย่างยั่งยืน ซึ่งได้มีผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้กล่าวถึงโอกาสว่า

“...อัตลักษณ์ของสวนดุสิตทั้ง 4 ด้าน เป็นเรื่องการบริการและสุขภาพซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมในปัจจุบันให้ความสนใจตลาดแรงงานต้องการบุคลากรด้านนี้จึงเป็นโอกาสของสวนดุสิต ซึ่งเราต้องผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการและรักษาคุณภาพบัณฑิตที่มีสมรรถนะตามวิชาชีพ...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...ขณะนี้สังคมไทยต้องการคุณธรรม จริยธรรมนะปัจจุบันนี้เก่งแต่ไม่มีคุณธรรมน่ากลัวเรารู้คนเก่งมีหลากหลายเยอะ เราจะสร้างคนให้เป็นคนดี ของผมพูดได้เวลาปฐมนิเทศเราเป็นวัง ดอกไม้แก้ว เจ้าจอม 5 กลีบ ทรงปัญญา สัจธรรม นำสังคม ความเก่ง ไอที เราเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ดีตกตรงไหนงามตรงนั้นให้ภาคภูมิใจบัณฑิตเน้นเรื่องกิจกรรมให้มีความสำคัญ ผมจบจุฬาเช่นเดียวกันฟังคอร์สทำให้จิตใจสวยงามซึ่มซั่มพิธีกรรมเด็กเข้าออกรับปริญญาตรีให้เพลงคอร์สสอนทำอะไรให้เด็กนี่ถึงสุนันทา แรกเข้าออกจะใช้พิธีกรรม จิตใจให้ดีสำคัญ วิทยาการก้าวหน้าไว้รับปริญญาร้องให้จิตใจสอนยาก 4 ปี เราสร้างลาแล้วสุนันทาพอดออกเด็กซึ่งร้องไห้...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...เรียนรู้วิชาให้แข็งแรงในสังคมต้องเรียนรู้พัฒนาตนเอง เพราะโรงงานไม่มีมหาวิทยาลัยไหนพิทักษ์โรงงานทันที แต่เราสร้างภูมิคุ้มกันได้...”

(อธิการบดี มหาลัษราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...เครือข่ายศิษย์เก่าถือว่าเป็นโอกาส ปากต่อปากด้านประชาสัมพันธ์...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...เงินต้องลงทุนพอสมควรให้เก็บเงินต้องลุย...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...เครือข่ายศิษย์เก่าข้างนอกถือเป็นโอกาส ศิษย์เก่ามาช่วยเชิงประชาสัมพันธ์เชิงช่วยเหลือสองมหาวิทยาลัยเรามี MOU. กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ AEC เยอะเราร่วมมือกับภาควิชาวัฒนธรรมตรงกับนโยบายการเตรียมสู่ AEC...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...เตรียมปรับกลยุทธ์ใหม่ หลักสูตรอนาคต logistics อนาคตอาเซียนรวมคณิตศาสตร์แข่งในจุดเด่นของเราไม่แย่งกันผลิตครูราชภัฏ ของเราคณิตศาสตร์ศึกษาเน้นเด็ก อาจารย์มีศักยภาพ 80 เปอร์เซนต์ ดีอกเตอร์เยอะทั้งหมด คณิตศาสตร์ตอบรับดี ต่างจังหวัดส่งเด็กไอคิวเยอะ มีการจำกัดนักศึกษาของครุศาสตร์ 5 ปี ท่านอธิการมุ่งเน้นอาเซียนหลักสูตรภาษาอังกฤษมาเรียนคณิตศาสตร์ร่วมกับอาเซียน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...อัตลักษณ์มองให้เป็นบวกข้างหน้าจะเห็นภาพอย่ามองตัวเองด้วย ถ้าไม่มีอัตลักษณ์มีส่วนสนับสนุนด้วยอย่าสนใจเราทำให้ดี...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

“...เราไม่เปลี่ยนแปลงเป็นแบบสิงคโปร์เอาชุดอินโดมาเลเซียให้ไม่ทำ เรารักษาไว้อาหารไทยที่เราจดลิขสิทธิ์น้ำพริกลงเรือเราก็ต้องขายความเป็นไทยนะ AEC ให้คนมาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเรามีอาคารเป็นหอ อาจารย์อนุรักษ์ 3 หอศิลปะด้านศิลปะดนตรีนาฏศิลป์ใช้งานกับแขกผู้มาเยี่ยมพาไปไม่เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้า ยกเว้นความร่วมมือจะพาเข้าไปเยี่ยมมีความเป็นไทยข้างในมีแสงสีเสียงเปิดให้ดูมันใหญ่ สำนักพระราชวังกรุงรัตนโกสินทร์ พยายามปรับทำให้ยิ่งใหญ่สำนักงานศิลปวัฒนธรรมเนี่ย! ดูแลเรื่องนี้ ยุทธศาสตร์เรามีคลองจริงๆ มากกว่านี้เราขึ้นอาคารเยอะเรามีวิทยาเขตข้างนอกเด็ก

ไม่เรียนไกลสมุทรสงครามที่สาย 4 ไกล้มหาวิทยาลัยมหิดลห่างมหาวิทยาลัยมหิดล 5 กิโลเมตรกับกันตนา ร่วมกันเป็นชุมชนการศึกษาเราย้ายบางส่วน เช่น ฝายนิเทศศาสตร์ปี 1 อย่างเดียวมีหอพักจัดการศึกษา Mass education มีสถานที่พร้อมนิเทศอยู่ที่นี้...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...fever กำลังเป็นที่นิยมเด็กหลังไหลเข้ามาเป็นเชิงข้อดีคนสมัครมีคุณภาพเราคัดคนได้กระทั่งต่อยอดเด็กเข้ามาเยอะหาเด็กที่มีคุณภาพเข้ามาได้พอปี 3 ปี 4 เด็กเริ่มเปลี่ยนแปลงเริ่มดีสามารถพัฒนาได้กลุ่มล่างไม่มีคนดูแลทำอะไร คนเป็นครูเมื่อก่อนเป็นผู้บริหาร วิทยาการเยอะแต่มีครูวิทยาศาสตร์น้อย 20 คน ตอนนี้เป็นนโยบายรัฐบาล 2 ปี ที่แล้วบุคลากรดูแลการศึกษาเยอะความมั่นคงอาชีพการงานส่วนใหญ่ไม่พลาดครูนักศึกษา มีทุนก็มีกลับไปใช้ทุน ส่วนใหญ่ได้งานได้ตรงไม่พลาดช่วงหลัง fever ครูศาสตร์เยอะที่สุด ข้อดีได้เป็นโอกาสนักศึกษามีคุณภาพได้ครูพัฒนาประเทศในอนาคต...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...เรากำลังดำเนินการอยู่ปรับเน้นในช่วงเดิมมุ่งเน้นปฏิบัติตนของเราจะบูรณาการศาสนา วัฒนธรรมเพื่อบัณฑิตให้เป็นคนดีบูรณาการ 3 ส่วน นักศึกษาคนดี คุณธรรม จริยธรรม เราก้าวไม่ทันโลกไม่เกิดแน่เราเน้นมากเกินไป โดยที่ไม่มีมมตรงนี้เลยไม่สมดุลเข้าด้วยกัน..เราปรับอยู่ของดีเราเสริมสร้าง นโยบายปรับหลักสูตรเตรียมเปิดหลักสูตรหลายหลักสูตรรวมถึงนานาชาติยอมรับข้ามประเทศมากขึ้น...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ตอนนี้เรามีกลยุทธ์ที่จะแก้ไขตรงนี้เรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งครูและทั้งวิธีการ ครูอธิการปฏิบัติรูปการเรียนการสอน ครูพัฒนาตัวเองด้านการเรียนต่อการทำงานทางวิชาการวิจัยเรามีทุนให้ศึกษาต่อให้เยอะมากสนับสนุนทุกอย่างเพิ่ม เริ่มกระตุ้นอย่างจริงจังเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้นเราลดภาระงานไม่ทำ 15 คาบต่อสัปดาห์จากเดิมให้ทำเน้นพัฒนาตนเองไม่สอนกันเยอะสอนเยอะหมดแรงสอนน้อยต้องทำใจ...”

“...นโยบายเราชัดเจนต้องประเมิน คือ อยู่ที่เราเอาจริงเราคุยทั้งนโยบายภายในสภาผู้บริหาร กรรมการคณะไปถึงคณะต่างๆ มหาวิทยาลัยต้องการพัฒนาวิจัยเรียนรู้ตัวเอง ตำรา ผลการเรียนรู้ เด็กอ่อนหาวิธีการปรับพื้นฐาน การพัฒนารูปแบบวิธีการสอนเด็กไอแพค ไอที มีการจัดทำ smart plan ภาษาอังกฤษมีการฝึกอบรมวิธีการสอนไอทีให้เด็กมากขึ้นอาจารย์รุ่นเก่าให้รุ่นใหม่งบเรื่อง content ให้รุ่นใหม่ไปลง...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

ในขณะที่เดียวกันจากการศึกษาข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า บางครั้งต้องมองตนเองที่เป็นโอกาส และผลกระทบในเวลาเดียวกันที่ไม่สามารถตอบโจทย์ในแบบของสถาบันการศึกษาที่ต้องการได้ เช่น เมื่อมีโอกาสที่สร้างแต่ทำไม่ได้ก็กลับกลายเป็นผลกระทบกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การที่เป็นตัวตนมากเกินไปก็เกิดปัญหา ดังนั้นจึงควรพึงเสียงสะท้อนกลับว่าดีหรือไม่ ซึ่งอัตลักษณ์ก็มีทั้งบวกและลบในเวลาเดียวกันแฝงอยู่ และสถาบันการศึกษามองว่า การให้เด็กได้มีการฝึกพัฒนาทักษะจากการทำวิจัย ชั้นพื้นฐาน ฝึกให้วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลให้คล้ายกับโรงเรียนสาธิตที่มีการพัฒนาเด็กฝึกคิดวิเคราะห์ได้นั้น จึงทำให้สถาบันการศึกษามองเห็นโอกาสถ้าทำได้ ถ้าทำไม่ได้ก็จะมีผลกระทบกับนักศึกษาที่ไม่สามารถฝึกวิเคราะห์สังเคราะห์ในขั้นพื้นฐานที่ทำให้สถาบันการศึกษามองว่า ตนเองไม่สามารถผลิตบัณฑิตให้เก่งพัฒนาตนได้ที่กลับกลายเป็นลบแทน ซึ่งได้มีผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้มองทั้งในแง่ของโอกาสและผลกระทบในเวลาเดียวกันว่า

“...โอกาสและผลกระทบถ้าเราแข่งขันในตัวของเราไม่ได้ ทั้งที่โอกาสเรามีอยู่แล้วเรามองข้างตัวเราบางทีในส่วนที่เราเก่งก็เป็นการทำลายและต้องพึ่งจากคนอื่นหรือผู้ใช้บริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...อัตลักษณ์ต้องมีทั้งด้านบวกและลบ เช่น เรามีอาจารย์ไม่เพียงพอเด็กมาเรียนเยอะทั้ง 3 อัตลักษณ์ เช่น ดนตรีแบกมาเลยเราชอบอยู่ กีต้า อูคูเลเล่ เรามีอาจารย์จำกัดเราไม่สามารถรับนักศึกษาได้เยอะเกินแผน สกอ. เขากำหนดมาแต่เรามีโอกาสคัดเลือกเรามีหัวกระทิ อัตรากำลังตรงไหนเป็นที่นิยมของเด็กเรามาคุยกันว่าตรงไหนเราขายตรงนั้น เราให้เด็กทำวิจัยเรื่องแรงจูงใจนักศึกษาปี 1 ส่วนมากเราให้เด็กทำตอนนี่ของจิตวิทยาเป็นวิชาวิจัยเกือบทุกสาขาปริญญาตรีต้องทำ 5 บทอาจารย์เป็นที่ปรึกษามีสัมภาษณ์บ่อยๆ คุ้ให้เขาสอบ 3 บท 30 คะแนน บท 4 สอบอีก 20 คะแนน คิดขึ้นมาเองเป็นเทคนิคกระบวนการวิจัยไม่จำเป็นต้องเป็นปริญญาโทดูอย่างที่เราเรียนมัธยมฝึกเด็กลูกอยู่สาธิตเกษตรยุคนั้นไม่เน้นวิจัยลูกคนแรกจบ 51 ลูกคนที่ 2 ปี 2 จบ ม. 6 ต้องทำวิจัย 1 เล่มทีมหรือเดี่ยว อาจเป็นแคร์รี่ละสู่กระบวนการสืบค้นข้อมูลโรงเรียนสตรีวิทย์ หลายอย่างวิชาเขาก็ทำรวมเล่มออกมาเป็นงานวิจัยของเด็กขบวนการ QC ให้กับเด็ก เรามีการปูพื้นฐานทำภายใต้นโยบายอธิการตอนนั้นทำตามนโยบายแบบยั่งยืนเฉพาะกรณี...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

ด้านผลกระทบ

จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครในแต่ละแห่งไม่ได้มองถึงผลกระทบด้วยเหตุผลที่ว่า ในสถาบันการศึกษาของตนจะต้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือนโยบายของตนให้สำเร็จและทำให้ดีที่สุด ต้องสร้างหลักสูตรใหม่ให้แข็งแรงและเป็นจุดเด่นแห่งการพัฒนาคุณภาพให้ดียิ่งขึ้นสามารถช่วยกระตุ้นและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจได้ จึงทำให้ก้าวข้ามสิ่งที่เป็นผลกระทบออกไปที่จะมุ่งมั่นในแบบเฉพาะของตน แต่ผลกระทบก็ยังปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งซึ่งเกี่ยวกับด้านงบประมาณก็มีส่วนสำคัญที่รัฐบาลให้การสนับสนุนงบประมาณน้อยการจัดสรรแบ่งปันบางส่วนไม่ทั่วถึงเหมือนกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั่วไป ความเชื่อมั่นต่อราชภัฏมีน้อย การมีจุดเด่นของหลักสูตรบางหลักสูตรที่เป็นอัตลักษณ์นั้น ทำให้หลักสูตรที่ไม่ใช่อัตลักษณ์เกิดความไม่สมบูรณ์ในการสนับสนุนหรือเสียงตอบรับจากผู้เรียนน้อยทำให้ต้องปรับตัวเพื่อให้เกิดความสมดุล ตลอดจนคู่แข่งมีส่วนสำคัญที่ต้องเร่งพัฒนาขับเคลื่อนสถาบันการศึกษาของตนให้ทัดเทียม ซึ่งจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบนี้ผู้บริหารบางแห่งก็ไม่ได้ให้เหตุผลด้านผลกระทบ เนื่องจากการก้าวผ่านผลกระทบไปและยืนยันเพียงว่าจะทำให้ดีที่สุด ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญที่ตอบเป็นบางมหาวิทยาลัยราชภัฏมองว่า

“...การเปลี่ยนแปลงในโลกอย่าไปมองไม่ใช่ตัวตนของเราไม่ใช่พื้นฐานการเติบโตของเราถ้าไม่แขวงโอกาสเกิด...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...ดูทางลบจากภายนอก SWOT คู่แข่งชื่อราชภัฏความน่าเชื่อถือน้อยกว่า โอกาสน้อยกว่ามหาวิทยาลัยอื่นๆ สองการส่งเสริมของรัฐบาลจะน้อยทรัพยากร งบประมาณจากภายนอก...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...หลักสูตรไม่ใช่อัตลักษณ์การสนับสนุนบุคลากรเกิดความรู้สึกดีต่อกว่าหน่วยที่ไม่ใช่อัตลักษณ์ต้องส่งเสริมการจัดการคนเก่งอัตลักษณ์ใช้ศาสตร์อัตลักษณ์มาเสริมพัฒนาเศรษฐกิจ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

“...หนึ่งความเข้มแข็งทางวิชาการเราไม่มีหลักสูตรใหม่เท่าที่ควรยังล่าช้าไม่ตอบสนองสังคม เศรษฐกิจไม่เปลี่ยนแปลง เช่น logistics ไม่มีสุนามัยที่ต้องดูแลประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นหลักสูตรแข็งไม่ยืดหยุ่น...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร ทำให้บุคลากรและนักศึกษาเตรียมพร้อมสู่อาเซียน

จากผลการศึกษาวิจัยที่ผู้ให้สัมภาษณ์พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ละแห่งมีการปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและก็ต่างให้ความสำคัญที่จะพัฒนาและสร้างจุดเด่นให้เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง ดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากรและนักศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตร
3. การพัฒนาภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน
4. การพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม
5. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
6. การพัฒนาการส่งเสริมเครือข่าย
7. การพัฒนาส่งเสริมนวัตกรรม
8. การพัฒนาอัตลักษณ์สู่ความเลิศ

ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองให้ได้มาตรฐาน ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้มีคุณภาพกับตลาดแรงงานวิชาชีพหรือความต้องการของผู้ประกอบการ ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญของฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ได้ให้มุมมองว่า การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนควรมีความพร้อมทั้งบุคลากรและนักศึกษาที่จะต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านกิจกรรมโครงการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพที่เกิดจากการร่วมมือระหว่างอาเซียน ไว้ว่า

“ได้ค่ะ... เครือข่ายด้านวิชาการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทำความร่วมมือกับต่างประเทศในสาขาอัตลักษณ์เป็นช่องทางที่ทำให้บุคลากรและนักศึกษาได้เรียนรู้ในเรื่องความแตกต่างและหลากหลายของบริบทประเทศไทยกับต่างประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม การเรียนรู้ในเรื่องมาตรฐานและคุณภาพที่เป็นสากลของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลและบัณฑิตเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ...”

(วิเทศสัมพันธ์มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 28 ตุลาคม 2556)

“ได้...เพราะมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีกำหนดอัตลักษณ์ที่สอดคล้องในการเตรียมความพร้อมให้บุคลากรและนักศึกษาก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับภาษาอาเซียน โดยผลักดันให้ทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัยดำเนินกิจกรรมและโครงการต่างๆ ที่พัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพให้บุคลากรและนักศึกษาในด้านอาเซียนการศึกษา...”

(วิเทศสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 6 มกราคม 2557)

ผลจากการศึกษาผู้วิจัยจะเห็นได้ว่า การพัฒนาบุคลากรและนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นที่คล้ายคลึงกันโดยให้บุคลากรได้เรียนรู้ฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้สามารถสื่อสารได้ ด้วยการเข้ารับการอบรมจากสถาบันการศึกษาของตนที่จัดให้มีขึ้นไม่ว่าจะตอนเย็นหลังเลิกงาน หรือเสาร์และอาทิตย์บุคลากรสามารถเข้ารับการอบรมฟรี ถ้าบุคคลใดสามารถสอบได้คะแนนสูงก็จะมีรางวัลให้ด้วยการไปเที่ยวต่างประเทศ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและความภาคภูมิใจให้กับบุคลากรและเป็นตัวอย่างให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกันทำให้เป็นแบบอย่างรุ่นต่อรุ่นดึงดูดและโน้มน้าวใจในการเรียนให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่ต้องการมีสร้างเครือข่ายร่วมกัน สร้างภาษาเพื่อการสร้างสื่อเชื่อมโยงวัฒนธรรม หลักสูตร อาหาร เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา เพื่อให้ถูกต้องตามบริบทและของกฎอาเซียนร่วมกัน สำหรับในส่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครแต่ละแห่งก็มีบทบาทไม่ต่างจากบุคลากรโดยให้นักศึกษาได้รับการฝึก ฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ ให้อยู่ในเกณฑ์ที่สถาบันศึกษากำหนดไว้ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ถึงแม้ว่าประเทศไทยไม่ได้เป็นเมืองขึ้นของประเทศใด จึงทำให้ประเทศไทยไม่เก่งภาษาอังกฤษแต่ก็ไม่ใช่ว่าสำคัญ สถาบันการศึกษาสามารถอบรม ฝึกฝน ฝึกทักษะ พัฒนาอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่เริ่มแรกที่เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเรียนภาษาอังกฤษมีหลายระดับให้เลือกพัฒนา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...คิดตลอดเวลา fitting ให้นักศึกษา ชื่อโปรแกรมอินเตอร์เน็ตให้นักศึกษาฟัง พูด อ่าน เขียน ทุกระดับขึ้นปีพนักงานทุกคนวิชาการให้เขาสื่อสารอังกฤษได้ประเทศไทย alert กระตือรือร้นแต่ภาษามีปัญหาผมไปมาเลเซีย เขาสื่อสารอังกฤษเขารู้เรื่องไทยจำกัดภาษาผมตระหนักพระนครสอนให้ไม่ทันชื่อโปรแกรมเยอะ tell me มหาวิทยาลัยให้ฟรีทุกคนและเรียนรู้เอง KPI ภาคเรียนผ่าน ต้องและเท่าไร ถึงเกณฑ์นักศึกษากับบุคลากรเราตั้งเกณฑ์เบาๆ ก่อน ต้องรู้ภาษาอังกฤษ สกอ. ถ้าเราสอบผ่านอังกฤษให้จบต่อไปเพื่อพัฒนาเปิดอบรมเรียนภาษาจีนเรียนเมืองจีนต้าหลี่ MOU. 1 ปี 2 ภาคเปิดชมรมให้นักศึกษาไทยที่สนใจเรามีหลักสูตรภาษาจีนธุรกิจอาจารย์จีนช่วยสอนหรือเปิดเสาร์-อาทิตย์ให้ประชาชนทั่วไปค่าใช้จ่ายออกเอง เริ่มมกราคม 57 กำลังทำร่วมกันสอนรายชั่วโมงภาษาอังกฤษเน็ตขณะนี้เราร่วมมือกับอาเซียน เช่น เวียดนาม มาเลเซีย ส่งบุคลากร นักศึกษาไปอยู่เวียดนาม 1 เดือน

สายครูแลกเปลี่ยนจีนทำ MOU. camping 1 เดือนมา 20 กลับ ต่างคนต่างจ่ายภาษาอังกฤษอยู่กับเรา 1 เทอม ได้ทั้งภาษาอังกฤษ จีน มีอาจารย์อังกฤษคุยกันพูดอังกฤษได้ต้องค่อยเป็นค่อยไปคนไทยมีปัญหาภาษา negative speck ต้องใช้ speaker มาช่วยพัฒนาภาษาให้เด็กไทย พนักงานเพื่อสู้อาเซียนเป็นแนวคิด...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ตอนนี้ สกอ. มีนโยบายให้นักศึกษาต้องผ่านภาษาอังกฤษ TOEIC 500 คะแนนถึงได้มาตรฐานเริ่มจากภาษาอังกฤษก่อนเราเป็นศูนย์กิจกรรม TOEIC รัฐบาลสนับสนุนบเพิ่มมาเราต้องทำให้ได้ภายใน 62 ใครมีแวเริ่มสอบ TOEIC ปีโนนกับปีนี้ชื่อ sound lap เรียน lap 3 ถึง 4 ห้องมีส่วนร่วมมือกับการตลาดหลักทรัพย์ program ELITE เราให้เด็กต้องเข้า lap เข้าไม่เข้าไม่เข้าเกรดไม่ดี ไม่ครบเกรดไม่ดี ต้องเข้าให้ครบชั่วโมงภาษาที่ 3 เรามีที่ชู้ไว้คือ ภาษาจีน มหาวิทยาลัยทำ MOU. ส่วนใหญ่เป็นโปรแกรมภาควิชาภาษาจีนไม่เกี่ยวกับอาเซียน ภาษาที่ 3 อาเซียนยังไปไม่ไกลที่ผ่านมาแลกเปลี่ยนกันเคยมีอาจารย์นักศึกษา AEC กับเวียดนาม เขมร MOU. มันไม่ได้ดำเนินการต่อกับเวียดนามมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาส่วนเขมรวิชาการร่วมกันเป็นนานาชาติ..”

“...ครุศาสตร์ธนบุรีเตรียมลู่อาเซียนสภามหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเตรียมพร้อมเด็กมหาวิทยาลัยรับลูกเอาไปปฏิบัติให้อาจารย์เรียนภาษาอังกฤษเป็นสำคัญให้นโยบายเป็นภาษากลางที่ใช้สื่อสารไปปฏิบัติของปีที่แล้ว อติติวิชาเลือกภาษาอังกฤษเป็นตัวบังคับเพิ่มอีก 1 ตัว ก่อนรวมบังคับผ่านตัวนี้ถึงเรียนบังคับได้ปี 1 ปัจจุบันใครสมัครแล้วเรียนภาษาอังกฤษก่อนปรับเวลาสู่อาเซียนยังไม่เปิดเทอมให้ได้มาตรฐานปีคน...”

“...พนักงาน AEC อาจารย์เรามีอัตราพนักงานใหม่ธนบุรี 400 อัตรา พนักงานใหม่เข้ามา กำหนดว่าเราสอบภาษาอังกฤษสายสอนใครผ่านสามารถสอบผ่าน TOEFL TOEIC ให้เข้าได้เลยในเกณฑ์ไม่ต้องสอบรับเลยมาสอนวิชาหลักเป็นตัววัดอย่างหนึ่ง สายสนับสนุนก็เหมือนกัน ถ้าตกไม่รับภาษาอังกฤษต้องให้เก่งก่อน เรามีศูนย์ภาษาอังกฤษอบรมมีผู้ช่วยชายหญิง เขมร สเปน เกาหลี บุคลากรเราอบรมฟรีมาวันไม่เยอะมีปัจจัยหลายอย่างทำงาน OT ไม่ได้ต้องอบรมอาจารย์ลงเรียนต่างๆ ข้างนอก ตื่นตัวไม่เก็บแพงวิทยากรเรามีอาจารย์สถานทูตเชิญเป็นล่ามจัดอบรมเสียงบหลายแต่ดี อบรมเขมรไปสระแก้วเสร็จแล้วใคร top เดียวพาไปมีรางวัลให้แต่ผิดคาดเปิดตุ้มจะเข้ามาเรียน เขาทำงานตอนเย็นสอนเสาร์-อาทิตย์ ภาษาที่ 3 ไม่ค่อยมีเวลาเรียนประกาศไปแล้ว ผู้บริหารระดับสูงให้ทำความเข้าใจ ค่าภาษาอังกฤษบุคลากรเรียนอังกฤษสำคัญต้องสร้างบรรยากาศมาตรฐานการตื่นตัวไม่ค้อย อธิการคนใหม่กำลังปรับระเบียบต้องสร้างเกณฑ์ไม่ผ่านกฎหมายไม่จ้างไม่บรรจุต้องปบอย่างนี้เอาอาจารย์ทุกสาขาอบรมในประเทศต่างประเทศคู่พื้นที่ในศาสตร์ตัวเขาทุกสาขาตามตัวแผนที่สร้างตอนนี้มี 10 – 11 คน อาจารย์ฝรั่งต่อ 1 คน มีแผนว่าจะหามาให้ครบทุกสาขา ภาษาไทย อังกฤษทุก

โปรแกรมมีต่างชาติ 1 คน เพื่อดูแลสาขาตัวอาจารย์มีสัดส่วนเท่าไร 1 ต่อ 25 คน อัตราส่วนภาษาอังกฤษต้องสอนทั้งมหาวิทยาลัย วิชาเอกอาจารย์ฝรั่งจ้างปีต่อปี เมื่อไรไม่จำเป็นไม่จ้างต่อมองว่าเขาเป็นเจ้าของภาษาน่าจะเรียนดี ทั้งอาจารย์ภายใน ภายนอก มีรับผิดชอบภาษาเยอะ มีการพัฒนาวิทยาลัยนานาชาติมีหลักสูตรภาษาอังกฤษ 4 ปี ผ่าน สกอ.กำลังประชาสัมพันธ์เริ่มรับสอนภาษาอังกฤษหลักสูตร 4 ปี ต้องพูดภาษาอังกฤษได้อาจารย์คัดเลือก เช่น หลักสูตรท่องเที่ยวคัดเลือกเก่งอังกฤษเป็นการพัฒนาเขา...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...เราเริ่มมี English coffee corner ข้างหน้าส่วนมากจะเน้นให้เด็กเข้ามาที่สุดต้องคุยภาษาอังกฤษอะไรก็ได้ 5 ประโยคขึ้นไปได้กินกาแฟฟรีมีอาจารย์เอกอังกฤษธุรกิจคอยดูแลเก็บข้อมูลเสนอประกันคุณภาพได้รางวัลเมื่อปีที่แล้วอาจารย์ภาษาอังกฤษบุคลากรทำร่วมกันเราทำหลายปีแล้วจัดสรรงบประมาณให้มีการอบรมบุคลากรบางที่ไปบ้างไม่ไปบ้าง จัดวิชาในภาษาต่างๆ บ้าง GE จะมีหลายภาษาให้เด็กเรียนฟรีคืนกำไรลูกค้าให้เด็กเรียนอังกฤษฟรีเรียนพูดหรือพูดเขียนและคอมพื้นฐานจากง่ายเป็นยากเรียนเฉพาะเสาร์อาทิตย์เด็กชอบส่วนพนักงานน้อยงานเขาเยอะ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...ภาษาสื่อสารเก่งเราจะให้บัณฑิตเก่งด้านภาษาทุกคนเรียนภาษาอังกฤษถึงแม่บ้าน ให้แรงจูงใจแล้วให้รางวัลสอนเป็น cross ละ 6 เดือน สอบแข่งขันฝ่ายสนับสนุนและอาจารย์แยกกันดูงานศึกษา 30 คนแรก ที่ว่าอังกฤษเรามีรุ่นหนึ่ง รุ่นสอง รุ่นสาม เป็น cross แรก intermediate advanced ขึ้นมาตามบทที่จัดขึ้นไปเรื่อยๆ เพื่อเตรียมการสื่อสารเราคิดว่าสื่อสารภาษาพื้นบ้านภาษาที่ 3 พม่า เขมร ลาว เวียดนาม มาเลเซียหรือภาษามลายูเรามีคณะมนุษยศาสตร์ศูนย์ MOU. เราทำอยู่ด้วยอย่างน้อยแต่ละประเทศเรียนภาษาอังกฤษ AEC เราสื่อสารรู้เรื่องแล้วขายความเป็นไทยเรามีคืออะไรละ ขายความเป็นวัง อะไรอยู่ในวัง อาหาร เครื่องแต่งกายหรือว่าการพ่อนมารยาทเราขายไม่ว่าฝรั่ง เอเชีย ถามว่าซื้อคืออาหารไทยสุดยอดและแพงกว่าในประเทศฝรั่งในประเทศอังกฤษแพงมากที่เป็นอาหารไทย เราสู้อาเซียนอยากทำในลักษณะนี้ ถามว่าวิศวะ แพทย์ เราแข่งขันเรารู้ได้นะ แต่เราไม่ผลิตวิศวะ แพทย์ไม่ได้ผลิตเราเอาที่เราได้อยู่ อุตสาหกรรมบริการอย่างไรให้ประทับใจได้ ถ้ามาที่นี้แตกต่างที่อื่นเน้นลักษณะเอื้ออาทรด้านความเป็นอยู่หรือยิ้มแย้มแจ่มใสของคนถ้าแลกเปลี่ยนบุคลากรอาเซียนให้เขาประทับใจก่อนไปบ้าน เรานักศึกษาที่ให้เรียน TOEFL ก่อนออกเข้าสู่ขบวนการเรียนเหล่านั้นให้ได้ 400 ก่อนไม่เอามากปี 1 กระตุ้นโดยการมีชมรมมีศูนย์ภาษาอังกฤษ ศูนย์ต่างประเทศคอยส่งเสริมอยู่แล้วอบรมเป็นระยะ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...อัตลักษณ์มุ่งเน้นคุณภาพสู่สากลแต่ปรับรับบุคลากรสอบภาษาอังกฤษคือ สิ่งที่น่ากลัว MU-test 60 ผ่าน นักศึกษาสอบ TOEIC บัณฑิตธนบุรีเก่งไอที ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียนได้พัฒนา ชีวิตเทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนรู้อังกฤษการสื่อสาร การกำหนดอัตลักษณ์ เบื้องต้นพอเป็นมหาวิทยาลัยแต่อย่างไรถูกบรรจุในหลักสูตรให้เด็กก้าวสู่พื้นฐานภูมิปัญญาไทยสู่ นานาชาติสากล กำหนดหลักสูตรตามอัตลักษณ์เรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 ตัวกับไอที 1 ตัว ภาษาอังกฤษในวิชาหลักฝึกด้วย 1-2 ตัว และเมื่อมีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มภาษา AEC แล้วเซย หลักสูตรทางแล้วแต่จะเลือกหยิบไปเขมร รค. ประยูรเก่งเขมร ท่านเรียนเขมรโดยรักเขมรมีการ เปลี่ยนแปลงประเทศนักวิชาการหายไปอาจารย์ได้รับเชิญสื่อสารภาษาทุกวันนี่จากทุนท่านเกษียณ แล้ว อบรมภายนอกมีลูกศิษย์มีเครือข่ายได้เยอะอัตลักษณ์นานาชาติส่งผลพื้นฐานแล้วแต่เด็ก เรา ไม่ได้ต้องรู้ภาษาเป็นทักษะไม่ใช่ Knowledge...การศึกษาพัฒนาเข้าตลาด AEC หนึ่งภาษา สอง วัฒนธรรม สามอาหารการกินการอยู่ ส่งจัดสัปดาห์อาหาร เราตั้งศูนย์ AEC อาเซียนศึกษาที่เป็น สอดแทรกกิจกรรมนักศึกษาด้วย...”

“...เมื่อวานประชุมผลักดันสู่ปฏิบัติการพัฒนาคนสู่อาเซียนกลยุทธ์เป็นแนวทาง แนวทางหนึ่ง พัฒนาทุกระดับสมุทรปราการต้องพัฒนา บุคลากรพัฒนา ภาษาอังกฤษภาษากลาง วิกฤตคือ พม่า มา ทำงานไทยพูดไทยได้หมด กัมพูชาเขมรพูดไทยได้หมด เขาดูแลคร เราออกวิกฤตของไทยเราไม่เป็น เมืองขึ้นของใครแน่นอนเสาะหลักสังคมการศึกษาแต่ AEC ไม่ดูเศรษฐกิจเราดูผลผลิตเข้า...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

นอกจากนี้การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนต้องมีการพัฒนาหลักสูตรให้เข้มแข็งให้ เป็นจุดเด่นเป็นเลิศเพื่อรองรับตลาดแรงงานและสามารถแลกเปลี่ยนการทำงานระหว่างประเทศ อาเซียนได้ด้วยการสร้างเครือข่ายกับประเทศเพื่อนที่ทำ MOU. ร่วมกันสร้างภาษาการสื่อสาร เช่น ภาษาเขมร พม่า เวียดนาม จีน ในกลุ่มประเทศอาเซียน หรือแม้กระทั่งการฝึกงาน ดูงาน การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เชื่อมโยงกัน อีกทั้งได้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมร่วมกันซึ่งสถาบันการศึกษาในเขต กรุงเทพมหานครผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญมองว่า เรามีวัฒนธรรมที่สะสมความเชี่ยวชาญสามารถให้ ประเทศอาเซียนที่สร้างเครือข่ายร่วมกันมาดูงาน มาศึกษา มาเล่าเรียนได้ด้วยจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ ของความเป็นวังที่สวยงามบ่งบอกถึงวัฒนธรรมของไทยและอัตลักษณ์เด่นของสถาบันการศึกษา มี อาหารของไทยกับประเทศอาเซียนที่มีการผสมผสานกันอย่างลงตัวที่แลกเปลี่ยนกัน นอกจากนี้แล้ว การพัฒนาบุคลิกภาพอันเป็นสิ่งดงามที่อยู่ในจิตใจที่ได้รับการบ่มเพาะจากสถาบันการศึกษาให้มี ศึกษามารยาทที่งดงาม มีความประพฤติเรียบร้อยพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม ที่มีทั้งคนเก่ง และคน เก่งทำให้สถาบันการศึกษามีจุดเด่นเพื่อการปรับตัวที่จะสู่ประชาคมอาเซียนและสังคมได้อย่างภาคภูมิใจ

จากการสัมภาษณ์พบว่า การที่จะทำอะไรก็ตามแต่เราควรต้องพัฒนาตัวเองต้องเริ่มมองจากตัวตนของเรามีอะไร อะไรเป็นสิ่งสำคัญที่เรามีอยู่ มิใช่มองแต่เพื่อนบ้านเพียงฝ่ายเดียว ควรหันกลับมามองตัวตนของเองที่สามารถไปแข่งขันกับเขาอะไรได้บ้าง ฉะนั้นเมื่อเรามองเห็นตัวเรา เห็นตัวเองขาดตกบกพร่องแล้วเราควรพัฒนาปรับปรุง แก้ไข ให้เป็นจุดดีจุดเด่นให้กับอัตลักษณ์ เพื่อสามารถสร้างเครือข่ายให้อยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนและสร้างแบบเฉพาะของตนเองให้เป็นเลิศและมาตรฐานสู่สากลยอมรับ

“...การทำให้อัตลักษณ์ของสวนดุสิตแข็งแรงและโดดเด่นเป็นสิ่งที่จำเป็น ดังนั้นทุกคนในองค์กรต้องร่วมกันเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยการพัฒนาตนเอง ทักษะ และองค์ความรู้ที่เรามีให้เชี่ยวชาญและเป็นที่ยอมรับ...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...เราเข้าใจบริบท 10 ประเทศกลุ่ม AEC เราวางบทบาทอย่างไรเนื่องจากการพัฒนาประเทศเราอยู่กลุ่มต้นๆ ของมันเป็นอาเซียนเราเป็นอยู่แล้วดูจุดรู้คนอินเดียเพื่อนบ้านเป็นอย่างไร เรากับเขาอย่างไร เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา มองเพื่อนบ้าน ...เราไม่มีภาษาเพื่อนบ้านเลย มุมมองเพื่อนบ้านอาเซียนมองอย่างไร ราชภัฏคิดอย่างไร คิดว่าเราดีกว่าคนอื่น ไม่คิดถึงตัวเรามองประเทศไทยไม่มองตัวเรา พม่า เวียดนาม ลาว ลิงคโปร์ ทศนคติกับเราไม่ดี ลิงคโปร์ไม่คบไทย มองว่ามาเกาะเขา เราไม่มีอะไร พกเงินมาเท่าไรอยู่กี่วัน ถ้าเราไม่เชื่อมกับคน เขาไปไกลแล้วเขาถูกรัก เห็นพฤติกรรมเขานานแล้ว 20 ปี ลาวเป็นบ้านพี่เมืองน้อง เขาบอกเป็นน้องตั้งแต่เมื่อไร เขาไม่ยอมได้รับความช่วยเหลือจากเรา ถ้าเราอยากเข้าไปเข้าได้เราต้องปรับตัวเยอะเปลี่ยนมุมมองเป็นเพื่อน ไม่ใช่พี่น้อง...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

ผู้วิจัยพบว่า สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญอย่างมากในเรื่องของการพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่แต่ละแห่งมีความถนัดหรือมีการสะสมความเก่ง ความชำนาญเชี่ยวชาญจนเป็นจุดแข็งหรือจุดเด่นที่นำมาต่อยอดเป็นอัตลักษณ์อย่างกลมกลืน ไม่ว่าจะเป็นด้านศิลปดนตรี ประเพณีสืบทอด อาหารการกิน การแต่งกาย บุคลิกภาพ และภาษาไทยการสื่อสาร เช่น ถ้ากล่าวถึงศิลปดนตรี ภาษาไทยประจำชาติ ซึ่งคงเป็นเอกลักษณ์ประจำที่คนไทยทุกคนต้องไม่ลืมและพูดสำเนียงเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน แต่ละมิติมุมมองที่จะให้เกิดอัตลักษณ์สามารถเป็นไปได้ ถ้าร่วมใจกันให้ความรัก ความศรัทธา ที่จะช่วยผลักดัน ภารกิจ นโยบายและวัตถุประสงค์ให้ไปในทิศทางเดียวกัน และสานสัมพันธ์ร่วมกันกับกลุ่มประเทศอาเซียนได้อย่างค่อยเป็นค่อยไปซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทยที่มีเสน่ห์แก่ชาวต่างชาติ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าววว่า

“...ความพร้อมสู่อาเซียนถ้าเราทำได้ก็ได้อยู่แล้วกลุ่มอาเซียนเราทำอาหารไทย ธรรมดาที่ธรรมดาใครก็ทำได้แต่สามารถประกอบในอาเซียนได้อย่างไร เราทำอาหารฮาลามให้ดีขึ้นอิสลามคนเยอะในอาเซียนเป็นการปรับฮาลามให้ดีขึ้น การเรียนเหมือนกันพยาบาลก็เพิ่มทักษะทางภาษา ภาษา การสื่อสาร มุมมอง วัฒนธรรมของประเทศอาเซียน อุตสาหกรรมบริการเป็น inter อยู่แล้วทำให้เข้มแข็งพอได้ ปฐมวัยเด็กต้องพัฒนาทั่วโลกเหมือนกันแต่ต้องพัฒนาเด็กให้เข้าใจวัฒนธรรมเรียนรู้ทำให้ดีที่สุด...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...ในอดีตสร้างภาษา วัฒนธรรม เป็นโอกาสที่จะเดินต่อประกอบกับนโยบายของ AEC พนักงานสู่ AEC เป็นเหมือนสะพานเชื่อมทุกคนเราเจอกันลักษณะเฉพาะ เช่น เป็นคนไทยมีศิลปวัฒนธรรมไทยพอเจอกันเป็นสะพานโครงการเรียนร่วมในอาเซียนมีมากมายและเดินทางต่อเรามีนโยบายเกิดขึ้นก่อนแล้วเหมือนสะพานตัวเชื่อม บุคลากร อาจารย์ นักศึกษาเชื่อมโยง AEC โดยการแลกเปลี่ยนการแสวงหาแต่ก่อนเรา boom เรามีเครือข่ายองค์ความรู้แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันจะแลกเปลี่ยนเชิงการแสดงองค์ความรู้เราและเราเพื่อความผูกพัน ทำปีละ 1 ครั้ง ประมาณ 15 วัน อาจารย์ไป 15 วัน อยู่ที่นี่นักศึกษา 15 วัน ตอปรับคืนนักศึกษา 500 คน รวมปี 1 ถึง ปี 4 ทำกันทุกปี ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน ,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...ถ้าเกิดว่าตอนนี้โครงการที่จะเข้าสู่อาเซียนเป็นแหล่งที่จะหาจุดเน้นของเรา AEC 10 ประเทศ เราไม่ทำประเทศอื่นเราทำกัมพูชา และเปิดสอนกัมพูชาหลายปีมีเครือข่ายกับสถานทูตอัตลักษณ์ 4 ตัว โยงเข้ากับกัมพูชาทำให้ครบวงจรอีก 9 ประเทศให้สัมผัสเรียนรู้ วัฒนธรรมดนตรี ท่องเที่ยวธุรกิจ ประกอบธุรกิจกัมพูชายังไม่ได้ทำ MOU. ให้มาที่จังหวัดเกษมไปดูงาน คณะมนุษยศาสตร์เป็นแม่งานหลักครั้งนี้มีเครือข่ายสอนภาษาเป็นห้องอาคารเรียนรู้เราทำเป็นห้องกัมพูชาทั้งหมด ศูนย์การเรียนรู้กัมพูชานักศึกษายากจบเพื่อสังคม สถานประกอบการอัตลักษณ์ 4 ตัว เผยแพร่ วัฒนธรรมต้องมีอยู่แล้วการบูรณาการสอดแทรกเสริมเข้าไป...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...อัตลักษณ์สุนันทาอาเซียนเป็นพื้นฐานอันนี้เป็นส่วนสำคัญของมนุษย์เข้า AEC เรารู้จัก AEC แคไหนเราไม่รู้วัฒนธรรม ประเพณี แคไหน ดุสิตโพลคนไทยในอาเซียน ถ้าทำโพลเก็ยมาก เช่น กีฬา เขาเชียร์ชาติอื่น เพื่อนบ้านเก็ยประวัติความเป็นมาคนไทยเป็นเพื่อนบ้านเก็ยที่สุด เขมรรู้จักไทยเป็นอย่างดี เพราะรู้จักความเป็นมา คนไทยไม่รู้ไม่ศึกษาพระแก้วมาจากไหนคนไทยไม่รู้ไม่ศึกษา

ชาวบ้านเขา รู้ไหมพระแก้วมาจากไหนพระแก้วอยู่ประเทศเพื่อนบ้านคนลาวรู้ ทำอะไรเขาไว้ เราไม่คิด คุณธรรมจริยธรรมเราไม่มีความละเอียดละออสอนให้คนไทยเอาใจเขามาใส่ใจเราสอนให้รับรู้ ข้อบกพร่องคนอื่นได้สร้างให้เด็กสุนันทาและบุคลากรด้วย การเน้นคุณธรรมจริยธรรม เน้นศรัทธาในงานอันเบิกบาน สุขกับงาน งานกลุ่มให้ความรู้แทรกกับงานตลอด สุนันทาน่าจะเป็นมหาวิทยาลัยแรก พนักงานไม่ต้องลงเวลา เอางานเป็นตัวตั้งคุณผลลัพธ์เด็กไม่ร้องเรียนอาจารย์ไม่เข้าห้องพอสแล้ว...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

อย่างไรก็ตาม การจัดกิจกรรมโครงการก็จะสามารถนำหลักคุณธรรมจริยธรรมให้ทุกคนไม่ว่าจะเป็นบุคลากรและนักศึกษาให้รู้จักการมีระเบียบ วินัย ในการทำงาน และการเป็นนักศึกษาที่ดีมีคุณภาพให้คงความเป็นอัตลักษณ์ของตัวตนที่เป็นผลผลิตมาจากสถาบันการศึกษาของตนให้เห็นในเชิงประจักษ์

นอกจากนี้ยังพบว่า ควรให้มีการพัฒนาหลักสูตรเกิดคุณภาพได้มาตรฐานสู่ความเป็นเลิศซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้ให้ข้อมูลที่บ่งชี้ว่า วิธีการทำงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่สถาบันศึกษาระบุไว้ และยังได้ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ โดยมีการทำยุทธศาสตร์สอดคล้องกับแผนงานโครงการกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตามที่ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวไว้ ดังนี้

“...เน้นต้นทุนประกันคุณภาพตัวชี้วัดความสำเร็จ หรือสมศ. Recheck เป้าพอดีตรงกับยุทธศาสตร์เราผลิตเป็น brand สุนันทาเป็นความภาคภูมิใจและเป็น agenda ของสุนันทาพัฒนาอัตลักษณ์สู่ความเป็นเลิศให้ได้ เราได้โครงการโดยที่พยายามผลักดันให้พอได้โครงการหน่วยงานกระจายไปทำโครงการเพื่อ support และผลิตให้เป็นท่านทำอย่างไร บอร์ดให้เดินตามโครงการนี้ เพราะขณะนี้สิ่งโครงการเยอะมาก คณะวิทย์พัฒนาต้องตอบโจทย์โครงการให้สอดคล้องกันมีตัวชี้วัดคณะทุกอย่างและวัดเป็นระยะๆ แล้วกองนโยบายแผนวัด rang เดือนมีนาคม 57 เริ่มมีล่าสุด recheck กับเขาเริ่มมีภาวการณ์ทำ...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...อาจารย์คณิตศาสตร์มี คณะวิทยาศาสตร์ คณะโดดเด่นค่ายคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยบริการวิชาการงบประมาณมีการฝึกงานเด็ก อาจารย์มีลูกมีนักศึกษา เด็กถ่ายทอดค่ายคณิตศาสตร์ ชุมพร ภาพลื่นๆเราเชิญอาจารย์พาเด็กไปถ่ายทอดจัดค่ายคณิตศาสตร์เด็กชอบฝ่ายสนับสนุนทำหน้าที่ช่วยอาจารย์เอกสารทั้งหมดต้องโดดเด่น ค่ายคณิตศาสตร์ระยะสั้น มาช่วงปิดเทอมโรงเรียนผู้ปกครองเปิดรับสมัคร ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา ทักษะความคิด มหาวิทยาลัยจัดที่ว่างเวียนมีอาหารปลอดสารพิษ มีที่จอดรถสบายเป็นแหล่งการศึกษาโดยเฉพาะผู้ปกครองมาพักผ่อนมีห้องสมาธิสวด

มนต์ ภายในมีร้านเสริมสวยชั้น 5 มีร้านหนังสือรับรอง พ่อแม่นั่งรอได้มีสปาด้วย วีไอพีราคาพิเศษ
nursery places support กิจกรรมลูกบอล...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ทำสิ่งที่เราทำให้มีคุณภาพ เข้มแข็ง เด่น ดี ดีจริงอยู่ได้เหมือนเป็นกำแพงภูผาเข้มแข็งเราไม่
สะเทือนรับได้เป็นที่ต้องตาต้องใจของคนอื่นๆ AEC เราพร้อมทั้งหมดมั่นใจตัวเองในอัตลักษณ์ของเรา
ขับเคลื่อนมุ่งมั่นแข็งแรง...พยายามถือเป็นนวัตกรรมใหม่ยังไม่เป็นอัตลักษณ์แต่เป็นความต้องการของ
ตลาดได้ดีกว่า...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

แต่กระนั้น การพัฒนาหลักสูตรจนเกิดเป็นมิติแห่งความแข็งแกร่งที่สามารถต่อยอดการเป็น
นวัตกรรมใหม่ทำให้เกิดการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสถาบันการศึกษาที่มีการส่งเสริมให้เกิดคุณภาพและ
กลายเป็นจุดเด่นให้กับสถาบันการศึกษาหรือเป็นอัตลักษณ์และให้เป็นที่ยอมรับตลาดแรงหรือ
ผู้ประกอบการเล็งเห็นและยอมรับถึงศักยภาพอันแท้จริงได้

กลยุทธ์เสริมสร้างอัตลักษณ์เสริมสร้างจุดแข็ง ลดจุดอ่อน

เสริมสร้างจุดแข็ง

ผลจากการสัมภาษณ์กลยุทธ์เสริมสร้างอัตลักษณ์ให้เป็นอัตลักษณ์อย่างแท้จริงและยอมรับทั้ง
คนในองค์กรและภายนอกองค์กรให้ชัดเจนนั้น จึงต้องสร้างจากองค์กรภายในให้ดีขึ้นโดยเริ่มจาก
การพัฒนาบุคลากรและนักศึกษาให้เก่งและเชี่ยวชาญสามารถทำงานได้อย่างสร้างสรรค์ต่อยอดจาก
ประสบการณ์เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง การสร้างสรรคงานวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาการให้กับ
องค์กรถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุด เพราะการทำวิจัยสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาให้เกิด
สิ่งใหม่ให้กับองค์กรหรือสถาบันการศึกษา ซึ่งทุกที่ให้การสนับสนุนเพื่อให้คนได้พัฒนางานด้าน
วิชาการให้เป็นจุดแข็ง เช่น การพัฒนาให้มีตำแหน่งทางวิชาการให้เพิ่มมากขึ้น การมีคุณวุฒิการศึกษา
ให้มากขึ้นแบบมีมาตรฐานตามเป้าประสงค์ของสถาบันการศึกษาที่กำหนดไว้ การทำงานทุกภาคส่วน
ภายในสถาบันการศึกษาต้องสอดคล้องและทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันจึงสามารถขับเคลื่อน
องค์กรให้สามารถรุดหน้าเดินต่อไปได้ตามตัวชี้วัดของ สมศ. ที่กำหนดมาตรฐานที่เหมือนกันใน
สถาบันอุดมศึกษา คือ การพัฒนาความเชี่ยวชาญ พัฒนาให้เกิดเป็นจุดเด่นจุดแข็ง พัฒนาให้เกิด
เป็นอัตลักษณ์ ของแต่ละสถาบันการศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ การที่จะก้าวเดิน
ให้เข้มแข็งและมั่นคงให้ได้ดั่งนั้นทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการทำงานรวมถึงนักศึกษา หรือการเสริมสร้าง
จุดแข็งอีกมิติหนึ่งคือ การที่สถาบันการศึกษามีจุดแข็งด้านศิลปะ ดนตรี ภาษา วัฒนธรรม ความเป็น

จุดเด่นที่สามารถสร้างชื่อเสียงให้กับองค์กรของตนนั้นได้ จะมีการประกวดแข่งขันออกสื่อสาธารณะ ชนให้เห็นในเชิงประจักษ์ถึงความสามารถของผลงานที่กลั่นออกมาได้อย่างสร้างสรรค์จรรโลงให้กับ สาธารณะชน ที่ซึ่งนักศึกษาได้แสดงออกทำให้สังคมได้เห็นและยอมรับในจุดแข็งที่สามารถสัมผัสเห็น ได้กลายเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตน ซึ่งแต่ละสถาบันการศึกษาก็มีกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนจุดแข็งให้ดีที่สุดคือ การทำให้ดีที่สุดในจุดแข็งและใช้การสื่อสารให้มากทุกอย่างประกอบเข้ากันให้เป็นหนึ่งให้เป็นความเก่ง และเชี่ยวชาญ

การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและนักศึกษาให้เกิดความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพหรือวิชาการ ยัง ต้องคำนึงถึงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นภายในจิตใจทุกคนถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ พัฒนาคุณภาพชีวิตไปในทางที่ดี และสร้างสรรค์ด้วยสติ ปัญญา อย่างงดงาม ที่มีสถาบันการศึกษา ปลุกจิตวิญญาณให้เป็นจุดแข็งแล้วพัฒนาเป็นอัตลักษณ์ด้านคุณธรรม จริยธรรมที่ประกอบด้วย บุคลิกภาพทั้งภายใน และภายนอกได้ตามความประสงค์ของสถาบันการศึกษาที่ขับเคลื่อนให้สังคม ยอมรับในที่สุดและภาคภูมิใจ การที่จะก้าวเดินให้เข้มแข็งและมั่นคงให้ได้ดั่งนั้นทุกคนที่มีส่วนร่วมใน การทำงาน จึงต้องมีคุณธรรมจริยธรรมประจำใจไว้ในการดำรงชีวิตการทำงาน และชีวิตการศึกษาหรือ จบการศึกษาไปแล้วให้เป็นคนดีที่สังคมยอมรับจากร่วมมหาวิทยาลัยที่ปลูกปั้นด้วยจิตวิญญาณแห่ง วิชาชีพของสถาบันการศึกษาให้กับผู้ประกอบการที่จะได้บัณฑิตที่พึงประสงค์ออกไปสู่ตลาดแรงงานที่ ต้องการได้อย่างภาคภูมิใจ

อย่างไรก็ตามการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ได้มาตรฐานตามที่ประกันคุณภาพทั้งภายในและ นอกกำหนดไว้ยังต้องมีกลยุทธ์เพื่อสร้างความเข้มแข็งเพื่อความอยู่รอดและสามารถพัฒนาความเป็นเลิศ ได้แก่ 1). สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร 2). การจัดระบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ 3). ส่งเสริมงานวิจัยให้มีคุณภาพสู่สังคม 4). การปลุกจิตสำนึกสืบสานวัฒนธรรมองค์กรสู่สากล เช่น ภาษา ดนตรี ศิลปวัฒนธรรมไทย 5). เสริมสร้างสมรรถนะการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยตามหลัก ธรรมาภิบาล 6). การสร้างบุคลิกภาพให้แตกต่าง แต่กระนั้นการทำผลงานให้โดดเด่นต้องขับเคลื่อน ด้วยการสร้างแรงจูงใจ คือการให้รางวัลหรือผลงานที่สร้างสรรค์ที่เป็นผลผลิตออกมาสู่ความเป็นเลิศ ตามกลยุทธ์ของสถาบันการศึกษา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...การพัฒนาองค์ความรู้ที่เชี่ยวชาญที่อัตลักษณ์มาสู่ธุรกิจวิชาการและเป็นแหล่งฝึก ประสบการณ์ให้บุคลากรรวมถึงนักศึกษา...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...อัตลักษณ์สุนันทาเป็นนักวิชาการมีคุณธรรมจะประกาศ มหาวิทยาลัยต้องสร้างให้ได้ สวน ดุสิตอาหาร ผมว่าไม่ใช่ นะ แต่ภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยต้องชัดเจน เป็นได้ทุกคน หลอมรวม

นักวิชาการ นักศึกษาอธิบายด้วยยากอะไร ข้อวิพากษ์สุนันทาเป็นพื้นที่สาธารณะนักข่าวนำเสนอพื้นที่ข่าวสารนี้แล้วดีและให้เขาไปตัดสินใจอะไรดีแล้วไม่ใช่ ผมเป็นนักข่าวมาก่อนสุนันทาเดินแนวนี้เน้นออกสู่อาเซียนคุณธรรมจริยธรรมแข็งเข้าสู่ AEC นักวิชาการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเดินแนวทางนี้...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...รองกิจการนักศึกษาให้ทุนชิงช้าสวรรค์รับมาทั้งทีมเรียนเองอะไรก็ได้ปลุกจิตเขาแข่งก็แข่ง...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...วิธีไหนก็ได้การผลิตพัฒนาจากครุศาสตร์เก่งต้องลงมาที่สาธิตบัณฑิตต้องเก่งที่สาธิตสิ่งที่ยืนอยู่ต้องลงไปให้สาธิตเข้มแข็งให้ได้ วิจัยสร้างสรรค์แนวคิดกระบวนการพัฒนาเด็กมาให้ได้ ถึงจะสมบูรณ์ ถ้าไม่ได้ครุศาสตร์ถือว่าล้มเหลวต้องสื่อสารกันต้องส่งเด็กเข้าอาจารย์ต้องช่วยฝึกอบรมเด็ก”...กลยุทธ์ของเราต้องทำให้ดีที่สุด...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...เน้นต้นทุนประกันคุณภาพตัวชี้วัดความสำเร็จ หรือ สมศ.เป้าพอดีตรงกับยุทธศาสตร์...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2556)

“...มหาวิทยาลัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านโดยเฉพาะการประเมินคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและภายนอก ข้อมูล จุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคตลอดจนทิศทางและแนวโน้มในการพัฒนาสังคมไทยและสังคมโลกจึงกำหนดกลยุทธ์หลัก 4 ด้าน หนึ่ง สนับสนุนส่งเสริม การพัฒนาหลักสูตรและระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ สอง เสริมสร้างศักยภาพด้านงานวิจัยและการบริการวิชาการให้แก่สังคม สาม สร้างความตระหนักรู้ปลูกจิตสำนึกสืบสานและเผยแพร่ ภาษา ดนตรีและศิลปวัฒนธรรมไทยสู่สากล สี่ เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยตามหลักธรรมาภิบาล...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน, รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...มาตรฐานโครงสร้างต่างๆ กลยุทธ์เรามีเยอะทุกคนร่วมกันจัด ตัวอ่อนต้องพัฒนาคุณภาพวิจัยและงานวิจัย คุณวุฒิสมัยก่อนเดิมเรารับ ปริญญาโท ปริญญาเอก ปัจจุบันครุศาสตร์รับปริญญาเอกผ่านเกณฑ์จัดมาเข้าแคมป์ ทำผลงานวิชาการเชิญผู้ทรงมาเป็นพี่เลี้ยงจัดไปแล้วข้างนอกบังคับ

เกณฑ์ครุศาสตร์มาอบรมทำให้ เรามีงบประมาณพัฒนาบุคลากรให้คณะทุกคณะพัฒนาบุคลากรวิจัย และจัดสรรงบให้มากขึ้นตั้งปีหนึ่ง 5 ล้าน งบแผ่นดิน 15 ล้าน...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...ของเราไม่แย่งกันผลิตครุราชภัฏของเราคณิตศาสตร์ศึกษาเน้นเด็ก อาจารย์มีศักยภาพ 80 เปอร์เซ็นต์ ดีอกเตอร์เยอะทั้งหมด คณิตศาสตร์ต่อบริคดีต่างจังหวัด ส่งเด็กวัดไอคิวเยอะมีการจำกัด นักศึกษา นักศึกษาของครุศาสตร์ 5 ปี ท่านอธิการมุ่งเน้นอาเซียนหลักสูตรภาษาอังกฤษมาเรียน คณิตศาสตร์ร่วมกับอาเซียน...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ตอนนี้เราก็มียุทธศาสตร์ที่สร้างจุดแข็งกำลังพัฒนาอาจารย์ในด้านวิชาการให้มีศักยภาพทาง ตำแหน่งให้มากขึ้น ... ปัจจุบันส่งเยอะเอกสารสอนวิจัยข้าราชการปีหน้าเกษียณหลายคน อธิการคน ก่อนพนักงานต้องเซ็นสัญญาต้องทำวิจัยให้เพิ่ม 10 ล้าน จาก วช. ข้างนอกเยอะสร้างความแข็งแรง วิชาการแล้วส่วนอาจารย์ข้าราชการปีหน้าเกษียณหลายคน 6 ปีต้องได้ ผศ. ...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...ต้องเล็งอัตลักษณ์วางกลยุทธ์สร้างความเป็นเลิศดำเนินการอย่างไร สร้างความเป็นเลิศ ยอมรับใครเป็นเลิศ เราเป็นเลิศมีตัวชี้วัดจากนักศึกษาให้การยอมรับเป็นเลิศ ต้องมีรางวัลและการ ยอมรับการแข่งขันทำตลอดรางวัลรับรอง Exped วัตถุประสงค์คุณภาพบริหารงานประสพการณ์ได้รางวัลที่เป็น เลิศให้สำเร็จทุกอย่างกำหนดขึ้นมาเข้ากระบวนการได้เป็นที่ยอมรับเป็น Exped...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

“...ด้านการเรียนการสอนว่าผลิตบัณฑิตอยากให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของเราว่า มีความรู้ ไม่ เก่งอย่างเดียวต้องมีสมอง บอกผู้สอนให้ในอดีตสอนเด็กเชี่ยวชาญ ถ่ายทอดสื่อสารได้ดีเวลาไปไหนเนีย ขาวนาฏศิลป์เต้นกินรำกินไม่จำเป็น ต้องให้ดูบุคลิกเขายืน present ประชาสัมพันธ์ที่ไหนการปฏิบัติ ของเขาจะบ่งบอกว่า อันเนียทำไมมีอัตลักษณ์แปลกกว่าคนทั่วไป พนักงานสอนกริยามารยาทการวาง ตัวการปฏิบัติงานรับผิดชอบมีจิตใจสาธารณะไม่ดูตายช่วยเหลือเกื้อกูลทำยาก คนทั่วไปทำกันอยู่แล้ว ...แต่เอาให้แตกต่างเราพยายามมันยาก แต่คำนึงถึงอาเซียนการเข้า AEC เข้มข้นมากอัตลักษณ์ของ เขาเอาจริงเอาจังเหมือนเราไปญี่ปุ่นสุดยอดแม่ศรีเรือนงานบ้านปฏิบัติอัตลักษณ์แต่งกายดีรักษา เอกลักษณ์ได้...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...ตอนนี้เราเริ่มมองอัตลักษณ์ระดับสาขาคณะให้หาอัตลักษณ์เป็นคณะสาขาลงลึก เช่น วิทยาการคอมพิวเตอร์อะไรคืออะไร ทัวถึงให้พัฒนาสารสนเทศเน้น GPS Geographic ภูมิศาสตร์คนเล่นน้อยให้ระดับสาขาสร้างอัตลักษณ์ มุ่งเน้นอัตลักษณ์มันจะเชื่อมโยงกลยุทธ์ในสาขาเป็นพื้นฐาน แต่เราคงต้องมีอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย อัตลักษณ์ Nature ของคนของนักศึกษาอีกอัตลักษณ์ของแต่ละวิชา Nature คือ สู้งาน ขยัน ใฝ่รู้ พูดอังกฤษได้ สมมุติสี่สร้างเก่ง ถ้า AEC ภาษามี 3 มองลึกๆ จบอะไรจบสาขานี้ต้องมีอัตลักษณ์เสริมไปทางไหน อย่างไรไปไว้มาก ไอที ส่วนของอัตลักษณ์เด็กตอนนี้ปรับตัวพัฒนาอัตลักษณ์พื้นฐาน เช่น สาขาวิชาคณะวิชา...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...ที่อื่นไม่มีสนใจเรียน AEC จำเป็นทุกด้านคนที่เริ่มกลายเป็น สพฐ. ไม่ใช่อุดมศึกษา หนึ่งศึกษาเขารู้อบรม สองปรับตัวทำพระนครก่อน แต่เราไม่สนใจเรียนพม่า เวียดนามจำเป็น ถ้าค้าขายเชื่อมโยงทุกด้าน ภาษา วัฒนธรรมดีขึ้น สพฐ. เริ่มใส่ใจ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...เราเน้นการทำให้โดดเด่นก่อน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

ผู้วิจัยให้ข้อสังเกตว่า บุคลากรของสถาบันการศึกษาต้องมั่นหาความรู้เพิ่มเติมเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องและสร้างสรรค์งานในรูปแบบของงานวิจัยเพื่อปรับปรุงพัฒนาให้ได้คุณภาพตลอดจนงานทุกงานที่ปฏิบัติต้องอยู่ภายใต้กรอบการมีคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงผู้บริหารก็ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยหลักธรรมาภิบาล ส่วนนักศึกษาที่นอกเหนือจากการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพแล้วทุกกิจกรรมที่ทำและการแสดงออก ทั้งภายในและภายนอกของตนต้องมั่นปรับปรุงบุคลิกภาพให้มีความแตกต่างหรือเป็นจุดเด่น เมื่อได้พบเห็นจะแสดงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวบุคคลให้กับรั้วสถาบันการศึกษาที่ล้อมไปด้วยการมีคุณธรรมจริยธรรมประจำใจทุกคน ดังนั้นทุกคนในทุกสถาบันการศึกษาต้องพัฒนาและปรับตัวเพื่อการสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเข้มแข็ง

ลตจุดอ่อน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นที่คล้ายกันเป็นอันดับแรกคือ ให้ความสำคัญและส่งเสริมการทำวิจัยองค์ความรู้ และวิจัยในชั้นเรียนด้วยการใช้ทุนจากองค์กรที่สนับสนุนงบประมาณการวิจัย เช่น สถาบันวิจัยแห่งชาติ การให้คะแนนการปฏิบัติงานจากงานวิจัยที่ขอทุนสนับสนุนเพื่อกระตุ้นการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกเหนือจากการเรียนการสอน หรือกิจกรรมโครงการต่างๆ

ส่งเสริมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการเก็บข้อมูลไว้ในฐานข้อมูลที่เป็นส่วนกลางเข้ามาช่วยเพื่อลดภาระงานซ้ำซ้อนหรือเกินความจำเป็น หรือการสืบค้นข้อมูลที่เร่งด่วน และให้ความสำคัญกับสื่อทุกสื่อที่สามารถทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้แล้วการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้บุคลากรรับทราบความเคลื่อนไหวในการวางนโยบายหรือกิจกรรมโครงการอยู่อย่างต่อเนื่องที่ทุกคนควรยึดถือและปฏิบัติให้สอดคล้องกัน

ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมสร้างสรรค์งานการปฏิบัติที่สามารถเรียนรู้และจับต้องได้ พัฒนาการให้แก่งานเกิดความเชี่ยวชาญและชำนาญและสามารถปรับเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้นด้วยผลงานที่โดดเด่นให้เห็นในเชิงประจักษ์ เพื่อให้เกิดการเลียนแบบที่ใครสามารถทำได้แล้วพัฒนาสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นเป็นลำดับเป็นการสร้างตำแหน่งรองรับ ทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ และฝ่ายวิชาการที่จะพัฒนาจากอาจารย์ เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์ ออกสู่เวทีเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประกาศให้ทุกคนในองค์กรและภายนอกให้รับรู้ถึงการทำงานอย่างจริงจังและทำได้จริงอันนำไปสู่การปฏิบัติที่สัมฤทธิ์ได้

ส่งเสริมแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จให้กับองค์กร ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนด้วยมิตรภาพไมตรีต่อกันฉันท์พี่น้องเพื่อให้เกิดความรัก ความศรัทธา ในการบริหารงานของผู้บริหารและองค์กร ให้มีความสุขในการทำงานอย่างมีคุณภาพและเข้าถึงทุกระดับในทุกส่วนงาน เพื่อสร้างความสามัคคีที่อบอุ่นต่อกันและไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยวคนเดียวสามารถปรับตัวเข้าหากันได้ทุกระดับให้ความสำคัญทุกระดับขึ้นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างใกล้ชิด

ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้เป็นนิสิตถาวร การที่จะฝึกคนรุ่นใหม่ให้ได้ตามที่สถาบันการศึกษาต้องการนั้นต้องใช้เวลา เช่น การฝึกการบริการ การพัฒนาบุคลากร การเสริมสร้างความเป็นไทย เพื่อให้ประชาคมรู้จักความเป็นตัวตนการมีผลผลิตที่ดีจากนักศึกษาให้ผู้ประกอบการหรือตลาดแรงงานยอมรับ

ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญที่ให้ผู้เรียนสนใจที่จะเข้ามาศึกษา มีการปรับสถานที่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อรองรับการขยายตัวให้นักศึกษาที่สนใจหลักสูตรที่เด่นๆ ให้เข้ามาเรียนกันมากขึ้น

ในการดำเนินงานทุกกิจกรรมต้องเป็นไปตามกลยุทธ์ที่วางไว้ให้ดีที่สุด แต่การทำงานนั้นมิได้หมายความว่าต้องครบสมบูรณ์ทุกเรื่อง การทำงานสามารถยืดหยุ่นตามสภาวะการณ์ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ที่จะต้องอยู่ได้ด้วยปรับตัวให้อยู่รอดและสร้างการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ กล่าวไว้ว่า

“...เอาคนมาสร้าง เช่น วิจัย ภาระงาน 5 เปอร์เซ็นต์สอนเต็มที วิจัยทั่วไปถ้าทำวิจัยในชั้นเรียน นับได้ต้องได้ทุนถ้าออกเงินเองไม่นับ ผมเอาหน่วยองค์กรสถาบันวิจัย 10 คณะ ทุนจาก วช.15 คณะ ผ่านสำนักงบประมาณแต่อาจารย์ได้ทุนภายนอก US ต่างประเทศ 20 คณะ มันจะมีความสำคัญของมันจะได้อะไรเรื่องความสามารถการนำเสนอบทความให้คณะนำเสนอ งาน เช่น 7.5 ระดับชาติ 10 คณะ เขาจะรู้จักนานาชาติ 15 คณะ สร้างผลงาน...”

“...ผมจะไม่มีการนำหลักฐานเป็นตังๆ บนโต๊ะทุกคนไม่มี แต่สร้างผลงานมันถูกฝังอยู่ในระบบฐานข้อมูลสถาบันวิจัย กองบริหารงานบุคคล กพ. สำนักทรัพย์สินและรายได้ อาจารย์ จะส่งข้อมูลมาให้เองไม่ได้ สอนก็ชั่วโมงที่กองกิจกรรมนักศึกษาประเมินเป็นระบบจะไปแสดงผลที่นั่น สถาบันวิจัย เก็บสถิติมาชนกัน สร้างเสีย 10 ล้านแต่แต่ละคนทำอย่างไรที่มีการทำงานเป็นที่อยู่คนเดียวไม่ได้ เช่น work shop จะเข้ากลุ่ม วิจัยต้องมานะวิจัยพัฒนาหัวข้อ work shop ต้องมานั่งฟังทำเดี่ยวไม่เป็นไร แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิจัยคนที่รู้จักกัน work ที่สุด ในสุนันทาผมทำวิจัยเก่งสร้าง 10 กว่าปี ทำตั้งแต่ 3-4 เรื่อง ปัจจุบัน 400 กว่าเรื่อง ผู้อำนวยการต่อจากผมเก่ง เราได้ผอ.ที่ดี เป็นลูกหม้อเก่าที่อธิการขึ้นขึ้นนักวิจัยรุ่นใหม่เปิดอบรมนักวิจัยรุ่นใหม่ รุ่นที่ 1 มีอาจารย์ท่านหนึ่งพัฒนาตัวเองขึ้นมาเป็นรองวิจัย รู้เลยใครทำอะไรบ้างเป็นการพัฒนาในกลุ่มเห็นกันหมด เร่งผลงานวิชาการ โครงการตำแหน่งทางวิชาการมีอาจารย์ 399 คน สมัยผมว่า 50 เปอร์เซ็นต์ 200 คน 25 ต่อ 100 คนก็เปลี่ยนแปลง 50 เปอร์เซ็นต์ ผศ. 25 เปอร์เซ็นต์ ก็เปลี่ยนแปลงแล้ว ปริญญาเอกเป็นผมถ้าใครเข้าโครงการหรืออาจารย์ให้เข้าโครงการ ผศ. ให้คณะอาจารย์ 3 คณะ ได้แต่ปี 1 ถ้าไม่พัฒนาเองลงถือว่าล้มเหลวจนกว่าได้ผศ. ....”

“...ผมมีอบรมในนี้ทำต่อเนื่องตลอดเวลาสร้าง intensive เข้าตำแหน่ง ผศ. รศ. ศ. ผมให้เยอะแกระเบียบให้เท่าราชการ ลูกจ้าง ข้าราชการเรามี 3 ระบบไม่มีปัญหาพนักงานเงินรายได้ประจำ ประมาณแผ่นดินให้ 5,600 เท่าราชการ พนักงานจากรายได้บรรจุถึงได้ ผศ. ไม่ต้องสอบ ปีหนึ่งผมมีอัตราไว้เลยใครลาออกเกษียณจะรอไว้เลย นิเทศกำลังจะได้ผศ. บรรจุให้ปีหน้าประกาศให้รู้กันลงสื่อตลอดเวลา ผมปีหนึ่งจะจัดงานวันปีใหม่ใครได้ ผศ. เชิญรับรางวัลประกาศให้ประชาคมรู้ว่าได้ ผศ. รศ. ท่านคือความภาคภูมิใจดอกไม้วางเขียนการ์ดลงลายมือชื่อเองด้วยลายมืออธิการ ตอนเลี้ยงปีใหม่ แสดงความยินดีมอบโล่จะ surprise ประกาศชื่อเลยทุกคนรู้ให้ความสำคัญกับทรัพยากรบุคคลให้เกียรติคนเล็กน้อยแต่มีความหมาย...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...แต่อย่างไรจุดอ่อนยากมากกับคนรุ่นใหม่ในการฝึกเราพยายามหากิจกรรมเสริมประกวดอัตลักษณ์เขาบอกเขาไม่ทันกินจะมานิพนธ์เราบริการที่พึงพอใจ พึงประทับใจทำให้ชาวอาเซียนต่างชาติออกมาเที่ยวอยากมาที่นี้สวนสุนันทาเห็นถึงสะท้อนความเป็นไทย...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...เราใช้เวลาต้องรีบ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...กลยุทธ์ของเราต้องทำให้ดีที่สุด...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 2556)

“...สอบเดือนตุลาคมรถติดเตรียมปรับกลยุทธ์ใหม่...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...อาจารย์ยังไม่มีใครได้ ผศ. ปี 56 ใครทำได้หมด รศ. 2 คน หายไปเรา 3 ปีแรก ต้องทำ
ต้องได้ ผศ. ไม่ได้ไม่จ้างต่อดิฉันเป็นราชการ...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...พยายามให้ทุกคนทำวิจัยหาเวที present จัดงานจัดเองทั้งภายในและภายนอกผลักดัน
วารสาร TCI ไปแลกเปลี่ยนกันคุณลงฉันทงเธอเพื่อแก้จุดอ่อน...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...สถานที่ต้องคิด โดยไม่ใช่สถานที่ เช่น กิจกรรมประกวดต่าง ใช้โซเชียล อินเทอร์เน็ตมา
ช่วยสื่อสารกระบวนการอะไรวัยรุ่นใช้อะไร เราใช้สร้างเครือข่ายอาเซียน เน้นทักษะในอนาคตน่าจะมี
อาจารย์ต่างชาติเข้ามาพูดคุยในเชิงชีวิตประจำวันตอนอยู่ห่างไปเขินอาย การพัฒนาเกิดทักษะคน
ใกล้ๆ เช่น แต่ละหน่วยงาน มีชาวต่างชาติอยู่พาไปเที่ยว เรียนรู้ Nature เป็นกลยุทธ์เด็กก่อน
ภาษาอัตลักษณ์ต้องได้ภาษาแต่ไม่ถือเป็นเป้าหมายอัตลักษณ์ชีวิตประจำวันให้สัมผัสมากที่สุดอนาคต 2
ภาษา ลดไทยลงแต่ไทยไม่ทิ้งประเทศเดียวเขาต้องสื่อสารคนได้...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...ปรับหลักสูตรเตรียมเปิดหลักสูตรหลายหลักสูตรรวมถึงนานาชาติยอมรับข้ามประเทศให้
มากขึ้น...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...คนที่เราจะเอาไปใช้กลยุทธ์ต้องมีความเข้าใจกลยุทธ์ที่จะเดินใช้หรือเปล่า คนทำความเข้าใจมากขึ้นนี่ตัวลักษณะก็เกิด...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

“...ให้มองที่ตัวเราเองย้อนกลับมาเน้นวิชาการ เดิมปัญหารับหลายสาขามากจำนวนนักศึกษาเยอะไว้ก่อนห้องเรียนไม่เพียงพอ ในเมื่อไม่สอดคล้องกับนักศึกษาที่เข้ามาต้องเปิดกระจายศูนย์กลางหลักสูตรอะไรพัฒนาหลักสูตรเน้นทิศทางไปทางไหน เพื่อทบทวนตัวเองไม่จำกัดกิจกรรมเยอะ หน่วยงานรวมเป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยคืออะไร ให้ทุกคณะเน้นอะไร รู้อะไรให้เด่น ในสังคมผลิตบัณฑิต” และคณะส่งเสริมอะไร วิจัยเรื่องอะไรรูปธรรมตามแผนแม่บทเราไม่สแปะสปะ impact วิชาการผลิตบัณฑิต ศิลปวัฒนธรรมเรามีอยู่แล้วทำให้เป็นจุดแข็งวางจุดเด่นที่ผ่านมาไม่เกิด impact 400 โครงการเพราะกระจายไปหมด...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยให้ข้อสังเกตว่า การขับเคลื่อนวิธีการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาล้วนแต่เป็นวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ผลักดันให้เกิดผลงานที่สามารถทำให้บรรลุได้ตามกลยุทธ์ที่ตนวางให้เกิดประสิทธิผลต่อองค์กรให้มากที่สุด โดยมองตนเองทำอย่างไรให้แข็งแกร่งที่ไม่สามารถมีจุดอ่อนหรือลดจุดอ่อนลงให้กลายเป็นจุดแข็งแล้วเดินต่อเพื่อสร้างความอยู่รอดและความมั่นคงของสถาบันการศึกษา

นอกจากนี้แล้วจากการสัมภาษณ์พบว่า บุคคลกรของตนไม่เข้าใจในนโยบายของผู้บริหารบางสถาบันการศึกษาที่มีการกำหนดตัวชี้วัดโดย สมศ. สกอ. เพื่อแสดงถึงมาตรฐานการทำงานที่สถาบันการศึกษาด้านวิชาการต้องปฏิบัติตามนอกเหนือจากงานวิจัยแล้ว ต้องมี มคอ.3 มคอ.4 มคอ.5 ซึ่งมองว่าเป็นการทำงานที่มากเกินไปผู้วิจัยขออธิบายคำว่า “มคอ.” กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (<http://www.thaiall.com/tqf/> สืบค้น 20 กันยายน 58)

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd) เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสในเทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

หลักการสำคัญ 1). เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษา และประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม 2). มุ่งเน้นที่ Learning Outcomes ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต 3). มุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน 4). เป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง/มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคม และสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดว่าจะพึงมี 5). มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันใดๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้ ในสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง 6). ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์ของการดำเนินการ ซึ่งนอกจากจะให้เป็นไปตามหลักสำคัญของ TQF ตามที่เสนอข้างต้นแล้วมีวัตถุประสงค์อื่นที่สำคัญคือ 1). เพื่อเป็นการประกันคุณภาพขั้นต่ำของบัณฑิตในแต่ละสาขา/สาขาวิชา หรือแต่ละคุณวุฒิ 2). เพื่อให้แต่ละสาขา/สาขาวิชามีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเอง โดยบัณฑิตในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของแต่ละสถาบันฯ มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขา/สาขานั้นๆ 3). เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (deregulations) ในการดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็งและความพร้อมในการจัดการศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นเป็นการศึกษาข้อมูลการบริหารจัดการตามกรอบมาตรฐานของอุดมศึกษาที่ทุกสถาบันการศึกษาต้องปฏิบัติตามกรอบอย่างสมบูรณ์ แต่ก็มี ความเข้าใจไม่ตรงกันในการทำงานที่ต้องมีการอธิบายเพิ่มเติมในนโยบายที่เกิดขึ้นบางสถาบันการศึกษาจากผู้บริหารระดับสูงสู่ผู้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการยอมรับและการทำงานให้เป็นทิศทางเดียวกัน ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“ต้องคุยกันเราขัดไม่ได้ นโยบายผ่าน สกอ. ผ่านสภามหาวิทยาลัยทำตามแผนไปยังอาจารย์คณะเขา KPI ของอาจารย์ คณบดี KPI ต้องตอบสนองนโยบายในแผนยุทธศาสตร์นี้ทำมคอ. 3 เราทำต้องปิด KAP วิจัยบูรณาการเรียนการสอน อาจารย์มองว่า บังคับแต่เราถูก สกอ. สมศ. แล้วไม่

ผ่านวิจัยบูรณาการเรียนการสอนสร้าง KPI เราถูกบังคับโดยเกณฑ์ สกอ. เราประเมินแล้วไม่ผ่านบางคนยึดอัดอยู่ อาจารย์สอนวิจัย บริการ ศิลปวัฒนธรรมเราเอาสอน 60 เปอร์เซ็นต์ในฐานะเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ปี KAP สกอ. สมศ. เป็นตัวชี้วัด สกอ. สอนเสร็จ 20 เปอร์เซ็นต์ บูรณาการเรียนการสอนวิจัยต่อยอดปรับปรุงการเรียนการสอนอาจารย์ไม่เข้าใจทำไมต้องบังคับเขาล้างเหล่านี้อาจเปลี่ยนผู้บริหารใหม่อาจารย์รุ่นใหม่ไม่เข้าใจระบบเชิงบริหารจัดการ เขาคิดว่าเขาอิสระแต่หน้าที่สอน 60 เปอร์เซ็นต์แต่ผมไม่ว่า เรามีตัวชี้วัดแขวนบนเว็บไซต์ใช้คู่ขนาน แต่ยังไม่สำเร็จอาจารย์ไม่เข้าใจนโยบายต่างๆ”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

กลยุทธ์เสริมสร้างโอกาสและลดผลกระทบต่ออัตลักษณ์

ด้านโอกาส

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับกลยุทธ์และวิธีการเสริมสร้างอัตลักษณ์ ซึ่งสถาบันการศึกษาได้ให้มุมมองไว้หลากหลายแง่คิด กล่าวคือ

การเสริมสร้างและพัฒนาด้วยการขับเคลื่อนนโยบายหรือสร้างวาระการประชุมกับผู้บริหารร่วมกันเพื่อระดมความคิดและทักษะอันเกิดแรงบันดาลใจเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ให้กับองค์กรของตนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดรับในทิศทางเดียวกันและบรรลุวัตถุประสงค์ อีกทั้งการระดมเงินทุนเพื่อพัฒนาองค์กรให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีให้มีชื่อเสียง

การเสริมสร้างพัฒนาหลักสูตรใหม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและนักศึกษาที่ให้ความสนใจมาศึกษาและได้นำไปประกอบวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้แล้วยังมีการจัดทัศนศึกษากิจกรรม/โครงการ ให้เกิดการแลกเปลี่ยนทักษะ การแก้ปัญหา สร้างความคิดที่เกิดเป็นนวัตกรรมให้กับสถาบันการศึกษา ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาร่วมกันที่เป็นนักเรียนที่เรียนดี และผู้ปกครองที่มีความสนใจเข้าร่วม และการสร้างเครือข่ายจากหน่วยงานภายนอก รวมทั้งการสร้างเครือข่ายกับประชาคมอาเซียนเพื่อสร้างความเข้มแข็งในองค์กรตนและชื่อเสียง

การสร้างและพัฒนาสถานที่รองรับการขยายตัวของหลักสูตรเพื่อให้ นักศึกษาสามารถเข้ามาศึกษาได้อย่างภาคภูมิใจในบรรยากาศ และสถานที่กว้างขวางมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การมีรถรับ-ส่ง การสร้างหอพักนักศึกษาและอาจารย์ การอยู่ใกล้กับสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การสร้างเครือข่ายเพื่อรองรับวิชาชีพเมื่อจบการศึกษา เช่น การเรียนวิชาวิศวกรรมเครื่องยนต์ก็จะสร้างเครือข่ายกับบริษัทห้างร้าน ที่ประกอบกิจการรถยนต์ เพื่อรองรับการจบของนักศึกษาที่ได้ทั้งฝึกงานและการเข้ารับการประกอบอาชีพตามที่ตลาดแรงงานต้องการ

การเปิดศูนย์ภาษาเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านภาษาอังกฤษหรือ ภาษาอาเซียน ที่สามารถเรียนได้ทั้งบุคคลภายใน เช่น นักศึกษา หรือ บุคลากร โดยเป็นการจัดฝึกอบรมที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ นอกจากนั้นยังสร้างโอกาสให้กับบุคคลภายนอกที่ให้ความสนใจหรือใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมได้ ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...การพัฒนาองค์ความรู้ที่มีอยู่ให้เกิดนวัตกรรมหรือเป็นแหล่งความรู้ที่บุคคลภายนอกเข้ามาฝึกอบรม...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...ได้ความหลากหลายอยู่ในความแตกต่างการพูดคุยทำ KM. ไม่เน้นรูปแบบไม่มีเราเอาองค์ความรู้เป็นหลักมาคุยกัน ผมจบปริญญาเอกมทิดล ตรีโทจุฬา การเขียนบทความตีพิมพ์ใช้ความเป็นพี่น้องที่ช่วยเหลือกันมาถ่ายทอดความรู้ มันมีความหลากหลายกิจกรรมจะถูกกลืน ร่วมกัน...แต่คนไม่มีมุขิตาอาจารย์สังคมที่ไหนไม่ค่อยเมตตาจะยินดีในลาบของคนอื่นสร้างยากคนขึ้นแทรกหน้าอย่าจกสร้างยากพยายามทำอยู่...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...เราผลิตเป็น brand สุนันทาเป็นความภาคภูมิใจและเป็น agenda ของสุนันทาพัฒนาอัตลักษณ์สู่ความเป็นเลิศให้ได้...เงินต้องลงทุนพอสมควรให้กับเงินต้องลุย...”

(รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2556)

“...ในแผนสภาคณาจารย์จับมา 1 เอก คัดเด็กหัวกระทิมมาให้เรียนฟรีจบไปทำชื่อเสียงในแผนปี 4 เรียนฟรีแล้วเสนอสภาค่าใช้จ่ายเรียนฟรีจุดคุ้มใหม่ อาจลดค่าเล่าเรียนครึ่งหนึ่งเราจะได้อยู่ได้...ที่สมุทรปราการ 258 ไร่อีกหนึ่งที่อาคาร 15 หลังผลักดันเป็นวิทยาเขต อนาคตเป็นที่ใหญ่มีหอพักที่นี่มีพื้นที่ 5 ไร่อยู่หอพัก สร้างชื่อเสียงแล้วเอกต่างๆ ไหลล้นมาเองสมุทรปราการมีโรงเรียนสาธิตเด็กมาดูแลคนแถวนั้นนิยมเรียนด้วย คนกรุงเทพเรียนที่นี่ จากสถิติสมุทรปราการก็คนแถวนั้นส่วนใครส่วนมัน...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...อาจารย์พาเด็กไปถ่ายทอดจัดค่ายคณิตศาสตร์เด็กชอบฝ่ายสนับสนุนทำหน้าที่ช่วยอาจารย์เอกสารทั้งหมดต้องโดดเด่น ค่ายคณิตศาสตร์ระยะสั้นมาช่วงปิดเทอม โรงเรียนกับผู้ปกครอง เปิดรับสมัครเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา ทักษะความคิด...เป็นแหล่งการศึกษาอนาคตอาเซียนรวมคณิตศาสตร์...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 2556)

จากการสัมภาษณ์พบว่า การยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นเพื่อให้รู้จักการยอมรับในสิ่งที่คนอื่นเป็น และยินดีในสิ่งที่คนอื่นมี นอกจากนี้การนำโอกาสประกอบด้วย 8 กลยุทธ์มาลดผลกระทบที่ใช้ในการดำเนินงาน คือ 1). การสร้างความตระหนักรู้ปลูกจิตสำนึกสืบสานและเผยแพร่ ภาษา ดนตรี และ ศิลปวัฒนธรรมไทยสู่สากล 2). การสร้างความภาคภูมิใจทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจที่มีต่อ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม 3). การนำทุนทางวัฒนธรรมของชาติมาสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่า ทางเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ 4). การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับชาติและ นานาชาติ 5). สืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง 6). การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชน 7). การพัฒนาองค์ความรู้ แหล่งเรียนรู้ด้านภาษา และสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ 8). การสร้างบุคลากรที่ มีความเชี่ยวชาญด้านดนตรี การพัฒนาความรู้ด้านดนตรีและการพัฒนาวิชาชีพดนตรีสู่ มาตรฐานสากล ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...ก็เอา 8 กลยุทธ์ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยมาสร้างโอกาสและลดผลกระทบ...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน ,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

ผลจากการสัมภาษณ์ สถาบันการศึกษามองว่า การมี “โอกาส” สำคัญมากเป็นสิ่งที่ต้องรีบทำ รีบแสวงหาเมื่อเวลามาถึง แต่อันที่จริงแล้วในการดำเนินงานไม่จำเป็นต้องรอโอกาส งานทุกชิ้นงาน สามารถปฏิบัติทำได้เลย ตามที่ได้วางนโยบายหรือแผนงานอันสำคัญหรือจำเป็นให้สอดคล้องกับกล ยุทธ์ที่กำหนดไว้ ในเชิงวิธีการปฏิบัตินี้ถือว่า เป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุด เมื่อเราก็กทำให้ดีให้สำเร็จโดย มีทฤษฎีและการปฏิบัติควบคู่กันแต่จะเน้นการปฏิบัติให้มากขึ้น ฉะนั้นการลงไปปฏิบัติมักจะให้ผล มากกว่าที่อยู่เฝ้าทฤษฎีที่อาจเห็นผลช้าหรือไม่ก็เป็นได้สำหรับมุมมองของแต่ละบุคคล ซึ่งผู้ให้ ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...เรามีตลอดเวลา SWOT ไม่จำเป็นต้องทำโอกาสมีทุกจังหวะของทุกการใช้ถ้าเราพร้อม...ถ้า ใช้โอกาสไม่เป็น เราต้องทำจริง ไม่ใช่เขียนบนกระดาษอะไรก็แล้วแต่ต้องลงไปแก้หน้างานลงไปทำเลย จะได้ว่ามีอะไรการเรียนรู้ พัฒนาทางสังคม coding ซึ่งแก้หน้างานไม่เขียนบนกระดาษไม่มีทางแก้ไข ได้ไม่รู้จริงต้องแก้หน้างานลงไปทำเลยจะรู้ว่ามียุทธศาสตร์ paper อย่างเดียวใช้ไม่ได้ต้องควบคู่ ไป...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

นอกจากนี้แล้ว การทำโอกาสเป็นสิ่งที่สถาบันการศึกษาต้องให้ความสำคัญ ถึงแม้ว่าโอกาสจะ
ไม่มาถึง แต่ควรดำเนินการสรรสร้างงานอย่างสม่ำเสมอไม่ต้องรอจังหวะและโอกาสให้มาถึง การ
สร้างนักศึกษาให้มีคุณภาพตามหลักสูตรและสาขาที่เปิดเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถ
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้เกิดประโยชน์ในอาชีพเมื่อจบการศึกษาไปแล้วสามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญ
และสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองและสถาบันการศึกษา ดังนั้นการให้ความสำคัญในรายละเอียดด้าน
บุคลิกภาพที่สามารถสะท้อนความเป็นสถาบันการศึกษาของตนเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมที่ผู้บริหารหรือ
อาจารย์ผู้สอนควรให้ความสนใจใส่ใจที่จะปั้นนักศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อตอบเจตน์ให้กับผู้ประกอบการ
หรือตลาดแรงงานที่สามารถยอมรับในคุณภาพของนักศึกษาและการสร้างชื่อเสียงให้กับองค์กรได้เป็น
อย่างดี ดังผู้ให้ข้อผู้คนสำคัญกล่าวว่า

“...จะมาจากเด็ก ถ้าไปโอกาสได้งานสูงอีกอย่างเป็นกำลังของประเทศมีอัตลักษณ์มีสาขาอื่น
ไปสนับสนุน เช่น เป็นผู้ประกอบการเป็นเจ้าของโรงงานผลิตที่มีคุณภาพส่วนใหญ่เป็นเซฟคาตหวังใน
ประเทศและต่างประเทศ ตั้งร้านอาหารที่มีคุณภาพไว้ใจได้ อาหารดูดีเพื่อเด็กปฐมวัย พยาบาลต้อง
ฉึกให้สังคมรู้จัก ส่วนการบินไปได้ทำ MOU. การบินพอได้อยู่ให้สังคมเห็น...เด็กอ่อนนุ่มถ่อมตนเรา
ลงแรงงบประมาณเป้าหมายอยู่ที่นักศึกษาที่สำเร็จเป็นการยอมรับกับผู้ประกอบการ โอกาสเรามีคือ
อาจารย์ ผู้บริหารภายในให้คนช่วยผลักดันเกิดจากเด็กที่สร้างชื่อเสียงเพื่อดูคนให้เข้ามาเรียนโอกาส
เด็กได้รับสังคมยอมรับชื่อเสียง...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

ด้านลดผลกระทบ

ผลจากการวิจัยพบว่า การลดผลกระทบด้วยการเสริมสร้างองค์ความรู้สู่การบูรณาการให้
นักศึกษาระหว่างที่สุ่มร่องตระหนักถึงความสำคัญในสาขาวิชาชีพ เช่น การพัฒนาความเชี่ยวชาญ
ด้านศิลปวัฒนธรรมที่ตนเองเป็นจุดเด่น แล้วนำไปแสดงยังต่างประเทศที่สามารถสร้างชื่อเสียงให้เป็นที่
ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศได้อย่างงดงามในเชิงประจักษ์

ลดผลกระทบด้วยการเสริมสร้างบุคลากรสายวิชาการให้เข้มแข็งพัฒนาให้บุคลากรของตนได้
มีตำแหน่งทางวิชาการให้สูงขึ้น เช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ ให้เพิ่มมาก
ขึ้นเพื่อชดเชยกับบุคลากรที่เกษียณอายุ และสนับสนุนส่งเสริมให้ทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ให้มากขึ้น
ตามวัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษา นอกจากนั้นต้องสามารถยืดหยุ่นในการทำงานเพื่อปรับเข้า
สภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

ลดผลกระทบด้วยการเสริมวิธีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์องค์กรและ
ยุทธศาสตร์ชาติและเป้าประสงค์ของ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา และสำนักงานรับรอง

มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาให้การดำเนินงานของสถาบันการศึกษาดำเนินไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีมาตรฐานเพื่อสร้างผลตอบรับในงานได้อย่างมีคุณภาพและยกระดับการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลชัดเจน

ลดผลกระทบด้วยการส่งเสริมการขยายหรือการเปิดหลักสูตรใหม่ให้กับนักศึกษาที่ให้ความสนใจในสาขาวิชาซึ่งนั้นให้มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนตามความประสงค์ อีกทั้งพัฒนาหลักสูตรให้เข้มแข็งที่สามารถต่อยอดได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้

ลดผลกระทบด้วยการส่งเสริมและพัฒนาสถานการศึกษาไปยังเขตปริมณฑลให้ขยายกว้างออกไปเพื่อรองรับการเข้ามาใหม่ของนักศึกษาหรือมีการขยายหลักสูตรเพิ่มพร้อมที่จะให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการศึกษา การพัฒนาชุมชนให้เกิดอาชีพและสร้างรายได้ร่วมกัน

ลดผลกระทบด้วยการส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันให้อยู่ในทิศทางเดียวกัน เมื่อมีปัญหาใดเกิดขึ้นในองค์กรหรือปัญหานโยบายต่างๆ ก็ต้องสร้างแนวร่วมเพื่อให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์แล้วช่วยกันขับเคลื่อนองค์กรทั้ง ด้านบริหาร ด้านงานสนับสนุน และด้านวิชาชีพให้ปรองดองในวิธีการบริหารองค์กรให้เป็นหนึ่งลดการขัดแย้งให้กับองค์กรได้

นอกจากนี้แล้ว จากการสัมภาษณ์สังเกตได้ว่า การจะปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์หรือนโยบายแต่ละสถาบันการศึกษาที่มีกำหนดไว้เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์นั้น สิ่งที่สำคัญที่ทุกสถาบันการศึกษาให้การตระหนักรู้ คือ การศึกษาตนเองมองตนเองหยั่งเห็นอยู่ตลอดเวลาเพื่อการปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องและสร้างสรรค์งาน ที่สามารถดำเนินต่อไปได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เพื่อลดผลกระทบอันที่จะเกิดกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาสิ่งที่ทำได้คือ การปรับตัวเองให้เข้าสถานการณ์ที่เกิดในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เป็นต้น ที่พร้อมยอมรับและปรับตัวให้อยู่รอดได้อย่างยั่งยืน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...ปัจจุบันส่งเยอะเอกสารสอนวิจัยข้าราชการปีหน้าเกษียณหลายคน อธิการคนก่อนพนักงานต้องเซ็นสัญญาต้องทำวิจัยให้เพิ่ม 10 ล้าน จาก วช. ข้างนอกเยอะ...สร้างความแข็งแรงวิชาการแล้วส่วนอาจารย์ข้าราชการปีหน้าเกษียณหลายคน 6 ปีต้องได้ ผศ. ...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...ปัจจุบันนักศึกษาชายต้องมีการเรียนรู้...แน่นอนก็ต้องยึดหลักยุทธศาสตร์การกระตุ้นให้มากในเรื่องนี้เรียนรู้แบบบูรณาการทำอะไรเดินตามรุ่นพี่ยุทธศาสตร์เขาไม่ได้เราต้องเอายุทธศาสตร์ของเขาและเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติให้สอดคล้อง กัน! เราไม่ได้งบประมาณ...เราพยายามจัดกิจกรรมเสริมจิตใจศิลปดนตรีกล่อมเกลาคิดใจ เนี่ย! มีคนนิยมมาเรียนมานานาฏศิลป์สู่สากลสวีเดน แต่ไม่ทุกปีชอบ

อกขอบใจเป็นของนักศึกษา อาจารย์เพียงไปคุมดูแลสวัสดิการเท่านั้น ให้นักศึกษาไปทุกรุ่นทุกปีเสียงตอบรับดีมากขึ้นชมอาเซียน ยุโรป อเมริกา เวลาเราถูกประเมิน สมศ. สกอ. หน่วยงานอื่นก็ตีเราได้ 5 ศิลปะเราได้ 5 เต็มตลอด...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...ต้องสร้างต่อมองตัวเราทุกโอกาสเท่ากันหมด ครุศาสตร์ก็น่าแข็งเหมือนกัน เราติดต่อครุสภา ชูประเด็นให้เกิดเหตุการณ์ครุศาสตร์คนเต็มรับเพิ่มไม่ได้ โอกาสมีแต่ไม่ใช่เรียนทำอะไรสักบางส่วน สาขาอื่นต่อ ยอด สมุทรปราการเรามองเป็นฐานการพัฒนาการเดินทางเป็นไม่สะดวก ขสมก. ต้องแก้ไขให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์นอกเขต รามาคณะแพทยศาสตร์ตั้งติดเราเลยรามามาเขาบอกว่า “อยากให้เราเน้นแพทย์” ของเราใกล้สุวรรณภูมิอนาคต เช่น ธุรกิจการบิน...อนาคตผลิตครูล้นตลาดจะน้อยก็วิกฤตต้องยืดหยุ่นทำแผนต่อระวางมอง 5 ปี ข้างหน้า เด็กเรียน 4 ปี ปัญหาอีก 3 ปี ต้องปรับตัวอย่างไรหลายอย่างอาเซียนยังไม่เริ่มเปิดเลยในใจคอคิดคิกๆ ประถม มัธยมยังไม่ปรับ น่าคิด เด็กจบรอนานกว่าจะได้เรียนถ้าเราไม่รีบปรับสวนกระแสไปเราคงไม่ใช่เราเปิดเข้าไม่ได้เด็กจบมาเรียนที่ไหนไม่ได้เราเปิดก่อนเดือนจะดี...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...เราปรับอยู่ของดีเราเสริมสร้างนโยบายปรับหลักสูตร...เตรียมเปิดหลักสูตรหลายหลักสูตร รวมถึงนานาชาติยอมรับข้ามประเทศมากขึ้น...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...เราเริ่มวางทิศทางเราจะปรับปรุงกลยุทธ์งบประมาณต้องให้ชัดเจนจึงเดิมวางทิศทางต้องมองภาพรวมเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกัน...เพื่อความอยู่รอดทหศาสตร์บูรณาการกันไม่ทิ้งอย่าไปยึดติดหลายสาขายูบรวมกันตอบโจทย์สังคมได้เราควรเป็นศาสตร์ที่ประยุกต์ เอาหลักสูตรมารวมกัน เช่น วิทยาศาสตร์ สู้จุฬา มหิดลไม่ได้กลับมาคุมมหาวิทยาลัย กลยุทธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสำหรับของชุมชน พรบ. สำหรับชุมชนได้ impact อะไรจากมหาวิทยาลัยดูชยันนาทต้องการอะไรดูการตลาด เขตจังหวัด ตลาดพร้าว สายไหม อะไรที่มหาวิทยาลัยต้องลงติดต่อเชิญ ผอ.เขต อะไร save ได้ชุมชนเสียใหญ่ ผู้อำนวยการพื้นที่การศึกษาราชภัฏจะไปช่วยอะไร...เริ่มแล้วเรายึดมั่นเสริมโครงการตามแนวพระราชดำริตอบสนองในระดับหนึ่งที่ผ่านมาต้องลงมือทำยังไม่น่าจะเป็น point สำคัญเริ่มเกษตรพอเพียง ชยันนาทเกษตรศูนย์หลาย 100 ไร่ต้องทำให้ท่านเผยแพร่ถ่ายทอด...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...ตอนนี้บังคับสอน วิจัย ทำนุศิลปวัฒนธรรมอีก 50 คะแนนให้เลือกตามยุทธศาสตร์ถึงตอบ ยุทธศาสตร์ 1-2 ตัวชี้วัดได้เรามีตัวเลือกต้องให้อาจารย์เข้าใจเอา 1 หรือ 2 ตัวเลือกระบบต้อง กระจายไปมันก็ต้องปิด KAP ก็ตก มีวิธีการให้สามารถทำงานร่วมกัน 1 ภาระงาน ยุทธศาสตร์ 8 ยุทธศาสตร์เลือก 1-2 มคอ. กำหนดรายละเอียดเราวิจัยประยุกต์บริหารวิชาการชี้ให้เห็นอัตลักษณ์เด็ก เป็นผลผลิตกันให้อาจารย์เข้าใจแล้วอันนี้เป็นรอยต่อสามารถทำงานร่วมกันถ้าไม่ทำอัตลักษณ์ไม่เกิด งานวิจัยนาประการมคอ. ตัวชี้วัดลักษณะของเด็กให้เกิด...อาจารย์เรามีปัญหา นโยบายมีอาจารย์ขัดแย้ง ขากันในสังคมต้องยอมรับปฏิบัติไม่ได้ อาจารย์ไม่รับลูกนโยบายที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติแต่ความเป็น อัตตาสูงไม่เอา...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

วัตถุประสงค์ที่ 2. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ในกลุ่มมหาวิทยาลัย

ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

วิธีการสื่อสารเชิงบวก ลดเชิงลบ แสวงหาโอกาส ผลกระทบจากอัตลักษณ์ (มุมมองนัก ประชาสัมพันธ์)

เสริมสร้างอัตลักษณ์เชิงบวก

ผลจากการสัมภาษณ์ของนักประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างอัตลักษณ์เชิงบวกที่ได้ให้ มุมมองไว้หลากหลายทัศนะพบว่า การทำงานส่วนใหญ่ทำในเชิงรุกและเชิงรับผู้บริหารองค์กรของ สถาบันการศึกษาต่างก็ให้ความสำคัญกับการสื่อสารหรือการประชาสัมพันธ์ให้ได้รับทราบข้อมูล ข่าวสารทั้งองค์กรไม่ว่าจะเป็น พนักงาน นักศึกษา ผู้ปกครองหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดทั้งภายนอก องค์กรได้รับทราบความเคลื่อนไหวภายในองค์กรที่มีการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ อันสามารถสร้าง ชื่อเสียงและส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีได้จึงถือได้ว่าการสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ทุกคนที่ เกี่ยวข้องหรือกลุ่มเป้าหมายเข้าใจในบทบาทของตนในปฏิบัติงานให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน อย่างเชื่อมโยง การดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์เชิงบวกเห็นว่า การที่คณะหรือหลักสูตรที่อยู่ ภายในสถาบันการศึกษามีจุดเด่นหรือจุดแข็งแล้วนำไปสู่การเป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือ แต่ละคณะหลักสูตรที่มีการจัดกิจกรรม/โครงการต่างๆ ขึ้นเพื่อส่งเสริมความเป็นจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ที่เกิดจากความร่วมมือกันของทุกฝ่ายที่ช่วยกันผลักดันส่งเสริมเพื่อให้ ผลงานบรรลุวัตถุประสงค์หรือนโยบายของตน

การสร้างเสริมอัตลักษณ์ในมุมมองของนักประชาสัมพันธ์ที่เป็นไปอย่างสร้างสรรค์อันเป็นสิ่งที่ ภาควิชาในบริบทของสถาบันการศึกษา คือ

1. การจัดกิจกรรมพิเศษในวาระสำคัญ เช่น การจัดงานวันสถาปนาครบของสถาบันการศึกษา การจัดงานขึ้นปีใหม่ให้กับสถาบันการศึกษาหรือการมอบของที่ระลึกให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยนำผลงานที่เป็นอัตลักษณ์จากผลผลิตของสถาบันการศึกษาไปมอบให้พร้อมโบว์ชัวร์

2. การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน เช่น การเลี้ยงขอบคุณให้กับสื่อมวลชนที่มีการสร้างเครือข่ายร่วมกันในการลงข่าวสารข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา ที่จัดให้มีขึ้นปีละครั้ง ให้กับสื่อมวลชนหลายสื่อที่สถาบันการศึกษาสร้างมิตรกับสื่อโดยไม่ต้องซื้อพื้นที่พร้อมช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้สถาบันการศึกษา

3. การเปิดบูธ เช่น การเผยแพร่ของข้อมูลของหลักสูตรการนำเสนอสิ่งที่ดีให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นักศึกษา ผู้ปกครองหรือบุคคลภายนอกที่ให้ความสนใจ หรือการออก Road show ที่นำข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรผลิตเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ของตนนำไปเผยแพร่พร้อมนักศึกษาแต่งกายเรียบร้อยออกไปปรากฏตัวกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้บุคคลสนใจที่มาเรียนดูเป็นตัวอย่างในเครื่องแบบนักศึกษาที่สามารถเชิญชวนได้ในเชิงสัญลักษณ์

4. การจัดกิจกรรมนักศึกษา เช่น การประกวดดาวเดือน เพื่อการโน้มน้าวใจให้ผู้สนใจอยากมาเรียนซึ่งเป็นวิธีหนึ่งของเชิญชวนให้มาศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษา การจัดแสดงสินค้าอาเซียน การสร้างเสริมผลงานด้วยศิลปวัฒนธรรมอันเป็นจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ของสถาบันการศึกษา เผยแพร่ทั้งภายในองค์กรและต่างประเทศที่สามารถแสดงออกให้ต่างชาติยอมรับและได้รางวัลกลับมาสร้างภาคภูมิใจในความเป็นสถาบันการศึกษาของตน

5. การจัดให้มีการรณรงค์อย่างสร้างสรรค์ของคณะหรือหลักสูตรเพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้กับสถาบันการศึกษา การรณรงค์ส่งเสริมอัตลักษณ์ การรณรงค์ส่งเสริมความเป็นไทย เป็นต้น

6. การสร้างภูมิทัศน์ เช่น การปรับสถานที่ให้น่าเรียนน่าอยู่ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บรรยากาศของสถาบันการศึกษามีความร่มรื่น สวยงาม ผ่อนคลายที่สร้างความสดใสให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้เข้ามาสัมผัสยังสถานที่ตน

7. การสร้างสถาบันการศึกษาให้เปรียบเสมือนบ้าน เช่น การให้ความดูแลเอาใจใส่ให้กับนักศึกษาทั้งปัญหาการเรียน ปัญหาส่วนตัวที่อาจารย์สามารถได้ถามทุกข์สุขได้และให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดีได้ การสร้างสถาบันการศึกษาให้มีความอบอุ่นเพื่อให้ทุกคนมีความรัก ความเมตตา มีความศรัทธาในองค์กรร่วมกันอย่างพี่น้อง

8. การเสริมสร้างงานวิจัย เช่น การพัฒนาวิจัยในเขตชุมชน สร้างความสัมพันธ์ในชุมชนที่ดีร่วมกัน การช่วยเหลือชุมชนที่สถาบันการศึกษาให้ความสำคัญและเป็นไปอย่างสร้างสรรค์

9. เสริมสร้างสวัสดิการให้กับนักศึกษา เช่น การให้รถรับ-ส่งนักศึกษา การมีหอพักรองรับ การฝึกงานหรือประสบการณ์วิชาชีพ เป็นการสร้างงานบริการให้ประทับใจในการเดินทางมาศึกษาเล่าเรียน

10. การเสริมสร้างอัตลักษณ์ด้วยบุคลิกภาพ เช่น การแต่งกายที่เรียบร้อย การสร้างบุคลิกภาพให้เป็นจุดเด่นไม่เหมือนใคร

11. การมีเทอมที่ราคาไม่สูง เป็นการให้ความช่วยเหลือของสถาบันการศึกษาที่รองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยและอยากมาศึกษาเล่าเรียนก็สามารถเข้าได้จบได้

12. การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เช่น มีการใช้สื่อทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็น สื่อสิ่งพิมพ์ทุกชนิด สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไลน์ ตัวอักษรวิ่ง สื่อบุคคล สื่อใหม่ สื่อโซเชียล เว็บไซต์ internet intranet สื่อเคลื่อนที่ สื่อภายนอก เป็นต้น เป็นการใช้ทุกช่องทางที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง เข้าใจในทิศทางเดียวกันให้เหมาะสมกับผู้รับ

13. การพัฒนาของนักประชาสัมพันธ์ ที่ต้องเรียนรู้การทำข่าวอย่างสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ การเขียนข่าวที่เกิดประโยชน์ต่อองค์กรหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเชิงบวก

14. การเปิดอบรมศูนย์ภาษา เช่น ให้ชาวต่างชาติมาเป็นผู้สอนให้กับสถาบันการศึกษา

15. การสร้างศิษย์เก่า เช่น เมื่อรุ่นพี่จบก็สามารถให้รุ่นน้องเดินทางตามรอยของรุ่นพี่ด้วยการไปฝึกงานด้วยกัน ให้รุ่นพี่สอนรุ่นน้อง เป็นรุ่นต่อรุ่นที่สามารถสร้างเครือข่ายร่วมกันได้ นอกจากนี้แล้ว การสร้างนักศึกษาให้เกิดผลงานสู่นวัตกรรมใหม่ๆ และสร้างชื่อเสียงในวงกว้างต่อไป

16. การสร้างรางวัลกับผลงานยอดเยี่ยมดีเด่นแล้วเผยแพร่อย่างต่อเนื่องต่อกัย่าสื่ออย่างสม่ำเสมอ

17. การสร้างมาตรฐานการศึกษาให้เป็นโดดเด่นและเป็นที่ยอมรับต่อสังคมโดยการประเมินผลที่ยอดเยี่ยมผ่านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่

ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้ให้วิธีการเสริมสร้างอัตลักษณ์เชิงบวก กล่าวคือ

“...แต่ละหน่วยงานเราต้องเผยแพร่หรือคณะต้องไปทิศทางเดียวกัน เช่น คณะทำโครงการกิจกรรมเราเผยแพร่อัตลักษณ์เราไปเสริมเชิงบวก เช่น อาหารประกวดให้โรงเรียนแข่งขันเราเป็นเจ้าภาพเราประชาสัมพันธ์ไปช่วยกันผลักดันทุกส่วนอาศัยการร่วมมือกันทุกส่วน ผู้บริหารมีนโยบายเรารับนโยบาย คณะผู้ปฏิบัติสนับสนุนโครงการต้องสามัคคีหน่วยงานต้องช่วยกันผลักดันสื่อในมือประชาสัมพันธ์ช่วยไปเผยแพร่ช่องทางที่ไปคือ ทวี หนังสือพิมพ์ วิทยุ ปากต่อปาก หรือเรานำสิ่งของต่างๆ ไปให้หน่วยงานองค์กรเป็นของฝาก เราก็เอาแผ่นพับใบปลิวติดมือไปด้วย แต่ขึ้นอยู่กับโอกาสว่าเหมาะสมไหมมันเป็นกลยุทธ์ช่วยผลักดันอัตลักษณ์เอาขนมเค้กของเราไปเวลาออกบูทตาม events ต่างๆ เอาเอกสารโบชัวร์ แผ่นพับ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ หรือฝากอาจารย์วิทยากรเจ้าหน้าที่ไปบรรยายที่ไหนฝากไปเครือข่ายเกี่ยวกับตลาดที่รองรับเป็นส่วนหนึ่งไม่ว่าจะเป็นสื่อ online facebook line

ต่างๆ ทุกทางไปเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ออกบุธข้างนอกโรงเรียนทุกโรงเรียนอาจารย์ที่เป็นเป้าหมายหลักแผ่นพับ โบว์ชัวร์รองรับนักศึกษา...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 23 มกราคม 2557)

“...รณรงค์เชิงบวกมีป้ายประกวดดาวเดือน เช่น คณะเป็นแม่แบบอายุรูปมีกล่องข้อความเชิญชวนเพิ่งทำสำเร็จ 3 เดือน พื้นที่บางส่วนแอบดูใกล้ๆ พยายามให้ความร่วมมือไม่ 100 เปอร์เซ็นต์ สิ่งนี้ปล่อยมานานเกิดจากนักศึกษาเยอะจำนวนครุมีสอนเยอะไม่มีเวลาดูแล ประพาศคุณธรรมจริยธรรมปล่อยมานานเท่าที่ควร 3-6 เดือนผ่านมาน่าจะมีสัญญาณตอบรับที่ดีปีหนึ่งประเมินสถานการณ์ประสบความสำเร็จที่เราทำ แก่ไขตอบใจโดยตรงเข้าประเด็นเราประเมินต่อไปมหาวิทยาลัยสีเขียว green university ขออติการเพิ่มพื้นที่ทั่วไปให้พักผ่อนมีส่วนเปิดซุ่มเครื่องดีมกาแพฟของคบเคี้ยวมีอะไรให้เขาทำน่าอยู่มีบรรยากาศ...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...ส่วนมากผมทำงานยังไม่ชัดเจนจุดขายความเป็นมหาวิทยาลัยแต่หนึ่งละค่าเทอมถูกมากที่สุดเราใกล้ชิดในหมู่ราชภัฏ สองคุ่นกับนักศึกษาทำอะไรให้รู้จะเผยแพร่เราคลุกคลีกับเด็กเรา ผู้ปกครองเรารู้กลุ่มไหนเป็นอย่างไรลงพื้นที่วิจัยที่สมุทรปราการสร้างความคุ่นเคยเรามี 2 ที่ สร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชาวบ้านในสมุทรปราการแทนที่จะส่งมากรุงเทพเรามีบ้านพักเรามีบ้านรับรองแขกหอพักจะใช้บริการอะไรเราหามา ครูแนะแนวจะถามเด็กชอบอะไรจากธนบุรีหรือสมุทรปราการดีกว่า เสียงตอบรับดีเด็กเพิ่มขึ้น เพิ่มหอพัก เพิ่มรถตู้รับส่งเด็กปากน้ำมหาวิทยาลัยบางนา ทำรถตู้เราเสริมให้ดีเพียงพอ ปีนี้เด็กมากกว่าปีก่อนจุดขายดีขยายบริการสวัสดิการให้เด็กทำประชาสัมพันธ์ขยายเรื่องการเดินทางให้กับเด็ก...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

“...คือไม่ได้เจาะสื่อสารอัตลักษณ์เราสื่อสารอยู่แล้วอัตลักษณ์ทำผลงานให้เรา มีผลงานอยู่เรามีข่าวมาเยอะแล้วเผยแพร่ภายในมีการสร้างภาพลักษณ์ด้วยการแต่งกาย เช่น การบินภาพลักษณ์การแต่งกาย อัตลักษณ์มีกิจกรรมเชิงสัมพันธ์มากกว่าหลักสูตรตัวอื่นมีรูปแบบประกวดอาหาร ประกอบอาหาร ปฐมวัยอบรมคนมาดูงาน อบรม. เราทำข่าวอัตลักษณ์มีกิจกรรมเด่น บริหารตลาดสอนในห้องการตลาดไม่มีกิจกรรมบริการ บางหลักสูตรพื้นที่ๆ หลายมหาวิทยาลัยก็มีมาประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์มีผลงานอยู่แล้ว เพียงเรากระจายผ่านช่องทางทุกที่เว็บไซต์ที่เป็นพื้นฐานเพื่อภายนอกสวนดุสิต การส่งข่าว อี-ออฟฟิศ การส่งผ่านสื่อมวลชน เน้นสื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับ โบชัวร์ เช่น อาจารย์บางท่านได้รับรางวัลนักศึกษาวิทยาศาสตร์ลงข่าว หรือนักศึกษาได้คุณธรรมทำป้ายให้เด่นชัดมากขึ้นสู่ภายนอกให้นำสนใจ ลงหนังสือพิมพ์ เช่น คมชัดลึก ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน ข่าวสด ใช้การสร้างความสัมพันธ์ลง

ฟรี มีการพบปะสัมพันธ์กับนักข่าวรูปแบบปัจจุบันเฉพาะสื่อการศึกษาบางครั้งเชื้อสื่อประชาสัมพันธ์ ต้องเป็นนักข่าวเอง เขียนข่าวส่งไปให้หนังสือพิมพ์พบปะวันก่อตั้ง เลี้ยงปีใหม่ เราไม่ซื้อสื่อหมดเราก็ อดหนุนเขาบ้าง...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 23 มกราคม 2557)

“...อาจเป็นการอบรมประมาณนี้ เช่น จัดอบรมอาเซียน ที่ผ่านมากุญญาอาเซียนให้จัดเจ้าหน้าที่ ได้อบรมภาษาไปข้างนอก จะมีทั้งอบรมภายในด้วยประจำทุกอาทิตย์ 1 ครั้ง จัดไปนอกพื้นที่ค้างคืนที่ โรงแรมให้มีการสื่อสารเป็นอาจารย์ต่างชาติที่เข้ามาพูดภาษาอังกฤษทุกวัน ตลอดการอบรม 2 คืน 3 วัน ปีละ 1 ครั้ง โดยประมาณแล้วแต่โอกาสตามนโยบายผู้ใหญ่...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...ส่วนใหญ่เช่น กิจกรรมสู่ภายนอก การแสดงไปตามที่ต่างๆ กรุงเทพต่างจังหวัดภายนอกกลุ่ม AEC การจัดสินค้ากลุ่มอาเซียน คนตรีสมัครเป็นนิสิตประกวดได้รางวัลไทยและสู่สากล วงแชมเบอร์ รางวัลระดับนานาชาติที่สิงคโปร์ ฮองกงได้รางวัล...เรามีการสร้างเครือข่ายลงหนังสือพิมพ์ วิทยุ ทีวี ตัววิ่ง คิษฐ์เก่าในสื่อสารมวลชนกระจายข่าว วิทยุชุมชนเรามีออก road show แนวแนวที่ต่างๆ ส่ง แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ โบชัวร์ เช่น โรงเรียนแนวแนวต่างจังหวัด เหนือ ใต้ ออก ตก อาจารย์แนวแนวไป เจ้าหน้าที่ นักศึกษารุ่นพี่บุคลากรบัณฑิตถนัดด้านไหนเรามีเปิดสาขานี้เรามีใบกรอกสมัคร สายศิลปะ โบชัวร์ประวัติสาขาเกี่ยวข้องเราถนัดติดต่อมา เว็บไซต์ดูได้เลย สายตรง กรอกข้อมูลเลยคล่องตัวขึ้น... กลยุทธ์การเสริมสร้างได้รางวัลต่างๆ ของนิสิต อาจารย์ คีต สี ตี เปา ให้ดีขึ้นเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วน เสียมาเล่น คือ รางวัล อาจารย์ กิจกรรมภายนอกรางวัลลงสื่อให้มากต่อกย้ำให้มากต่อเนื่อง หรือนิตยสาร วันพิราลัยของสมเด็จพระเจ้าพระยา วันสถาปนา 19 มกราคม ลงทุกอย่างได้รับรางวัลอะไรมาใส่ ไปด้วย ช่วงรับสมัครนักศึกษาลงว่าเราไปรับรางวัลต่างๆ มาลงหนังสือพิมพ์ซื้อ package ไม่เสีย ค่าใช้จ่ายลงต่อเนื่องไม่ให้สื่อหายไปจากหนังสือพิมพ์เครือข่ายไม่เสียค่าใช้จ่ายขอเชิญอบรมลงต่อเนื่อง หนังสือพิมพ์ โซเชียล สื่อสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ แผ่นพับ...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...เรามองว่าธนบุรีเป็นเหมือนบ้านเป็นจุดแข็งมาเรียนเนือบอุ่นเป็นนามธรรม นโยบายผู้บริหาร มองการประเมิน กพร. มากกว่า เราประชาสัมพันธ์ประเมินในระดับดีถึงดีมากจะมีสื่อ hart copy พวกนิตยสาร หนังสือพิมพ์ ทีวี ตัวอักษรวิ่ง เว็บไซต์ แผ่นพับ วารสาร การประชาสัมพันธ์เรามีคณะมี ทีมจัดการทำ road show ออกไปตามโรงเรียนต่างๆ มีอาจารย์หลักสูตรไป ของแต่ละหลักสูตรเด็ก สนใจคุยกันได้โดยตรงเราไม่จ้าง organizer ประชาสัมพันธ์รู้ทุกอย่างในวงกว้าง แต่ถ้าเจาะลึกถาม

อาจารย์ ด้านประชาสัมพันธ์มีผู้บริหารมีความคิดเชิงคุณภาพ มหาวิทยาลัยมี สมศ. กพร. เราต้องประชาสัมพันธ์ตรงนี้...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

“...การสื่อสารของพระนครเป็นจุดของข้อมูลมีการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร อัตลักษณ์ส่งเสริมป้าย cutout billboard ป้ายต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ณรงค์ให้นักศึกษารู้ความเป็นไทย เช่น เรามีการณรงค์เกี่ยวกับทำป้ายประกาศส่งเสริมอัตลักษณ์ หรือเป็นข้อความหรือสัญลักษณ์ว่านักศึกษาควรจะทำแบบนี้เพื่อความเป็นไทย เช่น ป้ายประกาศ 2 เมตร ติดหัวพระนครมีการสื่อสารจัดกิจกรรมบางช่วงทำเน้นศิลปินให้ทั่วถึงทำข้อความใช้สื่อบุคคล vinyl วงจรปิด บอร์ด หรือตามช่องต่างๆ เพื่อส่งเสริมความเคลื่อนไหววิสัยทัศน์นักศึกษาติดตามข่าวสารกิจกรรมทั้งหมด หรือมหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง ผู้สอนจะถ่ายทอดเราใช้สื่ออีกทางหนึ่งด้วย อธิการท่านมีนโยบายว่าทุกคนต้องมีส่วนร่วมเป็นเครือข่าย U channel จะจัดงานอะไรให้ทุกกลุ่มรับรู้หรือประชาคมภายนอก...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

อย่างไรก็ตาม การสร้างผลงานอันเกิดจากอัตลักษณ์หรือกิจกรรม/โครงการ หรือการได้รางวัลมากมาย และยอดเยี่ยม ล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกฝ่ายของสถาบันการศึกษาที่สามารถขับเคลื่อนผลงานให้เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและภายนอกองค์กร ระดับประเทศ ระดับชาติ แล้วนำมาเขียนข่าวลงข่าวประชาสัมพันธ์ทุกช่องทางเพื่อให้ถึงมือผู้รับและรวดเร็วซึ่งเครื่องมือการสื่อสารในปัจจุบันสามารถรองรับกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงทีที่สะดวกและประหยัดเวลา แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าจะส่งให้ใคร เพื่อให้ถึงผู้รับเข้าใจ ชัดเจนและตรงกัน การส่งเสริมกิจกรรมผ่านสื่อที่หน่วยงานประชาสัมพันธ์ทำหน้าที่กระจายข้อมูลข่าวสารก็เพราะอัตลักษณ์มีกิจกรรมสัมพันธ์ในตัวของมันเองอยู่แล้วแต่สิ่งสำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือ ทุกคนในองค์กรควรเปิดใจเปิดรับสื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ถือว่าเป็นการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์และจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีร่วมกัน

ลดอัตลักษณ์เชิงลบ

ผลจากสัมภาษณ์เกี่ยวกับการลดอัตลักษณ์เชิงลบของนักประชาสัมพันธ์ซึ่งได้ให้มุมมองว่าการปฏิบัติหน้าที่ต้องมีความระมัดระวังและรอบคอบในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารควรกลั่นกรองเนื้อหาสาระการเขียนข่าวให้ถูกต้องชัดเจนและได้ใจความสำคัญให้สมบูรณ์ ในการทำงานด้านประชาสัมพันธ์ควรทำงานเชิงรับด้วย กรณีเมื่อมีข่าวที่ไม่ดีออกไปวิธีการของการปฏิบัติหน้าที่ด้วยการขอโทษไม่ใช้การแก้ตัวควรให้คำชี้แจงและสนับสนุนงานปรับปรุงให้ดีขึ้นใหม่กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ

สถาบันการศึกษา เพราะองค์กรหรือสถาบันการศึกษาให้ความสำคัญในด้านงานบริการ งานสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง บุคคลทั้งภายในองค์กร และบุคคลภายนอกองค์กรที่เข้ามาสัมผัสเราควรทำอย่างไรให้ดีที่สุดและเกิดความประทับใจมากกว่าการทำงานที่คาดแต่หวังผลกำไร

การทำงานของนักประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่แล้วมีการใช้การสื่อสารที่รวดเร็ว ทันสมัยด้วยระบบเทคโนโลยีอันสามารถปรับตัวให้เข้าสถานการณ์ในปัจจุบันได้ การมีช่องทางการสื่อสารหลากหลายช่องทางทำให้มีนักประชาสัมพันธ์ได้มีทางเลือกในการเผยแพร่ข่าวสารที่เหมาะสมกับเนื้อหาข่าวสารเพื่อไปสู่ช่องทางใดก็ได้ให้ถึงมือผู้รับสารได้อย่างทันท่วงทีในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรภายในองค์กรและภายนอกองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ

การสร้างเครือข่ายกับสื่อมวลชนเป็นสิ่งสำคัญควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันให้มากเมื่อมีข่าวสารข้อมูลสำคัญสามารถช่วยกันลงข่าวให้ถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว

การสร้างภาพลักษณ์ด้วยการจัดกิจกรรมพิเศษให้ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การใช้ตัวบุคคลในการสร้างข่าว เช่น การสรรหานักศึกษาที่มีบุคลิกภาพดี เรียบร้อยด้วยมารยาทอันงดงามที่เหมาะสมกับการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เพื่อเชิญชวนให้นักศึกษาที่สนใจเข้ามาเรียนเสมือนว่า ใครมาเรียนที่สถาบันแห่งนี้จะมีบุคลิกภาพดีแต่งกายสวยงามเรียบร้อยด้วยมารยาทเป็นการสร้างดึงดูดใจแก่ผู้พบเห็นหรือการสร้างข่าวสารและเชิญชวนจากอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยของสถาบันการศึกษา

การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหารและนักประชาสัมพันธ์ให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกัน หรือแม้กระทั่งการหมดวาระของผู้บริหารนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่ การสร้างผลงานของผู้บริหารผ่านสื่อ การใช้สื่อใหม่เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและร่วมกันช่วยสร้างสรรคงานเพื่อนำมาเผยแพร่ผ่านประชาสัมพันธ์ให้เป็นข่าวสารที่ดีที่สุดในเกิดประโยชน์สูงสุดในการการสื่อสารเพื่อลดอัตลักษณ์เชิงลบ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...กรณีที่มีการจัดเบรคอาหารเขาบอกว่าอาหารกินแล้วท้องเสียอาหารมีกลิ่น เราต้องตรวจสอบมีตัวอย่างนะเช่น ที่ไปเลี้ยงนักกีฬาอาหารมีกลิ่นเราชี้แจงเกิดจากอากาศร้อนและเปรียบเทียบอาหารชุดเดียวกันขึ้นรถไปในรถตู้แต่ร้อนเราต้องอธิบายให้หน่วยงานรู้เขารู้เราขอโทษไม่ได้แก้ตัวเราจะขอใช้ให้ในส่วหนึ่งลดราคาให้ยีนดีให้บริการเราไม่ยากให้เกิดขึ้นไม่ต้องจ่ายเต็มอะลุ่มอะลวยกันปัจจัยที่เราควบคุมไม่ได้เราจะระมัดระวังมากขึ้น เขาดีขึ้นเขายอมรับเกิดผลกระทบน้อยเพื่อครั้งหน้าเขาจะใช้บริการเราใหม่...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 23 มกราคม 2557)

“...เราเป็นองค์กรราชการไม่ใช่ธุรกิจไม่คิดกำไร ขาดทุน ปัจจุบันทำงานองค์กรภาครัฐสื่อไม่ล้มฤทธิ์ผลไม่เน้นกำไรขาดทุน เราทำทุกช่องทาง บางครั้งก็ fill เช่น คนไม่มาร่วมกิจกรรมเพราะอะไร ต้องหาคำตอบ สื่ออะไรที่เข้าถึงตัวเองมากที่สุด เราทำสื่อทุกอย่างป้าย กลุ่มอาจารย์ เจ้าหน้าที่ พนักงานจะมาพูดไม่ได้คนไม่มาร่วมงานเองไม่มาเยอะ ไม่มาเพราะอะไรอยากรู้ คิดว่าสื่ออะไรเข้าถึงตนเองมากที่สุดเราทำวิจัย เพิ่งเริ่มทำโครงการพยายามเอาอะไรมาตอบโจทย์ผู้ใหญ่เปอร์เซ็นต์รับรู้เยอะ แต่ไม่มาเพราะอะไรปัจจุบันทำทุกวิถีทาง line sms website e-office อยู่ที่เขาจะเปิดรับสื่อผ่านพับ บันทึกรหัสข้อความทำมาตลอดเราพยายามเพื่อไปถ่ายทอด...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 20 มกราคม 2557)

“...ผมไม่เข้าใจพยายามคุยกับผู้ใหญ่ชุดใหม่มาไม่ถึงปี สมัยก่อนจัดดาวเดือนธันวาคมบุรีรัมย์ ภาพลักษณ์เราจะใช้ present ว่ามหาวิทยาลัยแห่งคุณภาพเน้นสร้างคนเด็กหญิงและเด็กชายมีเด็กหน้าตาดีใส่ชุดดีเรามาประชาสัมพันธ์เป็น center ให้ถูกระเบียบประชาสัมพันธ์ให้เด็กดูน่าเรียนมีคนสวนคนหล่อมหาวิทยาลัยสวย มหาวิทยาลัยกว้างขวางมีอุปกรณ์การเรียนการสอนดูดี เรายังทำไม่ได้ ผู้บริหารมองอัตลักษณ์อีกแบบว่ามหาวิทยาลัยมีคุณภาพผ่านประเมิน เรามองว่าให้กลุ่มเด็กหล่อมสวย มาลงสื่อใหม่ค่อยๆ ปรับสื่อใหม่ภาพรวมของมหาวิทยาลัยเป็นการ present ไปในตัว ผู้บริหารมองว่าเด็กหน้าตาดีไม่เรียบร้อยไม่น่าเอามาลง แต่เราว่าดูน่ารักสดใสส่วนผู้บริหารต้องการรูปประมาณว่า ความเรียบร้อยใส่แว่นถือหนังสือ การประชาสัมพันธ์ขัดแย้งกันพยายามกล่อมผู้บริหารเราอยากทำให้ได้ผลสูงสุด ป้ายบางมหาวิทยาลัยเขาไม่บอกว่ามีคุณภาพ ถ้าเราสังเกตเอาเด็กผู้หญิงสวยรับสมัครเปิด 40 หลักสูตรมีรับรองดูไม่น่าสนใจตามผู้ใหญ่ ไปดูสวยงามดีกว่า...”

“...ปัจจุบันอัตลักษณ์เรายังไม่เห็น แค่เป็นการเมืองของผู้บริหารพยายามใช้กับสื่อหนังสือพิมพ์ สร้างภาพลักษณ์ เช่น หนังสือพิมพ์สยามรัฐ คมชัดลึก มติชน บ้านเมือง แนวหน้า เดลินิวส์ พื้นที่ลงฟรี ผากข่าวกิจกรรมเชิญคนใน และเสียเงินสัพเพเหระเสียเงินสร้างภาพลักษณ์ เช่น ถวายพระพรมีความจงรักภักดีแฝงบวกไปด้วยกัน การรับสมัครนักศึกษา สัมภาษณ์ผู้บริหาร อธิการให้นโยบายของมหาวิทยาลัยเป็น presenter ของมหาวิทยาลัยซื้อพื้นที่หนังสือพิมพ์...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

นอกจากนี้แล้ว การทำงานข่าวเพื่อเผยแพร่ข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์ไปสู่ผู้รับสารอย่างไรให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุด คือต้องการทำการสำรวจการสื่อสารภายในองค์กรของตนเองเกี่ยวกับ ความประสงค์ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารช่องทางใดบ้าง อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ส่งสาร และผู้รับสาร โดยเปิดโอกาสให้ผู้รับสารสามารถเลือกช่องทางที่สะดวกและรวดเร็วอย่างไรให้ถึงมือผู้รับอย่างทันเหตุการณ์ปัจจุบันสามารถปฏิบัติงานและสานต่ออย่างมีคุณภาพต่องาน ซึ่งนักประชาสัมพันธ์สามารถ

นำผลจากการสำรวจมารวบรวมวิเคราะห์หาทางเลือกที่ดีที่สุดให้กับสถาบันการศึกษาของตนและผู้รับสารอันเหมาะสม จากประเด็นดังกล่าวการสร้างสื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและให้กลุ่มเป้าหมายเปิดรับสื่อให้มากที่สุดให้หลากหลายช่องทางซึ่งถือว่าฝ่ายประชาสัมพันธ์เป็นตัวช่วยขับเคลื่อนข้อมูลให้ถึงมือผู้รับให้มากที่สุดและพึงพอใจต่อผู้รับสารให้มากที่สุดเช่นกัน

แสวงหาโอกาสจากอัตลักษณ์

ผลวิจัยจากการสัมภาษณ์ในการแสวงหาโอกาสของอัตลักษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ของนักประชาสัมพันธ์มองว่า ถ้าสถาบันการศึกษาของตนมีอัตลักษณ์หรือจุดเด่นจุดแข็งโดยเริ่มต้นจากการสร้างกิจกรรม/โครงการที่เกิดจากอัตลักษณ์นั้นนำไปเผยแพร่ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ถึงกลุ่มเป้าหมายและให้เป็นที่ยอมรับในสังคมเกิดประโยชน์ต่อองค์กร สังคม และประเทศชาติ การนำอัตลักษณ์มาพัฒนาให้เป็นอย่างต่อเนื่องสร้างจิตสำนึกหน่วยงานบริการที่ดี สร้างบุคลิกภาพให้โดดเด่นเป็นที่ประทับใจต่อผู้พบเห็นเพราะนอกจากอัตลักษณ์ในหลักสูตรแล้ว การพัฒนาบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอกให้ดูงามสง่าเรียบร้อยด้วยกิจกรรมายาทยุทธศาสตร์แบบนักศึกษาอย่างเหมาะสม การพัฒนาภาษาอังกฤษให้นักศึกษามีความเก่งจนชำนาญสามารถพัฒนาตนเองในเกิดการยอมรับได้ในผู้ประกอบการ ทั้งนี้สถาบันการศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงสามารถไปเที่ยวในต่างประเทศฟรีเป็นกลุ่มๆ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจสำหรับรุ่นต่อไป ไปให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ นอกจากการมั่นสร้างและพัฒนาอัตลักษณ์ของตนให้เกิดความเชี่ยวชาญแล้ว การได้เชิญวิทยากรจากภายนอกที่มีความถนัดหรือเชี่ยวชาญประสบการณ์มาฝึกอบรมในสาขาหลักสูตรนั้นๆ ให้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างพัฒนาและสร้างสรรค์ที่สามารถนำมาต่อยอดให้มากที่สุดได้ผลลัพธ์มากยิ่งขึ้นจากการฝึกอบรมให้กับอัตลักษณ์ของสถานศึกษาที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้เรียนอย่างพัฒนาและสร้างสรรค์ได้อย่างแท้จริง

การเปิดหลักสูตรใหม่ๆ เพื่อรองรับสำหรับผู้บกพร่องทางร่างกายให้ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาสามารถจบแล้วได้งานทำประกอบอาชีพสามารถเลี้ยงตนเองได้ ขณะเดียวกันสถาบันการศึกษายังคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ที่เรียนด้วยการเปิดโอกาสให้กับผู้สนใจเรียนแต่เกรดไม่สูง กลุ่มเป้าหมายหรือนักศึกษาก็สามารถเข้าศึกษาได้เป็นการเปิดโอกาสให้กับนักศึกษาที่สนใจ แต่ก็ถือว่าเป็นการแสวงหาโอกาสให้กับสถาบันการศึกษาของตนเองที่เล็งเห็นถึงความสำคัญและเปิดกว้างในการศึกษาให้มีความรู้ติดตัวไปประกอบอาชีพได้

การแสวงหาสื่อด้วยการนำสื่อเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้ในสถาบันการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพราะปัจจุบันการสื่อสารมีบทบาทต่อองค์กรเป็นอย่างมากทำอย่างไรให้การสื่อสารหรือข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่จะส่งไปถึงมือผู้รับโดยเร็ว สะดวก ชัดเจน ทันต่อเหตุการณ์ ด้วยเหตุนี้สถาบันการศึกษาทุกที่มีความใส่ใจในการสื่อสาร ช่องทางการสื่อสาร ให้ได้ประสิทธิผลและผลลัพธ์

จากการสื่อสาร นั้นหมายถึงความสำเร็จขององค์กรที่ผู้ส่งสาร สาร ช่องทาง ปฏิกริยาตอบสนองของ ผู้รับสารเป็นอย่างดีสื่อที่ใช้ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเคลื่อนที่ สื่อภายนอกอาคาร สื่อใหม่ สื่อมวลชน สื่อโซเชียล สื่อออนไลน์ internet intranet website line sms facebook twitter hi5 ทุกสื่อทั้งสื่อใหม่สื่อเก่า ผสมผสานหลากหลายช่องทางตามกลุ่มเป้าหมายหรือโอกาสที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเนื้อหาข่าวสารนั้นๆ ไปยังผู้รับสารให้สะดวกรวดเร็วประหยัดเวลา ทุกสถาบันการศึกษาให้การตอบรับทุกสื่อเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลและความสำเร็จขององค์กรที่จะพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และคู่แข่งขั้นเพื่อก้าวสู่อาเซียน

การใช้สื่อบุคคลในการพัฒนาแสวงหาโอกาสเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ที่จะให้กลุ่มเป้าหมาย หรือนักศึกษาได้เข้ามาศึกษายังสถาบันการศึกษาของตนด้วยวิธีการใช้สื่อบุคคล กล่าวคือ

1. รุ่นพี่บอกรุ่นน้อง การนำศิษย์เก่ามาบรรยาย
2. การบรรยายหลักสูตรจากอาจารย์ การไปนอกสถานที่ในเขตชุมชนและกลุ่มเป้าหมายตามภูมิภาคแต่ละจังหวัดเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสนใจมาเรียนให้มากและนำเสนออัตลักษณ์จุดเด่นจุดแข็งให้ผู้สนใจยอมรับที่จะมาเรียน
3. สร้างเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ เช่น ให้นักศึกษาของเข้าร่วมกับสถาบันการศึกษาไปเผยแพร่หลักสูตรยังโรงเรียนชุมชนหรือต่างจังหวัดโดยแต่งกายชุดนักศึกษาเครื่องแบบประจำสถาบันการศึกษาหรือหลักสูตรให้เห็นถึงความสวยงามใส่แล้วดูดีน่าเข้าเรียนเป็นการโน้มน้าวใจดึงดูดใจให้มาเรียน

การสร้างระบบการศึกษาให้ได้คุณภาพมาตรฐานที่ได้มาจากการคัดเลือกนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงเข้ารับการศึกษา การสัมภาษณ์โดยผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยา การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพอาจารย์ผู้สอนจนเชี่ยวชาญและชำนาญ การส่งเสริมและพัฒนาภาษาอังกฤษทั้งบุคลากรและนักศึกษา การสร้างรางวัลแต่ผู้สำเร็จใฝ่การเรียนรู้ที่ได้มาตรฐานสู่สากล การส่งเสริมและพัฒนาสาขา หลักสูตร ให้สามารถประกอบอาชีพได้จริงและไม่ตกงาน ส่งเสริมวิชาชีพที่ขาดแคลนและพัฒนาคนสร้างความแข็งแกร่งในชุมชนด้วยการสร้างกิจกรรม หรือกิจกรรมพิเศษทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรด้วย ประเพณี และวัฒนธรรมที่สืบทอดของสถาบันการศึกษา หรือความเป็นไทย เพื่อสร้างยั่งยืนและความอยู่รอดของสถาบันการศึกษาที่ไม่หยุดนิ่งต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่แล้วต่อยอดอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และถูกถ่ายทอดจากกิจกรรม/โครงการต่างๆ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาคมรับรู้ถึงความเคลื่อนไหวและผลงานให้เป็นที่ประจักษ์

จากมุมมองดังกล่าว สถาบันการศึกษาจะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบด้วยความเป็นตัวของตัวเองและทันต่อเทคโนโลยีข้อมูลสารที่ผันแปรไปตามกาลเวลาที่ต้องปรับกันอย่าง

รวดเร็วซึ่งมุมมองของนักประชาสัมพันธ์ที่ดีในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้รับนั้นควรมีการสำรวจ สังเกต สัมภาษณ์ เพื่อการทำงานของนักประชาสัมพันธ์ให้ถูกกลุ่มเป้าหมายได้ประโยชน์ สร้างผลงาน สร้างคุณภาพให้กับองค์กรซึ่งทุกสถาบันการศึกษาต่างก็ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันที่จะทำอะไรให้ตนเองประสบความสำเร็จที่จะถ่ายทอดอัตลักษณ์ผ่านสื่อทุกช่องทางให้สังคม ประเทศ นานาชาติ ยอมรับด้วยการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...เผยแพร่อัตลักษณ์ เก่ง ดีทำให้ยอมรับทุกอัตลักษณ์ พยาบาลผู้สูงอายุเป็นที่ต้องการอนาคตเน้นการ Promotion สนับสนุนบุคลิกดี จิตบริการ ภาษา นักศึกษาจบมาได้งานทำนะ รุ่นดีได้งานทำเป้าหมายทำอัตลักษณ์เกิดประโยชน์สังคมประเทศชาติมาก การศึกษาพิเศษเราโดดเด่นอยู่แล้วเปิดสำหรับผู้บกพร่องต่างๆ ที่อื่นไม่มีทุกปีมีคนเข้ามาเยอะเรียนแล้วจบเยอะได้งานทำขอทุนงานเชิงวิทยากรบรรยายภายนอกคิดว่าน่าจะเป็นอัตลักษณ์ในอนาคต...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 23 มกราคม 2557)

“...ฝ่ายประชาสัมพันธ์แบ่งเป็น 2 ทีม ภายในและภายนอก ภายนอกอาจารย์ ผศ. ไปตามโรงเรียนเป้าหมายกำหนดลำดับค่านี่ไปไหน และภายในนักศึกษาไปต่างจังหวัดดูตารางเด็กว่างเชิญพี่ๆ ที่จับมธยมนั้นเพื่อคุยกับน้องของเขาที่อยู่แล้วเป็นอย่างไร เราเอาศิษย์เราไปใส่ชุดนักศึกษาถูกระเบียบบุคลิกเป็นแบบนี้เด็กไม่เห็นภาพ ถ้าไม่แต่งชุดนักศึกษาไปให้รุ่นน้องดูตามโรงเรียน ทั้งชายและหญิงไปเข้าเย็นกลับ ถ้าไปเป็นอาทิตย์เฉพาะอาจารย์ บุคลากร...”

“...ประชาสัมพันธ์คัดทีมลงเว็บธนบุรี หน้าเว็บเด็กลงรับสมัคร DRU. สมัครชำระเงินผ่านธนาคารได้เลย ถ้าตอนนี้ภาคใต้ดีที่สุดสลายครูเป็นจุดแข็ง ผมเพิ่งกลับจากอีสานของแก่น หลังจากที่เราย้ายออกบุงขอสมัครชำระเงินเลย เยอะมากเด็กมาจากครุศาสตร์เรามีจำกัด วิธีการจัดคนสอบสัมภาษณ์ข้อเขียนคัดคน ครูดี เด็กดี ตัวอย่างเด็กมีความรู้จะต้องมาวัดเหมาะสมไหมเป็นครูทดสอบข้อเขียนเวลาสัมภาษณ์เอาอาจารย์สลายครุศาสตร์ร่วมกับอาจารย์ฝ่ายจิตวิทยา...”

“...เราเน้นกิจกรรมชุมชนส่วนใหญ่เป็นข้อดี เด็กย้ายมาจากที่อื่นเราสร้างเด็กที่ไม่มีโอกาสเราอ้าแขนรับ เรียนนี้จบคนมองง่ายดูถูกธนบุรีเข้าง่ายออกง่าย เราเชิญชวนกิจกรรมชุมชน เชิญโรงเรียนชุมชน เช่น รดน้ำสงกรานต์ กิจกรรมศาสนา เด็กเรามีน้ำใจให้โอกาสเด็กให้ชุมชนเห็นพื้นที่ของเราเอง อธิการเน้นชุมชนรอบๆ เราเน้นรอบบ้านเราค่อยๆ ทำแบบวิธีน้ำซึมบ่อทรายไม่เน้นกระจายนโยบายผู้ใหญ่เจาะแต่ละสาขาทำผลงานต่อเองแนะนำแผน อาหาร คหกรรม วิทยาศาสตร์ ซ่อมคอมส่งเสริมอาชีพให้เขาที่ขาดแคลน ทำเป็นข่าวรวบรวมข่าวออกเยอะ เน้นกระจายข่าวให้ทุกคนทำแล้วประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อภายในภายนอก คือวิทยากรบริการ วารสารพิบูล ทวี วังจรปิดตามตึกทั่ว

มหาวิทยาลัย ข่าวสารใหม่จัดกิจกรรม บังคับต้องดูช่องที่เราลง และโรงอาหารเหมือนยึดเยียดข้อมูล ต้องให้เด็กเสพข้อมูลนักศึกษากิจกรรมต้องการขึ้นจอประชาสัมพันธ์เด็กขอขึ้นจะทำที่อื่นต่อ...”

“... ส่วนภายนอกกิจกรรมโครงการต่างๆ สาขาต่างๆ ช่วยกันทำเอกสาร วารสารไปยัง กลุ่มเป้าหมายลงพูดคุยพบปะ เราไม่เน้นทีวี เน้นหนังสือพิมพ์มติชน สยามรัฐ บ้านเมือง และพื้นที่ ต่างจังหวัด ในกรุงไม่ใช่ ที่ขอนแก่นเน้นให้เด็กต่างจังหวัดรู้จักธนบุรี รู้สาขา อยากรู้อะไรเด็กรุ่นพี่จะ แฉลง ต้องการอะไรเรามี catalogue และเจาะกลุ่มเป้าหมายตรงกับเราทุกภาคทำเหมือนกันหมด ได้ อีสาน ภาคกลางบางพื้นที่เหนือไม่ค่อยมีน้อย...”

“...เรามาเข้าหนึ่งเดือนเข้าเดือนสองเน้นสร้างประชาสัมพันธ์เราเก็บข้อมูลสังเกต สัมภาษณ์ เน้น ภาพประชาสัมพันธ์ผลิดงานให้ตรงให้กลุ่มเป้าหมาย คือเด็กมาสมัคร ฝ่ายประชาสัมพันธ์ลงคุยพบปะ ถามว่าเป็นใคร อยากได้อะไร จากไหน ต้องการอะไร เราจะทำตัวนี้ดีไหมกลยุทธ์ปีหน้ากลุ่มเป้าหมาย เป็นไปได้สูงเราทำ เด็กรู้สึกอะไรกัน เด็กจบใหม่ สังเกตสัมภาษณ์อยู่โดยตรง รู้สึกอย่างไร รอผลทำให้ ศิลสร้างภาพตัวเองให้ได้ประชาสัมพันธ์พร้อม...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2556)

“...การแสวงหาโอกาสยังไม่มีหรืออะไรที่สื่อเฉพาะ การสื่อสารเฉพาะอัตลักษณ์นั้นเรานำ ภาพรวมมีแต่กิจกรรมรูปธรรมของอัตลักษณ์เยอะ...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 20 มกราคม 2557)

“...โอกาสการสื่อสารนักศึกษาให้เด็กเข้ารับการศึกษา เช่น สหกิจศึกษาที่ร่วมมือกับสุนันทาฝึกใช้ ภาษา พนักงานไม่แน่ใจนโยบายผู้บริหาร มีการอบรมพื้นฐานการไปทำงานเป็นโอกาสไปอังกฤษไป หลายรุ่นแล้วตอบรับดีเป็นแรงจูงใจข้อสอบยากและจะมีต่อไปเรื่อยๆ...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...เรามองว่ากลุ่มเด็กมาเรียน กลุ่มปากต่อปาก รุ่นพี่รุ่นน้องเราเอาจุดแข็งไปเปิดให้กว้างสู่อาเซียนทำประชาสัมพันธ์ให้โดดเด่นมาสู้กับมหาวิทยาลัยเอกชนได้ เพื่อให้ประชาสัมพันธ์วงกว้าง นอกเหนือเด็กที่ประจำอยู่แล้วเด็กจะเดินเข้ามา...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 22 มกราคม 2557)

“...การสื่อสารผมอยู่ระดับล่างได้รับนโยบายจากอธิการใช้อีไอทีเข้ามาเรื่องเอกสาร e-document ในอนาคตเป็นการสื่อสารภายในลดข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้จากเทคโนโลยีปัจจุบัน เช่น สมาสโฟน ไอแพค มีใช้ทุกคนน่าจะรับข้อมูลได้จะมีประสิทธิภาพมากกว่า แต่ถ้ามีการติดตามย้อนหลังจะดีใช้ความ

ผิดพลาดลดน้อยลงมาก ไอทีสื่อสารคมนาคมเครือข่ายอินเทอร์เน็ตใช้มากขึ้นทำให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์มากกว่า...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

ลดผลกระทบจากอัตลักษณ์

ผลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสื่อสารลดผลกระทบจากอัตลักษณ์ส่วนใหญ่พบว่า ไม่มีผลกระทบจากอัตลักษณ์ในการปฏิบัติหน้าที่จากความรับผิดชอบนั้น คือทำให้ที่ที่สุดด้วยความระมัดระวังประชาสัมพันธ์ให้ถึงกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการทำงานและสอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกันระหว่างบุคลากรด้วยกันให้เกิดความสุขในการทำงาน สร้างความรัก ความศรัทธา ความสุขร่วมกันกับสถาบันการศึกษาของตนปลูกฝังแนวคิดที่ดีร่วมกันระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา แต่สิ่งที่สถาบันการศึกษาได้ให้ความสำคัญในการสื่อสารเพื่อไม่เกิดผลกระทบจากอัตลักษณ์ ผ่านกระบวนการทำงานจากกิจกรรม/โครงการ หลักสูตรที่เป็นจุดแข็งจุดเด่น และสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรและเกิดความเข้าใจและสังคมยอมรับในความเคลื่อนไหวขององค์กรที่ผ่านสื่อที่หลากหลายที่สามารถลดช่องว่างไม่ให้เกิดปัญหาตามมากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งจะสังเกตได้ว่าการพัฒนาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน กล่าวคือ

1. ปรับภูมิทัศน์สถานที่ให้กว้างขวางน่าเรียนมากขึ้นที่สามารถรองรับการขยายตัวของหลักสูตรหรืออัตลักษณ์ของสถาบันการศึกษาให้สามารถรับผู้ที่สนใจมาศึกษาเล่าเรียนได้ผ่านการประชาสัมพันธ์

2. ฝ่ายประชาสัมพันธ์และคณาจารย์จัดทำหลักสูตร ไปบรรยายตามโรงเรียน หรือชุมชนอย่างต่อเนื่องด้วยการสร้างสื่อทัศนูปกรณ์เป็นเครื่องมือสื่อสารนอกสถานที่ในการเชิญชวนให้ผู้สนใจมาเรียนยังสถาบันของตนเองพร้อม เช่น ซีดี แผ่นพับ โบว์ชัวร์ ใบสมัครงาน และกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

3. การอำนวยความสะดวกในการสมัครเข้ารับการศึกษา ได้ทุกช่องทาง ใบสมัคร สื่อออนไลน์ สื่อโซเชียล อินเทอร์เน็ต และดูความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายให้สื่อสารอย่างถูกต้อง เพื่อให้ได้ประโยชน์และประสิทธิผลสูงสุด และพัฒนาอัตลักษณ์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาหลักสูตรใหม่ให้เป็นอัตลักษณ์เพิ่มขึ้นที่สามารถแข่งขันได้แล้วเผยแพร่ผ่านประชาสัมพันธ์ทุกช่องทางที่เหมาะสม

4. การประชาสัมพันธ์ให้เกิดความร่วมมือกันส่งเสริมให้ความเคารพสถาบันการศึกษาของตนไม่ให้เสียชื่อเสียง ให้การอบรมเรียนรู้กับนักศึกษาสิ่งใดควรทำไม่ควรทำเพื่อภาพลักษณ์ของสถาบันการศึกษาทุกฝ่ายให้ชัดเจน

5. ประชาสัมพันธ์ด้วยการสร้างนโยบายให้เข้าใจและปฏิบัติในแนวทางเดียวกันทำให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการให้ความร่วมมือกับทุกฝ่ายของสถาบันการศึกษาที่ช่วยกันผลักดัน และมีมาตรฐานการทำงานอย่างต่อเนื่องให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. อาจารย์สร้างหลักสูตรฝ่ายประชาสัมพันธ์เป็นฝ่ายสนับสนุนส่งเสริมและช่วยกันผลักดันหลักสูตรไปเผยแพร่ทุกสิ่งทุกอย่างของกิจกรรมที่ทำ ผ่านสื่อและเผยแพร่ให้สังคมรับทราบความเคลื่อนไหวพัฒนาอัตลักษณ์อย่างต่อเนื่องพัฒนาหลักสูตรใหม่ให้เป็นอัตลักษณ์เพิ่มขึ้น

7. เน้นสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบันการศึกษา การสร้างสื่อด้วยตัวบุคคลที่สะท้อนภาพลักษณ์ขององค์กรผ่านนักศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...ไม่ค่อยเห็นของอัตลักษณ์ 4 ด้าน ถ้าเป็นเด็กรองรับเด็กไม่ได้กำหนดเพราะสถานที่แคบ แต่มีความต้องการเรียนเยอะอาจารย์ดูแลเด็กในหลักสูตรและกฎเกณฑ์ให้สอดคล้องกับประกันคุณภาพมีแผนพับ ซีดี ทุกอย่างแนะนำไปยังโรงเรียนศูนย์เด็กเล็ก ชุมชนรอบๆ ให้เด็กพร้อมสมัครเรียนได้เลย ทุกช่องทาง ปากต่อปาก ทางออนไลน์ โซเชียลเอามดมีลูกให้เรียนดุสิตเราอำนวยความสะดวกใช้สื่อหลากหลายมีคนต่างๆ กัน การบอกเล่าเหมาะกับชุมชนทั่วไปดูกลุ่มเป้าหมายเข้ากับสื่ออะไร...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 23 มกราคม 2557)

“...เดิมพยายามใช้ระบบอาจารย์ที่ปรึกษามองประเด็นเราสร้างชื่อเสียงให้มหาวิทยาลัย มีนักศึกษาสร้างชื่อเสียงรู้เท่าไม่ถึงการณ์สังคมมองไม่ดี เช่น สะพานกรุงธนบางวัน เวลา ไปนั่งเขาพักผ่อนกันทุกวันเคยชินใส่เครื่องแบบนักศึกษามีพฤติกรรม สังคมคาดหวังผู้เป็นนักศึกษา ประชาชนโทรมารายงานให้รู้ เราไม่ปฏิเสธขอบคุณ ปริญญาของคุณต้องแก้ไขเราไม่สามารถทำได้ อบรมได้ ออกเสียงตามสาย ต้องเข้าห้องประชุมเชิญสายสโมสรนักศึกษา คณะร่วมกับกลุ่มให้มาร่วมหาทางแก้ปัญหาให้เด็กจะมีแนวทางอย่างไรช่วยกันคิด 18 นาฬิกาเป็นปัญหา อธิการมีนโยบายมหาวิทยาลัย 24 เข้าใจพื้นฐานนักศึกษาอยากมีทางออกมีกิจกรรม 6 โมงเย็นต้องออกนะ เดิมก่อนการวินาศรรับน้องของคณะ 6 โมงปิดให้หมดกลับบ้านมหาวิทยาลัยจะเคลียร์ สะอาดในวันนี้เด็กไปทำงานนอกมองไม่เห็นปัญหาอาจารย์ที่ปรึกษาพูดกันในบ้าน รองคณบดีให้ความสำคัญสโมสรมาคุยสื่อสารกลุ่มต่างๆ กันไปเป็นทอดๆ ถ้าห้ามไม่ดีเด็กเห็นไม่ถูกจะต่อต้านทันที เขาเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมนี้นี้ ถ้าเราชี้ให้เห็นสิ่งที่เป็นชื่อเสียงนักศึกษาต้องมีส่วนได้รับที่สังคมมองภาพนักศึกษาได้ หรือที่ถูกสังคมเขาตระหนักตรงนี้การแก้ไขอาจไม่เต็มที่ 100 เปอร์เซ็นต์แต่บรรเทาเบาบาง เพราะปลูกฝังความคิด ความรักองค์กรเหมือนบ้าน แก้อื้อให้รักษาระวังไม่ขีดเขียนทำกิจกรรมมีขยะเอาไปทิ้งในถัง...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...เราให้ได้ก็มีความสุข เด็กจบมีคุณภาพสังคมต้องการสอนให้เด็กอยู่ในสังคมรับผิดชอบไม่สอนให้เป็นเจ้านายเข้าอยู่สังคมได้มีมนุษยสัมพันธ์มีความรับผิดชอบ ประเมินผลบัณฑิต 80 เปอร์เซ็นต์ พอใจมีงานทำแล้วเราถามผู้ประกอบการคิดอย่างไรกับบัณฑิตจากผู้ประกอบการบริษัทตอบความต้องการปีหนึ่งจบสามพัน 80 เปอร์เซ็นต์น่าชื่นชม...เด็กจนขยันรับผิดชอบงานจุดไหนมีการพัฒนาสูง เราจะพัฒนาต่อไป...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

“...เช่น อาจารย์รับสาร ประชาสัมพันธ์เป็นหน่วยงานสนับสนุน โอกาสสร้างการผลักดันมีน้อย หลักสูตรทำผลงานก่อนแล้วปล่อยต่อ เราไม่ได้ทำโครงการให้เขาเลยขึ้นอยู่กับตัวหลักสูตรเรามองว่า มันไม่โดดเด่นที่ไม่ใช่อัตลักษณ์ไม่เห็นเป็นรูปธรรมจบเด่นอย่างไร เช่น ลอออุทิศเด่น...ช่องทางเข้าถึง ข้างนอกสู่สาธารณะชุมชนตัวเอง เช่น การรับสมัคร...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 20 มกราคม 2557)

“...อันนี้เริ่มจากการสื่อสารระหว่างบุคลากรด้วยกันเองทุกระดับ หนังสือ ประชุม พูดคุยรอบให้เข้าใจตรงกันพัฒนางาน ถ้าเริ่มจากมหาวิทยาลัยรวมทั้งนักศึกษาพัฒนาจิตใจทุกคน เห็นไปในทิศทางเดียวกัน ถ้าผิดเราสามารถตักเตือนนักศึกษาได้...”

(รักษาการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

ขณะเดียวกันฝ่ายประชาสัมพันธ์ก็จะสร้างแบบสอบถามให้กับผู้ประกอบการต้องการบัณฑิตที่จบในลักษณะใด เพื่อพัฒนาให้ตรงจุดประสงค์เมื่อนักศึกษาจบแล้วสามารถได้งานทำ ถึงกระนั้นการสื่อสารให้กับกลุ่มเป้าหมายของฝ่ายประชาสัมพันธ์สามารถลงพื้นที่สำรวจจากการวิจัยในเขตชุมชนเพื่อพัฒนาอาชีพส่งเสริมชุมชนให้สามารถเลี้ยงชีพได้อย่างยั่งยืนโดยการนำหลักวิจัยที่ได้มาพัฒนาสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ แล้วพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายได้ศึกษาเรียนรู้ เมื่อจบการศึกษาไปประกอบอาชีพของตนได้ ซึ่งสถาบันการศึกษาได้เปิดโอกาสให้ผู้สนใจเรียนแต่ด้วยงบประมาณไม่เพียงพอองค์กรสามารถเข้ามาช่วยการศึกษาให้สามารถเข้าเรียนและเรียนจบได้ผ่านประชาสัมพันธ์ในเผยแพร่เป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบันการศึกษาได้ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...การสื่อสารกับผู้ปกครองเราเกาะประตูตามบ้านลงพื้นที่ว่าของเราถูกที่สุด ข้อดีวิจัยชุมชนมี ผู้นำมีชาวบ้านไปกับเราหรือหัวหน้าก็ลูกบ้านเราเป็นวิจัยพัฒนาชุมชนเขาชอบ เอารักวิจัยนำไปก่อน เวลาเขามีปัญหาเขาวิงวอนเรา เราไปพัฒนาชุมชนเขาเป็นมิตรมากขึ้นรู้จักเขามากคุ้นเคย พูดคุยข้อมูล

ถามชุมชนต้องการอะไร ลูกเรียนอะไร อาชีพอะไร เรียนได้อะไร เขาเป็นเกษตรกรไม่รู้เรียนจบแล้วทำอะไรต่อเขารู้ข้อมูลบางบ้านประกอบอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ประมงเลี้ยงกุ้ง บ่อปลา ที่สมุทรปราการ ค่าเทอมถูกเรามีทุนให้ถ้าได้เกรด 3.00 ส่วนใหญ่สมุทรปราการเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนไม่มีพื้นที่ราชภัฏเข้ามาแย่งเราเป็นธนบุรีดีกว่าเท่ากับเอกชน...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

จากการสัมภาษณ์พบว่า การมองภาพรวมสร้างอัตลักษณ์เชิงบวกลดอัตลักษณ์เชิงลบแสวงหาโอกาสจากอัตลักษณ์และลดผลกระทบทุกสถาบันการศึกษาให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่หลากหลายช่องทางและสนับสนุนสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีบทบาทการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดทั่วทั้งองค์กรที่สำนัก/ฝ่ายการสื่อสารองค์กรหรือประชาสัมพันธ์ที่เตรียมพร้อมกับการทำงานทั้งเชิงรุกและเชิงรับและพัฒนารังสรรค์งานให้เกิดคุณภาพสูงสุดด้วยวิธีการสื่อสารที่ทันสมัยให้เท่าทันกับยุคปัจจุบันอันมีเทคโนโลยีที่สามารถตอบสนองความสะดวกรวดเร็วทันเวลา

“...เตรียมสื่อลงเว็บให้มากเรามีศูนย์รองรับไว้ให้...”

(ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

ถึงอย่างไรหลักการสื่อสารของสถาบันการศึกษาทุกได้ให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูลไปยังกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนทั่วทั้งองค์กรในแง่ของหลักการสื่อสารด้วยการเผยแพร่ข้อมูลทั้งในด้านเนื้อหาที่เข้าใจง่ายชัดเจนได้ใจความสมบูรณ์มีการส่งไปยังผู้รับสารด้วยภาษาที่ถูกต้องเพื่อผลตอบรับที่เข้าใจตรงกันและสอดคล้องเพื่อการปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง

“หลักการสื่อสารใช้สื่อตรงกับกลุ่มเป้าหมายออกไป เนื้อหา ข้อมูลข่าวสารถูกต้องชัดเจนไม่ล้าสมัยเข้าใจได้โดยไม่เข้าใจผิดใช้ได้ทันที”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 23 มกราคม 2557)

หากวิธีการสื่อสารที่มีความไม่เข้าใจในนโยบายของสถาบันการศึกษา เช่น การประกาศ คำสั่ง กฎระเบียบข้อบังคับ อันเกิดความไม่เข้าใจในกลุ่มมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผู้บริหารพร้อมที่จะชี้แจงให้เกิดความเข้าใจได้อย่างถูกต้องกับข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ออกไปผ่านสื่อทุกช่องทางที่เกิดผลลัพธ์ในเชิงประจักษ์ให้อยู่ภายใต้บริบทเดียวกันที่พึงปฏิบัติเพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวร่วมกัน ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...วิธีการสื่อสารนอกจากเราทำอะไรขึ้นมาเขาสงสัยโดยที่เป็นคำสั่ง ประกาศจากเพื่อน เราเป็นข้อตกลงกันบทเรียนการเข้าไม่ถึงนักศึกษาคาดเคลื่อนความเป็นจริง สมัยก่อนผลักต้นมหาวิทยาลัยกำกับของรัฐวิกังวลมีกิจกรรมเคลื่อนไหวมีนานานแต่มันชัดเจนเด็กมีความคิดคุยกัน ข้อมูลให้ถูกต้องเห็นใหม่ผู้ใหญ่มีวัยต่าง...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

ขณะเดียวกันอาจารย์ที่ปรึกษาและฝ่ายประชาสัมพันธ์ร่วมกันสร้างนักศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดความรับผิดชอบในงานและอาชีพเพื่อตลาดแรงงานและผู้ประกอบการให้สังคมยอมรับ พัฒนาให้มีคุณภาพสามารถรังสรรค์งานให้ได้ผลลัพธ์อย่างสร้างสรรค์ สร้างความมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเป็นนิจจากการกระทำและผ่านสื่อทุกชนิดเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

จากการสัมภาษณ์นักประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีการกระบวนสื่อสาร เริ่มด้วยข้อมูลข่าวสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ทราบนโยบาย วัตถุประสงค์ ในการปฏิบัติงานให้เกิดบรรทัดฐานเดียวกัน และจงใจให้ผู้รับข่าวสารมีปฏิกริยาตอบโต้กลับมาที่ผู้ส่งสารต้องการ โดยผ่านกระบวนสื่อสาร เช่น ผู้ส่งสารทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลจากผู้บริหารหรือแหล่งต่างๆ เพื่อส่งข่าวไปยังผู้รับสารโดยการแปลงความคิดที่เกี่ยวข้องออกมาเป็นตัวอักษรให้ถูกต้อง ชัดเจน ได้ใจความสมบูรณ์ การทำงานของฝ่ายประชาสัมพันธ์ต้องไม่พลาดไม่เขียนและนำเสนอข่าวผิดต้องมีการกลั่นกรองก่อนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้เป็นข่าวสารที่ให้ได้ความน่าเชื่อถือ ผ่านช่องทางการสื่อสารประเภทต่างๆ หรือส่งไปยังผู้รับสารโดยตรงเมื่อผู้รับข้อมูลข่าวสารแล้วสามารถถอดข้อมูลตามความเข้าใจหรือสภาพแวดล้อมและมีปฏิกริยาตอบสนองกลับมายังผู้ส่งสาร ในเรื่องของความเข้าใจ ความรู้ การตอบรับ การปฏิเสธ หรือไม่ได้รับข่าวสารจากการไม่เปิดรับสื่อ

จากเหตุผลดังกล่าวเป็นกระบวนสื่อสารที่นักประชาสัมพันธ์มีหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวให้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบ โดยเริ่มต้นจาก เนื้อหาข้อมูลข่าวที่ได้จากผู้บริหาร การเปิดหลักสูตรใหม่ หรือเปิดสถาบันศึกษาแนะนำหลักสูตร การรับสมัครนักศึกษาเข้าใหม่ การอบรมให้กับบุคคลภายนอก การทำกิจกรรม/โครงการ การสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กรและสู่อาเซียน การจัดการบริหารจัดการ การบริการวิชาการให้กับชุมชน ที่สถาบันการศึกษาจัดให้มีขึ้นแล้วนำเสนอข่าวสารเผยแพร่ให้ทราบทั่วทั้งองค์กร ทั้งภายในและภายนอกรับรู้ถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ หรือการเคลื่อนไหวขององค์กรสู่ประชาคมอย่างต่อเนื่องสร้างข้อมูลให้เป็นปัจจุบันที่ทันสมัย ซึ่งช่องทางการสื่อสารที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ใช้เผยแพร่ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. สื่อภายใน ได้แก่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเคลื่อนที่และนอกสถานที่ สื่อกิจกรรม สื่อออนไลน์ สื่อใหม่ สื่อบุคคล เป็นต้น
2. สื่อภายนอก ได้แก่ สื่อมวลชน และสื่อมวลชนสัมพันธ์ที่สถาบันการศึกษาได้สร้างเครือข่าย และสัมพันธ์ภาพที่ดีไว้ที่ไม่ต้องซื้อสื่อ

ทั้งนี้ข้อมูลข่าวสารที่ลงแต่ละช่องทางควรพิจารณาดูให้แน่ชัดว่า เนื้อหาข่าวสาร หรือกิจกรรม ชนิดใดควรไปช่องทางใดจัดให้เหมาะสม เพื่อไม่ให้เสียเวลาในการเดินทางข้อมูลข่าวสาร เพื่อจะได้ถึง ผู้รับสารหรือกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้องทันต่อการเหตุการณ์ ขณะเดียวกันการสร้างสื่อให้ทั่วถึงนั้น ตั้งแต่ระดับบนลงล่าง ระดับล่างขึ้นบน หรือระหว่างกันโดยให้ความสำคัญกับทุกฝ่ายภายในองค์กร อย่างเท่าเทียมกัน ระบบการทำงานให้สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรร่วมกัน เพื่อให้การบริหาร จัดการไปเป็นอย่างชัดเจนภายใต้วัตถุประสงค์เดียวกัน การประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นส่วนกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปอย่างถูกต้องชัดเจนเพื่อ ภาพลักษณ์ที่ดีอย่างถาวร แต่กระนั้นจากการสัมภาษณ์นักประชาสัมพันธ์ซึ่งมองว่าสื่อที่ได้รับการ ตอบรับที่ดีในการเปิดหรือแนะนำหลักสูตรใหม่จะเป็น สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อบุคคล ในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในองค์กรและภายนอกองค์กร ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...กระบวนการเน้นเสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ ป้ายไฟวิ่ง ทำจดหมายข่าว รายวัน จดหมายข่าวรายสัปดาห์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลใน สำหรับบุคคลภายนอกใช้สื่อมวลชน เป็นหลักไม่ซื้อสื่อ แล้วแต่กิจกรรมแต่เป็น connection ส่วน adv. ไม่ซื้อตอนนี้นั่งงานเพชรสยามงานพิธี มอบบุคลากรดีเด่นของสังคมที่สื่อมวลชนจะมาหลักๆ สื่อเยี่ยมทุกปีทำข่าวให้เรา...”

(รักษาการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...ใช้ช่องทางการสื่อสารต้องใช้สื่อที่สุนันทามือเป็นสื่อภายในข้างนอกสื่อมวลชน สื่อ ภายในมีจุลสารเจ้าจอมออกทุกวัน รายวัน รายงานประจำปีการศึกษา 1 ปีการศึกษาเป็นรูปธรรมสื่อ ภายในสื่อสิ่งพิมพ์ให้บุคลากรเจ้าหน้าที่คณงานสวน ช่าง ที่ไม่ใช่คอมบอยๆ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เว็บ ให้ นักศึกษาได้เข้าดูข้อมูลได้เลย update ตลอดเวลา จุดโชว์หน้าเว็บ ผู้สนใจอยากเรียน เรื่องของ หลักสูตรที่เราเปิดหลากหลายกิจกรรมหลักสูตรฝ่ายครู พื้นฐานภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ ประยุกต์ ครูเยอะ...”

“...ภายนอกวิธีการสื่อสาร สื่อมวลชนที่ทำเครือข่าย เช่น มติชน ข่าวสด หรือสยามรัฐ เชิญ มาทำข่าวบ่อยๆ มีการจัดพบปะผู้บริหารประจำปี 1 ปีต่อครั้ง มีชิงพื้นที่แบบพิเศษเฉพาะเสียสตางค์ ปี 1 มีโฆษณา 2-3 ชิ้นงาน นอกนั้นลงฟรีส่งข่าวขอความอนุเคราะห์...”

“...เรื่องบริการวิชาการ อบรมกับคนข้างนอก แผ่นพับ โฆษณาหลักสูตรช่วงรับสมัครนักศึกษา ที่วีไม่ค่อยลงงบประมาณสูง ชุมชนรอบๆ สร้างสื่อให้เขารู้การบริการวิชาการของสถาบันวิจัยก็จะจัดบริการวิชาการให้กับชุมชนโดยรอบจะมีแบ่งเป็น เช่น ร้านค้าชุมชนวัดราชา เท้าที่เห็นร้านค้าให้แม่ค้าโดยใส่โลโก้ของมหาวิทยาลัยอาจจะเป็นสาขาวิชา เออ! เช่น รถเข็นแม่ค้าขายหมูปิ้งออกแบบเรา ทำป้ายให้เขา เอาโลโก้แปะลงไปให้รู้จักสุนันทา เป็นการโฆษณาเชิงสัญลักษณ์จะประชาสัมพันธ์ให้แม่ค้าจัด open house แนะนำนักศึกษา...”

“...ถ้าเป็นชุมชนโดยรอบในโรงเรียนของวัดราชาธิวาสเข้าไปบรรยาย ขอคาบเดียวเพื่อแนะนำก่อนเริ่มงานอาจารย์จัดคาบแนะนำ 1 คาบ ไปบรรยายแนะนำอยู่ใกล้เขาไม่รู้จักเราอาจารย์แนะนำในห้องเรียนอาจารย์กับเด็ก ม.6 มาให้ open house มหาวิทยาลัยจัดปีละ 1 ครั้ง จะมีการโฆษณาออกไป สื่อที่ตอบรับดีที่สุด เช่น สื่อหนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ อย่างนี้คะ เสียงตอบรับดีทำจากแบบสอบถามได้รับทราบข้อมูล ส่วนใหญ่เว็บไซต์บอกปากต่อปาก เช่น คนในนักศึกษารุ่นพี่เครือข่ายต่อรุ่นน้อง ข้างนอกบอกต่อกันเพื่อน ๆ ในสุนันทามีอะไรดีกำลังทำอันนี้นะ...”

“...ต่างจังหวัดสร้างเครือข่าย ส่วนงานแนะนำรุ่นพี่ศึกษาจากสุนันทาจบที่นี้ขอข้อมูลเผยแพร่ให้น้องๆ ได้มาเรียนที่นี้ทำเป็นธรรมเนียมปี 1 แนะนำจะไปโรงเรียนที่เขาจบมาเราเคยไปประชาสัมพันธ์เคยลงพื้นที่แนะนำในจังหวัดใกล้เคียง รุ่นพี่กับนักศึกษาอยู่ใกล้กันจะคุยเรื่อง ใส่ชุดนักศึกษาไป ไปด้วยใจค้างคืนไม่มีเราต้องรับผิดชอบไปเช้า – เย็น กลับแต่ละส่วนของภาคขอนแก่นเจ้าหน้าที่ไปเองนักศึกษาไม่ต้องไป...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...พยายามปรับเบื้องต้นภายในองค์กรให้มีเอกภาพที่ชัดเจน ตอนนี้แต่ละหลักสูตรพยายามทำของตัวเอง แต่พอมารวมกันไม่สอดคล้องกันไปคนละด้านแต่ละคนมีอะไรให้เลือกเยอะในใจ เช่น หลักสูตรนี้จะเอาของฉันทันต์ แต่ละคนมี choice ในใจเราพยายามปรับประชาสัมพันธ์ฝากผู้บริหาร อาจารย์รุ่นใหม่มาเยอะไฟแรง ไม่เข้าใจประชาสัมพันธ์แต่ประชาสัมพันธ์ต้องดูภาพรวมไปทางไหนตอบโจทย์จะไปคนละทางไม่ได้ เบื้องต้นแนวทางประชาสัมพันธ์ภายในให้ชัดเจน ของผมประชาสัมพันธ์ส่วนกลางมหาวิทยาลัยรับสมัครสร้างภาพลักษณ์แบบสวยงาม เชิงนโยบาย วิชาการให้ผู้บริหารผู้ใหญ่ไปคุยแนวทางเดียวกัน...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

“...ช่องทางการสื่อสารระหว่างการสื่อสาร face to face ถ้าไม่มีเอกสาร เรามีไอทีเข้ามาเกี่ยว ดิจิตอล ฝั่งคำพูดนโยบายเข้าไปในสื่อเปิดดูที่เล่าเป็นการลบข้อผิดพลาดทำไม่ถึงพูดเป็นการถ่ายทอดผู้รับสารผู้ส่งสาร เช่น ไม่มีจะเป็นเรื่องของนโยบาย การจัดกิจกรรม แต่คำพูดประโยคเดียวทำให้

ผิดพลาดอาจบิดเบือนไปเรื่อยๆ ถ้ายทอดต่อผิดก็คนไปเรื่อยๆ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริหารกำหนดไว้...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

นอกจากนี้ยังมีมุมมองของนักประชาสัมพันธ์บางแห่งของสถาบันการศึกษาได้กล่าวถึงกลยุทธ์การสื่อสารที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยให้เหตุผล ดังนี้

1. การใช้การสื่อสารเชิงบูรณาการ ทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ผ่านการสื่อสารแบบบูรณาการ โฆษณาประชาสัมพันธ์ เช่น การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรงการเผยแพร่ข่าวสาร การใช้สื่อบุคคล การรณรงค์ การเจาะกลุ่มเป้าหมายโดยตรงด้วยการลงพื้นที่
2. การสร้างความร่วมมือระหว่างฝ่ายวิชาการและฝ่ายประชาสัมพันธ์
3. การเข้าถึงชุมชนรอบองค์กรและต่างจังหวัดทุกภูมิภาคที่เป็นกลุ่มเป้าหมายด้วยการใช้สื่อบุคคล และการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อชุมชน
4. การเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร สร้างช่องทางสื่อให้เหมาะสมแต่ละวัยเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย
5. การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรสร้างควมมีวินัยให้กับตนเองและเน้นบริการสู่ความเป็นเลิศ
6. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับ หรือผู้ใต้บังคับกับผู้ใต้บังคับให้เกิดการทำงานเป็นทีมร่วมกัน สร้างความสุขในการทำงาน ทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร
7. การให้บุคลากรช่วยกันสื่อสารร่วมกันฝึกสื่อสาร การทำงานระหว่างบุคลากรให้เกิดความสามัคคีไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก และการปลุกฝังในสิ่งที่ดี
8. สร้างสวัสดิการและอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาทุกส่วนภูมิภาคที่สนใจมาเรียนให้มีการเดินทางที่สะดวกปลอดภัยและประหยัด

ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...ประชาสัมพันธ์ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายคือ เด็กที่มาศึกษาต่อปี 1 จัดเตรียมตั้งแต่เอกสารรับสมัครนักศึกษาใหม่ โบชัวร์แนะนำหลักสูตรประชาสัมพันธ์รับสมัครใหม่ เอกสารส่งไปถึงโรงเรียนมัธยมทั่วไปประกาศ อบต. ทัวไปทำมาก โซเชียลทำมานานแล้ว สร้างหน้าเว็บ สร้างหน้าเพจ คุยกับนักศึกษาอยาก رؤ้อยากเห็นเข้ามาถามต่อที่นี้ เพิ่มช่องทางติดต่อกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้นเข้าถึงเด็กจริงๆ ให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัย...คนรุ่นเก่าสาขาเอววิชาไปเองประชาสัมพันธ์ไม่ได้ไปคณะสื่อไปทำกิจกรรมด้วยบริการวิชาการ ชุมชน สร้างภาพลักษณ์ที่ดี โดยการลงไปทำวิชาการที่ชยันนาทคุ่นเคย ผู้ปกครองวางใจไม่ต้องเรียนไกลบ้านส่งลูกมาเรียนเราทำกิจกรรมพิเศษทำให้สังคม สิ่งหนึ่งทำให้สังคม

อย่างน้อยสังคมเห็นเราสังคมเห็นเป็นแหล่งบ่มเพาะ ชัยนาทเป็นวิทยาเขตอยู่ที่นั่นเห็น ซึ่งในกรุงเทพฯมีการแข่งขันสูงเห็นภาพชัด...”

(รักษาการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...กลยุทธ์ให้บุคลากรช่วยกันคือ ฝึกสื่อสาร ฝึกพูดทั้งหมดเลยบางเวลานโยบายมหาวิทยาลัยส่งเสริมบุคลากรแนวนี้ อาจารย์เจ้าหน้าที่ต้องให้ความร่วมมือด้วยค่ะ...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...กลยุทธ์ที่ใช้จากการดำเนินงานกลั่นกรองให้บรรลุวัตถุประสงค์เรามีกลยุทธ์สื่อสารแบบบูรณาการคือ เหมือนแผนการเสริมสร้างการโฆษณาองค์กรทำสื่อต่างๆ ให้มากขึ้น ทีวี สื่ออินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ ช่องทางนี้ทำให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น การเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่นให้เข้าถึงเราต้องสร้าง target ให้ได้นักศึกษาเด็กเราให้บริการเขาสร้างความน่าเชื่อถือเขามากขึ้น ประเด็นอีกอย่าง สร้างรณรงค์สร้างสรรค์วินัย ทศนะอันดีเกิดแนวร่วมคนในการดำเนินงานทำให้ประชาคมภายในและภายนอกเกิดการประสานงานกัน...”

“...ผมคิดว่ามนุษย์ใช้ชีวิตร่วมกันคนต้องพึ่งพาอาศัยใช้ความเข้าใจในการทำงานบนพื้นฐานความถูกต้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพลดข้อจำกัดด้านความเชื่อระหว่างบุคคล คือระบบการทำงานจะต้องเอาความคิดข้อยกเว้นไม่ใช้บริการเฉพาะคนที่สนิทสนมบริการ ไม่ดีเป็นลบจะเป็นภาพลักษณ์ในตัวพระนครให้บริการทุกคนภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยประชาคมนักศึกษาส่งเสริมข้างนอก ถ้าปลูกฝังได้เป็นภาพลักษณ์ดีผู้ปกครองนักศึกษาจะบอกต่อเป็นมหาวิทยาลัยเน้นบริการ นักศึกษาจริงไม่มีข้อจำกัดใดๆ ...”

“...สามเพิ่มช่องทางกับเครือข่ายนิสิตกับผู้ปกครองหรือเป็นจุดแข็งได้ อย่างสำนักกิจการนักศึกษาเหมือนตัวแทนนักศึกษา หัวหน้าหมู่เวียนไปบอกเพื่อจัดประชุม ผู้บริหารตัวแทน ถ่ายทอดนักศึกษาไปบอกเพื่อนๆ สร้างความเข้าใจอันดี มหาวิทยาลัยมีศูนย์ให้คำปรึกษา เรื่องปัญหาด้านการเรียน การมอบทุน ภาวะการเงินพระนครมีอาจารย์ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนมหาวิทยาลัย เรามีกองแนะนำนักศึกษา เช่น ปัญหาการเรียนการจัดกิจกรรม ผู้ปกครอง happy ต้องถามที่เขาต้องการคำตอบในพระนครมีหน่วยงานกองพัฒนานักศึกษาให้บริการผู้ปกครองมีความสุขที่ได้รับคำตอบ...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

ถึงอย่างไรก็ตามการดำเนินงานของฝ่ายประชาสัมพันธ์นอกเหนือจากกลยุทธ์และการสื่อสารตามช่องทางต่างๆ เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มเป้าหมายหรือผู้รับสารแล้ว แต่ยังมีเหตุผลที่นัก

ประชาสัมพันธมิตรมองว่า การดำเนินกิจกรรมใดๆ ขององค์กรที่ต้องผ่านสื่อและส่งไปตามช่องทางต่างๆ ก็ต้องมีงบประมาณมาสนับสนุนในแต่ละปีเพื่อให้การดำเนินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของฝ่ายประชาสัมพันธมิตร ทั้งนี้ผู้บริหารจึงเป็นผู้ที่ตัดสินใจในการบริหารจัดการให้เหมาะสมให้กับฝ่ายประชาสัมพันธมิตร นอกจากนี้แล้วการทำงานของฝ่ายนักประชาสัมพันธมิตรจะต้องสร้างผลผลิตที่ไม่ต้องรอให้ผู้บริหารสั่งการลงมานักประชาสัมพันธมิตรสามารถตัดสินใจในการนำเสนอที่ถูกต้องในเชิงรุกและเชิงรับได้เอง ซึ่งผู้บริหารก็ให้ความไว้วางใจในปฏิบัติงานของฝ่ายนักประชาสัมพันธมิตรเช่นเดียวกัน แต่มีอีกประเด็นหนึ่ง ที่ทำให้การทำงานด้านสื่อสารประสบความสำเร็จได้นั้นต้องเกิดจากการวิจัย การสังเกต สัมภาษณ์ สํารวจ สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของข้อมูลข่าวสาร ช่องทางการสื่อสาร เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้ถึงผู้รับสารได้อย่างไรให้เหมาะสมที่สุด ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...ดำเนินงานรับนโยบายผู้บริหารตัวงบประมาณแต่ละปีให้ผู้บริหารชี้แจงสื่อมวลชนประชาสัมพันธมิตรเรามีเงื่อนไขเราเป็นสำนักงานย่อยๆ งบ 1 ก้อน นโยบายผู้บริหารทิศทางประชาสัมพันธมิตรเราเป็นงานแบ่งย่อยลงมาการดำเนินงานตามแผนในวงเงินที่ได้รับในการตัดสินใจขึ้นอยู่กับผู้บริหาร มีบางส่วนกระจายให้กลยุทธ์ไปสื่อมวลชน...”

(รักษาการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธมิตรและเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...กลยุทธ์ปัจจุบันยังไม่มีเราเพียงตอบโจทย์เปิดรับ รับรู้ อธิการเรียกไปคุยอะไร อย่างไร การวัดระบบจากการมีส่วนร่วมกิจกรรมในสวนดุสิตให้คนมารับกิจกรรม นโยบาย สมมติดูการเรือนทำไมคนไม่มาร่วมงานเลยต้องมีนโยบายเชิงรับ ไอทีใช้อินเตอร์เน็ตให้เห็นข่าว เด่นชัดเพื่ออ่านข่าวสารตรงระบบรวดเร็ว ต้องบังคับให้เห็นข่าว ผู้บริหารเห็นด้วยหรือไม่เน้นเป็นการพูดคุยเฉยๆ อบรมทำวิจัยแบบสอบถามเจ้าหน้าที่ที่เก็ปอร์เซ็นต์เราแค่รับรู้ ให้เขารับรู้ไม่มาร่วมงาน เช่น สื่อไหนเข้ากลุ่มไหน นักศึกษาระบบไหน เจ้าหน้าที่อาจารย์ระบบไหน ช่องทางปัจจุบันทำทุกช่องทาง ตอนนี้นำว่าทุกช่องทางรูปแบบองค์กรทำตอบโจทย์ผู้บริหารด้วย เช่น บางเรื่องผู้บริหารอาจมองว่าควรเป็นแบบนี้เราทำก่อน...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธมิตร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 20 มกราคม 2557)

“...กลยุทธ์ผู้บริหารไม่มีนโยบายลงมา แต่ของประชาสัมพันธมิตรเตรียมไว้ทำเบื้องต้นพยายามทำ MOU. กับประชาสัมพันธมิตรกับมหาวิทยาลัยอื่นเวลามีมหาวิทยาลัยจากต่างประเทศมาพยายามทำความเข้าใจก็เรียนรู้ประชาสัมพันธมิตรมาใหม่ทั้งหมด ตอนนี้อย่างไรบ้างหนึ่งใหม่มีแต่มหาวิทยาลัยทำ MOU. กับ เขมร จีน ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ ตอนนี้อยู่ที่ใช้นั่งสื่อพิมพ์การประชาสัมพันธมิตร วารสารภายใน วารสาร

ข่าว เป็นการลงข่าวรายเดือน วารสารส่งไปตามโรงเรียนเครือข่ายราชภัฏของเรา เครือข่ายอาเซียน มัชฌิม มวลชน หนังสือ นิตยสาร มีวารสารมาให้และส่งให้สื่อมวลชนด้วยขนาดต้องมีมากกว่านี้...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

วัตถุประสงค์ที่ 3. ยุทธศาสตร์การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์การสื่อสารเสริมสร้างอัตลักษณ์เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

มุมมองผู้บริหาร

ผลจากการสัมภาษณ์ยุทธศาสตร์การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนในทัศนะของผู้บริหารพบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มีการสื่อสารเสริมสร้างอัตลักษณ์ โดยการใช้การสื่อสารทุกช่องทางของการสื่อสารให้มากที่สุดและเกิดประสิทธิผลสูงสุดด้วยวิธีการที่ปฏิบัติ คือ การลงไปทำจริงให้เห็นภาพแล้วนำลงสื่อเป็นวิธีดำเนินงานที่ดีที่สุดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่จะสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มเป้าหมายทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และที่สำคัญผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสื่อสารซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกันตามนโยบาย ผู้บริหารมองว่า การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้นั้นควรจะเริ่มจากตัวตนของเราก่อนทำให้เข้มแข็งมั่นคงมองตนเองแล้วพัฒนาตนเองจากภายใน เสมือนหนึ่งว่าการที่จะพัฒนาองค์กรให้ดีขึ้นนั้นควรมองที่องค์กรของตนทำให้แข็งแกร่งเสียก่อน การมองตนเองของแต่ละสถาบันการศึกษาเน้นย้ำในการออกสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ต้องพัฒนาตนเองด้วยกันหลายอย่างการทำงานโดยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ได้แก่

- 1). อบรมภาษาอังกฤษ
- 2). จัดโครงการ/กิจกรรม
- 3). การทำ MOU ร่วมกับ AEC
- 4). หลักการใช้ภาษาไทย
- 5). การสร้างสื่อ

1. อบรมภาษาอังกฤษ ซึ่งสถาบันการศึกษาเห็นว่า การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมนั้นทุกคนในองค์กรต้องสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ โดยมีการเปิดอบรมทั้งบุคลากร

และนักศึกษาให้เรียนรู้ฝึกทักษะเป็นการส่งเสริมมีการสอบในระดับมาตรฐานสร้างความแข็งแกร่งทุกระดับชั้น มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านกระบวนการสื่อสารทุกช่องทางเพื่อบุคลากรทุกคนรับรู้และสนใจในการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน

2. จัดโครงการ/กิจกรรม ซึ่งสถาบันการศึกษาเห็นว่า การจัดโครงการกิจกรรมที่จัดให้มีขึ้นภายในองค์กรหรือจัดภายนอกองค์กร ก็ต้องผ่านกระบวนการสื่อสารทุกช่องทางตามความเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะลงเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เผยแพร่เรื่องราวข่าวสารที่องค์กรดำเนินกิจกรรมโครงการตามสถานที่ต่างๆ ให้รับรู้ถึงความเคลื่อนไหวจากองค์กรของตนเอง เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสถานที่ สื่อมวลชน เป็นต้น ที่สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากองค์กรสู่ภายนอกให้ประชาคมรับทราบอย่างทั่วถึง

3. การทำ MOU ซึ่งสถาบันการศึกษาเห็นว่า การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้นควรมีการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียน เช่น การเรียนภาษาจีน ภาษากัมพูชา ภาษาพม่า ภาษาเวียดนาม เป็นต้น ซึ่งสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ได้สร้างหลักสูตรร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาร่วมกัน และพนักงานร่วมกันด้วยการไปดูงาน การฝึกงาน แลกเปลี่ยนทักษะมีการเรียนรู้วัฒนธรรมร่วมกัน ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างเครือข่ายด้วยการเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน โดยผ่านกระบวนการสื่อสารทุกช่องทางในการประกาศศักยภาพการทำงานสร้างเครือข่าย MOU ให้ประชาคมรับรู้ถึงบทบาทและการพัฒนาองค์กรของตนที่ไม่หยุดนิ่งและสร้างความเข้มแข็งกับองค์กรตน

4. หลักการใช้ภาษาไทย ซึ่งสถาบันการศึกษาเห็นว่า ภาษาไทยเป็นภาษาที่ควรจะอนุรักษ์ความเป็นไทย การพูด การเขียน การสะกดคำต่างๆ ต้องไม่ผิดพลาดการออกเสียงอักขระต้องชัดเจนไพเราะน่าฟัง อีกประเด็นหนึ่ง ซึ่งสถาบันศึกษามองว่า การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไม่ว่าจะเป็นประชาสัมพันธ์ภายในองค์กรของตนก็ดี หรือออกสู่ภายนอกด้วยการใช้สื่อช่องใดก็ตามเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารต้องไม่พิมพ์ผิดพลาด ควรตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ตัวอักษรให้ชัดเจนเหมาะสม แล้วค่อยนำเนื้อหาข้อมูลข่าวสารออกไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามกระบวนการสื่อสารต่อไป

5). การสร้างสื่อ เมื่อมีผลงานไม่ว่าการจัดกิจกรรมโครงการ หลักสูตร ศิลปวัฒนธรรม ที่ไม่ซ้ำใครไม่เหมือนใครกระทำอย่างต่อเนื่องต่อกันซ้ำซ้อนในเชิงรุก ที่แต่ละองค์กรจัดให้มีขึ้นก็จะนำข้อมูลเนื้อหาของกิจกรรมนั้นๆ มาลงเว็บไซต์เผยแพร่เพื่อให้ประชาคมรับรู้ถึงผลสัมฤทธิ์ของงานออกสู่สาธารณะ ซึ่งในเนื้อหาที่ลงในเว็บไซต์จะประกอบด้วย 2 ภาษา เช่น ภาษาไทย และแปลเป็นภาษาอังกฤษ แต่กระนั้นบางสถาบันศึกษาก็สามารถเพิ่มภาษาจีนลงในเว็บไซต์เผยแพร่ข่าวสารและความเคลื่อนไหวภายในองค์กรที่จัดให้มีขึ้นเพื่อให้ได้รับทราบและเกิดความสนใจเมื่อเข้าไปศึกษาหาข้อมูลในเว็บไซต์

นอกจากนี้แล้ว การสร้างบรรยากาศ ซึ่งสถาบันการศึกษามองว่าเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะทำกิจกรรมโครงการใดที่จัดให้มีขึ้นหรือแม้กระทั่งการฝึกอบรมมีการเรียนการสอนทุกๆ ประเภทมีการดำเนินงานร่วมกันสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองอย่างมีความสุขเบิกบานกับงานทุกชิ้นหรือการทำกิจกรรมก็สามารถทำได้อย่างมีความสุขสนุกไปกับงานกิจกรรมที่องค์กรจัดเป็นอย่างดีและราบรื่น ซึ่งถือว่าการสร้างบรรยากาศที่ดีได้นั้นทุกคนต้องมีความพึงพอใจ เกิดแรงจูงใจ เกิดขวัญและกำลังใจทำให้ดำเนินกิจกรรมนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ไม่ว่าจะทำงานเดี่ยว งานกลุ่มเป็นทีมก็จะเกิดความสามัคคีเมื่อมีบรรยากาศที่ดีแล้วงานก็ออกมาดีมีคุณภาพ และภาพแห่งความสำเร็จก็จะเกิดขึ้นผ่านกระบวนการสื่อสารในการทำงานร่วมกันออกเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ตามช่องทางสื่อสารที่เหมาะสมได้ ซึ่งได้มีผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้มองทิศทางของยุทธศาสตร์การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์สู่อาเซียนไว้ว่า

“...ใช้ทุกวิถีทางเป็นกระบวนการสื่อสารลงของจริงด้วย...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...เราก่อนไป AEC ต้องแข่งแกร่งข้างในก่อนทุกสื่อต้องรู้หมดสื่อสารภายในในฐานะ นกหนังสือพิมพ์ ไอที ฮาร์ดดิสก์บีให้คนอ่านแล้วคุยอังกฤษไป AEC ภาษาเพื่อนบ้านใหม่สอนภาษาอังกฤษทั่วองค์กร อธิการสอนไปจนถึงคนงาน อบรมอังกฤษหมดใครก็ได้คนที่ตั้งใจเรียนได้ผลตอบแทนไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัว คนตั้งใจเรียนไปอังกฤษก่อนหน้านี้ไม่บอกสอบวัดความรู้ 30 คนไปมาแล้ว ชุดที่ 14 ไปลอนดอน 7-10 วันให้ไปเที่ยวเฉยๆ ออกให้หมดคนที่เขียนบทความไปได้เป็นเครื่องมือที่จะเปิดประตูสู่โลกภายนอกต้องมีทักษะสื่อสาร...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...ให้ข้อมูลข่าวสารเขาทุกวิถีทางใช้สื่อทุกอย่างทำให้ประสบสำเร็จสื่อเขาได้อย่างไร ใช้ความรู้ตัวตนของเราเองทำได้ทุกช่องทาง...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...เรามอง 2 เรื่อง หนึ่งให้ภาษาอังกฤษแข็งแกร่ง สองกิจกรรมต่างๆ พนักงานให้พร้อมสู่อาเซียน ศิลปวัฒนธรรมกับศาสตร์แพทย์แผนไทยมีความพร้อมร่วมในระดับหนึ่ง เครือข่าย 7 ราชภัฏ จีน ลาว เขมร อีกประเด็นจุดเน้นของรัฐบาลสาขาโลจิสติกส์ สาขาพัฒนาดีๆ เดินหน้าได้ กำลังดำเนินการแต่จะเป็นอัตลักษณ์แพทย์แผนไทยจะไม่เป็นอัตลักษณ์เป็นศิลปร่วมอีกมุมหนึ่ง...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน ,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏ

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...เน้นเรียนภาษาอังกฤษทุกคนต้องเรียนอบรมคนสนใจน้อย ภาษาจีนต้องเรียนทุกหลักสูตร บังคับ 1 วิชาต้องเรียนเลือกเสรี วิชาเลือกภาษาจีน ภาษาที่ 3 ใช้วิธีอบรมฟรียังไม่มีคนต่อไปบังคับเสียเงิน ภาษาอาเซียนเลือก 1 วิชา น่าจะมีคนเรียนการประโคนและลงข่าวทีวี หน้าลิฟท์ ศูนย์ภาษากำลังอบรมสนใจฟรี แผ่นพับโบชัวร์ ของแต่ละติ๊กอบรมภาษาเห็นบรรยากาศเห็นภาพการอบรมออนไลน์ตลอด...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...เราพยายามให้เก่งภาษาอังกฤษ จีน เขมร พม่า เรากำลังลุ้นให้เด็กเรียนจัดหาเวลาว่างส่วนมากวัยเสาร์ไม่มีการเรียน 30 ชั่วโมงให้เด็กเข้มแข็งและเรื่องภาษาไทยที่มหาวิทยาลัยต้องมีการถ่วงถ่วงเวลาเราเซ็นแฟ้มพิมพ์ผิดไม่เอา เน้นการเขียนที่ดีเด็กฟัง หัดพูด เขียนให้ถูกต้องศัพท์ทางการให้ดีภาษาปากไม่เอาเราสอดแทรกงานของเราให้ถูกไม่ใช่มาอ่านให้ฟังเราพยายามฝึกภาษาไทยต้องเข้มแข็งฝึกเขาน่าจะดีขึ้นดีกว่าไม่ทำอะไรเลยเด็กฉันทัน ต้องหัดพูดแต่งตัวดีภาษาพูดเขียนอย่างไรเราพยายาม...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...หนึ่งกลุ่มเป้าหมายกำหนดตัวเอง สองเป็นช่วงระยะไม่ใช่ครั้งเดียวต่อเนื่อง และหายไปไม่ใช่ระยะยาวเป็นสิ่งใหม่ๆ ประชาสัมพันธ์ที่ออกจากอัตลักษณ์สื่อสารไปเรื่อยๆ ต้องมีอะไรออกมาไม่ซ้ำมีตัวหลักผลงานออกโชว์การกระทำ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

“...หนึ่งช่องทางคือ เว็บไซต์คิดอะไรเป็นภาษาอังกฤษสากล ภาษาไทยทำแล้ว ช่องทางที่คนขึ้นมาอ่าน ช่องทางต่อไปคือ ต้องทำ MOU เรามีคืออะไร connection ภาษาที่ 3 ยังทำร่วมกัน MOU กับสถาบันต่างๆ ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ตัวแรกบอกว่าเราจะไปเข้าอาเซียนจุดไหนของเราเป็นสถาบันมีการสอนด้านภาษา ถ้ารู้เรื่องเราสื่อไปภาษาอาเซียนมาที่จันทรเกษมเป็นแหล่ง support ภาษาอังกฤษมีการทดสอบภาษาอังกฤษอาจารย์ พนักงาน นักศึกษา จบไปต้องทดสอบอังกฤษมีเกณฑ์มีการสอนมาตรฐานและพิจารณาฝึกฝนเริ่มทำข้อสอบกลางปีเปิด cross รับพนักงานสัมภาษณ์ภาษาอังกฤษเราเน้นห้อง lab ทำภาษาใหม่อาเซียนใส่ในห้อง lab...ประชาสัมพันธ์อย่างไรมองแนวทางคือว่า เजाจะไปสถานทูตทำความร่วมมือเครือข่ายในอาเซียนเราจัดความต้องการ demand size สถานทูตลาวทำอะไรต้องการอะไรเมื่อเปิดอาเซียน ลาว กัมพูชา พม่าต้องการอะไรจันทรเกษมช่วยอะไรได้บ้างไปทำความร่วมมือ

กันเป็นการประชาสัมพันธ์ที่ดีที่สุดหากิจกรรมสถานทูตมีความต้องการแบบไหนไปคุยกันทำงานก่อน
หา event ทุก channel ลงประชาสัมพันธ์ลงมือปฏิบัติ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

ถึงกระนั้นบางสถาบันการศึกษายังได้มีการจัดรายงานผ่านโทรทัศน์โดยผู้บริหารขององค์กรได้
ลงมือปฏิบัติเองสื่อสารให้ประชาคมรับรู้ความคืบหน้า เช่น การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมเสริม
การสร้างเครือข่ายและศิลปวัฒนธรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน ผู้ให้ข้อมูล
คนสำคัญ กล่าวว่า

“...เนี่ย! ตอนนี้ออกรายการออกช่อง 11 ของเทปเป็นซีรีส์ว่าพระนครจะออกสู่อาเซียนอย่างไร
จะเริ่มอัดเทปเดือนหน้าเผยแพร่มวลชนรับทราบจะเดินหน้าอย่างไร AEC นัดคิวแล้วเริ่มแล้วไม่มีการ
สื่อสาร...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์เพื่อเตรียมความพร้อมสู่
ประชาคมอาเซียน อีกมิติหนึ่งในเชิงสัญลักษณ์ คือ 1). การสื่อสารด้วยการแต่งกายในชุดเครื่องแบบ
นักศึกษา ซึ่งสถาบันการศึกษาใช้เครื่องแต่งกายอันเป็นสัญลักษณ์ของสถาบันการศึกษานั้นๆ แสดงถึง
การสื่อสารเชิงสัญลักษณ์ เมื่อบุคคลภายนอกพบเห็นก็จะรู้ว่าเป็นของสถาบันใด ซึ่งการแสดง
สัญลักษณ์เสมือนภาพลักษณ์ที่พยายามฉายตัวตนของตนเองออกว่าเป็นฉันเป็นใคร มาจากไหน และ
กำลังทำอะไรให้เป็นที่ประจักษ์ในเชิงสัญลักษณ์ เช่น การประชุมผู้บริหารโดยให้นักศึกษาเข้ามามีส่วน
ร่วม การสื่อสารโดยใช้ตัวตนสู่สังคม ชุมชนผ่านกิจกรรมที่สถาบันการศึกษาจัดขึ้น 2). การสื่อสารด้วย
การแสดงออกทางบุคลิกภาพ เช่น ความขยัน ความอดทน ใช้ตัวตนเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ผ่าน
กิจกรรมโครงการร่วมกับชุมชนลงข่าวเผยแพร่ 3). การสื่อสารผ่านวัฒนธรรม เช่น การใช้ภาษาไทยให้
คงความเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย เอกสัญลักษณ์ความเป็นไทยให้ประชาคมอาเซียนได้พบเห็น
ด้วยการผสมผสานตัวของตนเองเป็นการสื่อสาร ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า สถาบันการศึกษาบาง
แห่งเห็นว่าการสร้างบัณฑิตให้เก่งสร้างความเป็นตัวตนจากฝีมือการทำงาน เช่น เชิญทูตมาไทย
ทำอาหารไทยสู่สากล ผ่านสัญลักษณ์เชิงอาหารแบบไทยผสมความเป็นสากล ขนบธรรมเนียมประเพณี
เป็นฝีมือนักศึกษาส่งต่างประเทศ สร้างบัณฑิตให้พึงประสงค์ด้วยความขยันอดทน หนักเบาเอาผู้งาน
ไม่ย่อท้อ เสริมสร้างจิตสาธารณะ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้กล่าวถึงการสื่อสารไว้ เช่น ภาษาการสื่อสาร
บุคลิกภาพ กิจกรรมอัตลักษณ์ที่แสดงออก การสัมผัส การรับรู้

ผลจากการศึกษาพบว่ากลยุทธ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การศึกษา การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
การมีคุณธรรมจริยธรรมและความมีระเบียบวินัยเมื่อมองเปรียบเทียบกันระหว่างกลยุทธ์กับ

ยุทธศาสตร์ด้วยกันแล้วจะเห็นว่าไม่มีแตกต่างกัน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญมองว่า ต้องมีการฝึกอบรมให้เป็นนิสัยประจำมีการทุ่มเทการทำงานฝึกฝนตั้งแต่เยาว์วัยจากครอบครัวให้ร่วมกัน และสอดแทรกสร้างนิสัยด้วยการมีคุณธรรมจริยธรรมและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะให้มีบุคลิกภาพที่แตกต่างและงดงาม อีกประการหนึ่งการใช้การสื่อสารผ่านกิจกรรมให้ผู้ปกครองได้สัมผัสให้มาเองเห็นเองแล้วจะรับรู้ได้ถึงความพึงพอใจความอบอุ่นในรั้วสถาบันการศึกษาที่สถาบันการศึกษานั้นได้จัดและมอบให้อย่างเต็มใจและมีความสุข จากการสัมภาษณ์ยังเห็นว่า สถาบันการศึกษายังเน้นย้ำถึงการสื่อสารที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินโดยสื่อที่ใช้ได้แก่

1. การสื่อสารปากต่อปาก
2. การสื่อสารสื่อบุคคล
3. สื่อใหม่

1. การสื่อสารปากต่อปาก เป็นการสื่อระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง หรือเวลาที่มีกิจกรรมที่จัดขึ้นตลอดจนการเข้ารับสมัครเป็นนักศึกษา รุ่นพี่จะไปออก road show เพื่อเผยแพร่หลักสูตรเชิญชวนให้รุ่นน้องหรือผู้ที่สนใจสมัครเข้าเรียน

2. การสื่อสารสื่อบุคคล โดยผู้บริหารเป็นผู้ปฏิบัติ เช่น การประชุมลงภาพผู้บริหาร การเปิดสอนตามสถานที่ต่างๆ ผู้บริหารสอนเอง ผู้บริหารนำเสนออัตลักษณ์ของตนผ่านการสื่อสารแล้วนำภาพเหล่านี้ลงประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่างๆ เผยแพร่สู่ประชาคม

3. สื่อใหม่ ปัจจุบันมีการเรียนการสอนจัดให้มีความทันสมัย ทำให้ผู้ที่สนใจลงเรียนหลักสูตรกันไม่จำเป็นต้องมาเรียนยังสถานศึกษาในกรุงเทพฯ แต่สามารถศึกษาเล่าเรียนตามศูนย์ที่เปิดแต่ละภาคด้วยระบบการเรียนการสอน ผ่าน VDO Conference เพื่อประหยัดงบประมาณ และเวลาที่สถาบันการศึกษาเอื้อประโยชน์แก่บุคคลที่สนใจอย่างได้เรียนจากระบบการสื่อสารที่ทันสมัยด้วยเชิงรุกและเชิงรับ

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้กล่าวว่า

“...เราก็จะมองกระตุ้นความเป็นอาเซียนในขณะที่ภาษาเราเตรียมการสื่อสารตรงๆ ขณะเดียวกันภาษาสื่อสารของเราต้องเป็นมิตรพูดอย่างไรให้สุภาพภาษาอาเซียนใช้คำอย่างไรอ่อนหวาน ภาษาไทยมีเสียงขึ้นเสียงลงสำคัญมาก เราไม่ต้องให้กลยุทธ์สอดคล้องกับอาเซียนทุกอย่งนะ แต่เราเอาความเป็นเอกลักษณ์ไทยไป AEC ผสมอยู่อย่างมีความสุข แต่หลายยุทธศาสตร์ที่สู่ออาเซียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ตอนนี้สร้างกลยุทธ์ประชุมสภามหาวิทยาลัยส่งเสริม AEC ดีไม่ดีประชุมกันสู้เขาได้ไหมออกเป็นรูป เราขายอัตลักษณ์บัณฑิตของเรา คหกรรมขายอย่างไร เช่น ส่งไปสถานทูตเชิญทูตมาในสุนันทาจัดเลี้ยงแบบความเป็นไทยสู่สากลเพื่อให้รู้จักอาหารไทย

ชนบธรรมเนียมจัดหลายครั้งเป็นแบบ cocktail อาหารไทยหัตถกรรมเด็กส่ง import ไปสถานทูตเขา
 ขอมมาเลยบางทีก็ให้ไปฝึกงาน 1 ปี เป็นผลดีได้สตาฟด้วย สมมุติเอาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสู่อาเซียน
 ..”

“..เราต้องศึกษาจิตใจหนักเบาเอาสู้ จิตสาธารณะต้องปลูกฝังจึงสู่อาเซียนได้ 8 อาชีพที่
 เขาต้องการ อุตสาหกรรมบริการเราสู้ได้ทางตรง เช่น ภาษาอังกฤษ บุคลิกภาพการแสดงออก ส่วน
 ทางอ้อมเวลาเราเชิญแขกไปเยี่ยมเขาเรามีกิจกรรมอัตลักษณ์ไปโชว์ให้เขาเห็นแต่เขาดูว่า เออ! ไม่ได้
 บอกเขาเห็นเองรู้สึกสัมผัสเองอาจจะมียุทธศาสตร์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องการศึกษาว่าทำไมเราใช้
 เครื่องแบบอย่างนี้ไม่ informal ทั่วไปต้องชี้ว่าเรายึดวัฒนธรรมของเราแบบนี้อยู่ดูกลุ่ม ดูอัตลักษณ์
 คุณธรรมจริยธรรม เอกลักษณ์รักษาระเบียบวินัยตัวเอง นำเสนอยากต้องให้ชิมซัปปากเน้นสร้าง
 พยายามให้แตกต่าง กลยุทธ์ร่วมกับยุทธศาสตร์จะต่างอะไรกับที่อื่นเขาก็มีนะเนี่ย แต่ทำอย่างไรให้ต่าง
 จากที่อื่นมันยากนะ แต่ว่าเวลาเราเอื้ออาทรการใจบุญให้สัมผัสบ้านวัด โรงเรียนทุเมเท ย้อนอดีต
 ร่วมกับวัด กิจกรรมพระสงฆ์เป็นกรรมการสภาพพระสงฆ์ส่งเสริมให้ชิมซัปปากแบบไม่รู้แต่เด็กงอะไรเนี่ย
 เด็กอยากนั่งสมาธิก่อนนอน 5 ถึง 10 นาที ฝึกให้เป็นนิสัย เราต้องทำตั้งแต่เด็กๆ มาเรียนอบรม
 จริยธรรมจากสิ่งแวดล้อมดีๆ ครอบครัวยังไม่ได้ทำประเดี๋ยวประด๋าวผู้ปกครองทางบ้านด้วยต้องสื่อสาร
 ...”

“...เวลามอบตัวเชิญผู้ปกครองมาจัดเลี้ยงกิจกรรมวิชาการมีรถกอล์ฟพาเที่ยวภายในสวนสุนันทา
 จุดนั้นจุดนี้ให้เขาเพลิดเพลินไปเรื่อย ไม่เชิงถึงแม่ลูกเขาไม่คิดเขาจะได้อีกมุมมองหนึ่ง เราได้อะไรหลายอย่าง
 เรา open ดูแลผู้ปกครอง อาหาร ขนมทำมาแจกฟรีให้ทานอิมหันาสาราย เราเพิ่งเริ่มสองสามปีเสียง
 ตอบรับดีมาก เราไม่อยากจะพูดทำไมคนมาสมัครเยอะเรามาเป็นที่หนึ่งเลย ไม่ใช่หลงทะเลเบียนผิด แต่ที่จริง
 บางคนตั้งใจไปอยู่จังหวัดต่างๆ เปิดปริญญาโท รัฐศาสตรศาสตร์ อีสาน 10 จังหวัด ตอบรับดี 300 กว่า
 คนถ้า สกอ. ไม่ตามเล่นงานนะทั้งหมด ปริญญาโท ปริญญาเอกไม่เปิดตามต่างจังหวัด มีลูกศิษย์
 ภาคใต้ภูเก็ต อีสานเราอิงสัญญาณไปบ้าง เริ่มในปี 50 เปอร์เซนต์ มีเกณฑ์ที่เราส่งเสริมการเรียนรู้ไม่
 ต้องเดินทางเรียน 100 เปอร์เซนต์ให้ทันสมัย เขาจัดกลุ่มบอกช่วยเปิดให้หน่อย อุดรธานีเยอะตั้งศูนย์
 ให้อาคารที่ดินนะ อธิการไปบอให้ชื่อเสียงกระจายขจรไปขายอัตลักษณ์ วัฒนธรรมความเป็นสวน
 สุนันทาเป็นอย่างไร...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...เมื่อมีประชุมสภามหาวิทยาลัยให้เด็กเสริมน้ำให้แต่งตัวเรียบร้อยมีการชมสภามหาวิทยาลัยขึ้นชอบให้
 เด็กเสริมน้ำ ชั่วโมงละ 30 บาท ออกงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเด็กมีรูปแบบการแต่งกาย
 เครื่องแบบโรงเรียนต่างๆ โครงการหมอนศรีรัตนที่เมืองทองเอาเด็กไปได้เกรดให้พระนครมีเงิน
 ค่าอาหารนิดหน่อยเป็นภาพลักษณ์หนึ่งอย่างนอกจากเว็บ...ผลิตเด็กบริการวิชาการกับฐานฝึกเด็กให้

ไปชุมชนทุกสาขาฝึกอาจารย์ไป เด็กเก่าคือ ให้ประชาสัมพันธ์เด็กของเราเป็นจุดที่อดทน จุดบอดด้าน ภาษา ภาพลักษณ์ไม่ใช่ประชาสัมพันธ์ในมหาวิทยาลัยเรามีกิจกรรมรอบนอกต่างๆ สื่อใช้เว็บ present ตัวเองภาพมีอยู่ข้างในเว็บการโฆษณาข้างในประชาสัมพันธ์ต่อหน้าสื่อให้เด็กบริการวิชาการ 80 สาขา ลงข้างนอกหมดเองบเชิญชวนภาพลักษณ์ให้เด็กมาเรียนการตลาดเอาเด็กไปโรงงานชุมชนที่อุ่นวาย คลองเตย เอาเด็กไปช่วยจัดฝั่งเอาเด็กสถาปัตย์เด็กดีใจได้รางวัลกลับมาเขาให้เราทำอะไรให้เขาอีกเด็ก ชอบ present อาจารย์เป็นพี่เลี้ยงทุกปีมารับรางวัลนายกเป็นคนมอบทุกเดือนสหกิจศึกษาชื่นใจ อาจารย์เก่ง...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...วัฒนธรรมของเขาการกินการอยู่มารยาทเสริมสร้างอัตลักษณ์คุณลักษณะคนให้มีความรู้ในแง่ของศิลปวัฒนธรรมความเป็นอยู่สังคมของ AEC อัตลักษณ์ในอนาคตต้องมีไม่ไกลเราต้องปรับตัว AEC ในระยะอันใกล้ตอนนี้แลกเปลี่ยนนักศึกษาเขตอาเซียนนักศึกษาทำงาน test cross ระยะสั้น ทดสอบคอมพิวเตอร์ระยะสั้น แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมความเป็นอยู่คนที่มาเป็นชมรมแล้วประสบการณ์ วัฒนธรรมชาติของเขาแล้ววิถีชีวิตความเป็นอยู่ให้เด็กเราฟัง...การสื่อสารประชาสัมพันธ์ทำอยู่แล้ว ภายใต้วีวจักรปิด ข่าวสารหน้าลิฟท์ วารสารหรือกิจกรรมนักศึกษาส่งผ่านคณะ...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

จะเห็นได้ว่า สถาบันการศึกษาทุกที่ได้ให้ความสำคัญกับการสื่อสารตั้งแต่ ผู้บริหารไปจนถึงนักปฏิบัติแต่การดำเนินงานทุกอย่างต้องสอดรับและไปในทิศทางเดียวกันด้วยการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ถึงจะมีประสิทธิภาพ อีกมิติหนึ่งที่ผู้วิจัยสังเกตเห็น ความเอื้ออาทรต่อกันในการทำงาน การสร้างความสุข การสร้างแรงจูงใจให้เกิดบรรยากาศ การให้ความเป็นมิตรภาพที่ดี การสร้างความศรัทธาร่วมกัน การมีวินัยคุณธรรมจริยธรรมสอดแทรกในกระบวนการทำงานอันเป็นผลแห่งความสำเร็จที่พร้อมจะนำภาพนั้นมาลงสื่อประชาสัมพันธ์ในช่องทางอันเหมาะสม

มุมมองประชาสัมพันธ์

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การสื่อสารเสริมสร้างอัตลักษณ์สู่อาเซียนในมุมมองของนักประชาสัมพันธ์ซึ่งมีหลายประเด็นที่จะเสริมสร้างอัตลักษณ์และเมื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์แล้วก็นำข้อมูลข่าวสารผ่านกระบวนการสื่อสารเพื่อเผยแพร่สู่ประชาคมหรือสาธารณะให้รับทราบเกี่ยวกับผลการดำเนินงานขององค์กรที่ผ่านมาและที่กำลังดำเนินงานมีอย่างไร เป็นอย่างไรในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ซึ่งการสื่อสารถือว่าเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนจากแรงสื่อสารผลักดันนโยบาย วัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับทิศทางขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันและทั่วถึงกันทั้งองค์กร

และสู่ประชาคมภายนอก ซึ่งประเด็นแรกที่สำคัญที่ให้ความเห็นที่คล้ายกันคือ การสร้างกิจกรรมผ่านการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์สร้างกิจกรรมกล่าวคือ

- 1). การจัดโครงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษที่สถาบันการศึกษาจัดให้มีขึ้นทั้งบุคลากรและนักศึกษาทุกระดับ ฝึกฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษให้ได้มาตรฐานตามที่สถาบันการศึกษากำหนด
- 2). การสร้าง MOU. ร่วมกับประเทศอาเซียนด้วยแลกเปลี่ยน หลักสูตร การศึกษาเรียนรู้การฝึกงาน การดูงาน การแลกเปลี่ยนแสดงศิลปวัฒนธรรม เช่น การแต่งกาย อาหาร ดนตรีไทย บุคลิกภาพ ผ่านสื่อไปยังอาเซียน
- 3). การใช้สื่อบุคคล เช่น กรณีมีคณาจารย์ของหลักสูตรไปแนะนำหลักสูตรตามสถานที่ภายนอก ฝ่ายประชาสัมพันธ์ก็นำสื่อสิ่งพิมพ์ เอกสาร โบว์ชัวร์ ผากไปนำเสนอและแจกผู้ที่สนใจ
- 4). การแสดงสัญลักษณ์ เช่น กรณีมีการจัดกิจกรรมโครงการสู่อาเซียนภายในสถานศึกษาจะมีการตกแต่งประดับมากมายหรือธงชาติในกลุ่มอาเซียนเมื่อเสร็จสิ้นงานก็ไม่ควรนำธงชาติอาเซียนออกให้ยังคงมีไว้อย่างต่อเนื่องสร้างกิจกรรมวันอาเซียนให้นักศึกษาจัดลงประชาสัมพันธ์
- 5). จัดให้มีการประชุมของผู้บริหารและเผยแพร่ภาพ ข่าวสาร ให้สาธารณชนได้รับทราบความเคลื่อนไหวขององค์กรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- 6). การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น ให้ผู้บริหารเขียนคอลัมภ์บทความ วารสาร สลับหมุนเวียนผู้บริหารแต่ละคนผลักเปลี่ยนหมุนเวียนได้มีบทบาทในการสร้างสื่อเพื่อนำเผยแพร่สู่สาธารณชนเหมือนกัน
- 7). ผู้บริหารสร้างสื่อ ด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการภายใต้สถาบันการศึกษาจัดขึ้นทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรแล้วนำข้อมูลภาพกิจกรรมออกเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์เชิงรุก
- 8). การสร้างภาพลักษณ์ เช่น การแสดงผลงานที่เกิดจากผลผลิตส่งไปยังต่างประเทศเพื่อสร้างภาพลักษณ์และอัตลักษณ์ให้กับสถาบันการศึกษาของตน
- 9). สื่อที่ใช้ส่วนใหญ่ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อเคลื่อนที่และนอกสถานที่ สื่อกิจกรรม สื่อออนไลน์ สื่อใหม่ สื่อบุคคล สื่อมวลชน
- 10). จัดทำวิจัยเพื่อเผยแพร่อาเซียนให้เพิ่มมากขึ้น

การจัดกิจกรรมโครงการสร้างสื่อผสมผสานโครงการผ่านอาเซียนใช้ภาษาอังกฤษ ทุกคนต้องมีความพร้อมเรียนรู้เข้าใจตนเองสร้างศักยภาพตนเอง ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญเห็นว่าควร ศึกษาเศรษฐกิจ และสังคมของประชาคมอาเซียนแล้วมุ่งสู่การพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ กล่าวว่า

“...อันดับแรกคือ ภาษาสู่อาเซียนแต่นอกเหนือจากอาเซียนเรามีโครงการกิจกรรมทุกอย่างภายในองค์กรสื่อเสริมกันให้ได้ เสริมได้ถ้าเรามีหน่วยงานโครงการสามารถออกมาผ่านไปอาเซียนภาษาที่สำคัญอย่างน้อยภาษากลางคือ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ต้องใช้เผยแพร่ถ้าเราเจาะจงเรียงลำดับได้ อัตลักษณ์อะไรก่อนเน้นอันนั้นกิจกรรมโครงการพาไปด้วยต้องไปอาเซียนเศรษฐกิจสังคม พนักงานมีความพร้อมตัวเราต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจตัวเองต้องมีศักยภาพปรับปรุงแสวงหาความรู้เพิ่มเติมสู่อาเซียนทั้งหมด ว่าแต่ละประเทศมีเศรษฐกิจสังคมแนวโน้มแต่ละที่พัฒนาภาษา และตัวพนักงานองค์กรมีสื่อสารเรียนรู้ทำความเข้าใจรอบตัวเราเลือกอบรมเรามีศูนย์เรียนรู้อบรมของอาจารย์เจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาทุนมนุษย์แต่สำคัญอยู่ที่ตัวเราจะเข้าหรือเปล่าองค์กรมีการสื่อสารเรียนรู้ด้วยตนเองมีสื่อสถาบันภาษามีหลากหลายภายในองค์กรสิ่งแวดล้อมต่างๆ สำคัญ ป้ายสอดแทรกภาษา อาจารย์ผู้ประสานใช้ power point อังกฤษของสถาบันขงจื้อสอนจีนให้เราที่สวนดุสิตทำ MOU ร่วมเป็นภาษาที่สาม...การพัฒนาอาจารย์นักศึกษาเราทำสื่อครบวงจรแผ่นพับโบว์การ์ดโปสเตอร์เป็นภาษาอังกฤษด้วยเราไม่มีเขมร พม่า เรากำลังดำเนินการทำ 10 ภาษาอาเซียนเพื่อทำประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์เป็นคนทำเวลาอาจารย์เดินทางไปอาเซียนเราก็มีโบว์การ์ดให้ อาจารย์ถือติดมือไปเผยแพร่ในตัวถือว่าเป็นทางเลือกที่ดี...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 23 มกราคม 2557)

“...เริ่มจากเรามหาวิทยาลัยเน้นโครงการ คำสั่งถึงการสื่อสารเป็นยุทธศาสตร์ข้อหนึ่งในหลายข้อ การพัฒนาฝ่ายภาษากับแรงจูงใจ อบรมภาษาอังกฤษอาจารย์บุคลากร...วิธีการสร้างสื่อเราประชุมแล้ว รองวิชาการทำเป็น sport และรูปภาพ เสียงตามสายความสำคัญอย่างไร คนเรียนภาษาอังกฤษมีความทุกข้ออย่างมากจับเรียนหมดทุกคน บริหารชุดหนึ่ง เป็นโครงการส่งเสริมเคาะสนิมหลง sport เชิญชวนให้สมัครจัดเป็นรุ่นวิธีการต่างๆ เน้นความเข้าใจ ช่องทาง สื่อข่าวรายวันแก้วเจ้าจอม เอกสารรองวิชาการเขียนหรือคนที่เกี่ยวข้องเชิญชวน รองวิจัยลงคอลัมน์วันจันทร์ ภาพจริงอัตลักษณ์เป็นอย่างไรสิ่งที่เป็นเป้าหมายสำคัญเป็นแกนหลัก 1 ในราชภัฏ 15 ในประเทศที่ 150 ทวีปเอเชียตามอธิการคาดหวังถึงไม่ที่ 1 ไม่เป็นไรให้คิดในอันดับ 39 ต้นๆ ให้ติดอยู่ทุกด้านอุดมศึกษาตีหมดไม่ใช่เราณรงค์ด้านใดด้านหนึ่ง การขอ sport ผู้บริหารเขียนความเป็น AEC เสียงสะท้อนจากบุคลากรเล็กๆ เขาต้องการอะไร ให้เอกสารคณะมนุษยมีสอนว่าเรากำหนด 1 วัน พุดอังกฤษวันละ 1 ชั่วโมงทักทาย หัวหน้าสำนักเสนอคุณงานซี เพราะประสบปัญหาทุกระดับการศึกษาการสู่อาเซียนเราเน้นป้ายขึ้น AEC 10 ประเทศเอาธงปักหมด กิจกรรมพิธีเปิดความต่อเนื่องหายไปพอเสร็จ บางมหาวิทยาลัยอบรมเสร็จมีวัดประเมินระดับคะแนนประสบปัญหาตรงนี้ ถ้าผ่านเกณฑ์มามหาวิทยาลัยกำหนดให้รางวัลไปประเทศอังกฤษเปิดรุ่นแรกเพิ่งกลับมา...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...มองถึงมหาวิทยาลัยระดับประเทศเรามองประเทศไทยและอาเซียน 2 ปี AEC เรารับรู้มามากน้อยแค่ไหนปี 25 แต่ทำไมไม่มีผลกระทบต่อชีวิตเราน่ามองวิเคราะห์ข้อมูลเผยแพร่ บ้านสมเด็จพระวรากรฐานเด็กเราแข่งขันกับ 9 ประเทศคุณสมบัติอะไรเราสู้เขาได้ที่สำคัญเรามีชุดด้านศิลปวัฒนธรรมอัตลักษณ์เฉพาะตัววัฒนธรรมร่วมมือต่างประเทศ เช่น เราใช้ปีแบบนี้ อินโดปีชวา เราต้องสื่อสารใช้ร่วมกันได้วิชาความรู้เราเอาอะไรไปสู้เขาต้อง MOU. กับ AEC ต้องทำมากขึ้นเราทำหลายประเทศแทบครบหมดแล้วมีงานวิจัยรองรับที่เราไปแลกเปลี่ยนนักศึกษาไป อาจารย์ไป เฉพาะด้านช่วยเด็กได้กิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรมไทย คุณนักศึกษา อาจารย์นาฏศิลป์ช่วยฝึกซ้อม แสดงศิลปวัฒนธรรมไทย งานวิจัยเกี่ยวข้อง AEC มากขึ้น เช่น นิเทศศาสตร์สื่อสารแต่ละประเทศเขามีวิจัยการบริหารจัดการมากขึ้น บริหารจัดการอย่างไรในระดับประเทศ สื่อมวลชนเตรียมพร้อมอย่างไร บ้านสมเด็จพระวรากรมัยม MOU. สำเร็จเรามีอะไรร่วมกันบ้างให้เด็กฝึกงานแล้วทำงานต่อ สหกิจศึกษาให้เด็กฝึกงานที่ AEC ปีสุดท้ายของหลักสูตร เช่น ไทย 2 ปี เรียนอาเซียน 2 ปี หรือสหกิจศึกษาส่วนหนึ่งของหลักสูตร 2 ปี บริการแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้น...”

(ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...ฝ่ายประชาสัมพันธ์ยังไม่รับแผนงานใดเป็นช่วงวางแผนผู้บริหารวิเทศสัมพันธ์ทำสู่อาเซียนคือพัฒนาภาษาอังกฤษ จีน ลาว เขมร อบรมเด็กพร้อมเปิดเรียนเป็นหน้าที่ศูนย์ภาษารับผิดชอบอาจารย์สอนเป็นต่างชาติเราจัดหามาเอง อาจารย์ลาว เช่น จบศิลปภาษาบุคลากรพัฒนาภาษา อาจารย์ลาวทำสัญญาจ้างมา อาจารย์จีนทำ MOU. ร่วมกับ ดำหลักการให้เด็กเรียนรู้แผนยุทธศาสตร์ยังไม่ทำอาเซียนเราไม่พร้อม...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

“...สวนดุสิตประชาสัมพันธ์ทำโจทย์ผู้บริหารให้นโยบายไว้เรามองตัวเราก่อนบุคลากร องค์กร อาจารย์ นักศึกษา อันดับแรกภาษาอังกฤษยังไม่มีเปอร์เซ็นต์น้อยมากประชาสัมพันธ์เองด้วย นโยบายที่รับฟังท่านอธิการเราทำไม่มุ่งเน้น แต่ทำให้ตัวเข้มแข็งก่อนแล้วอาเซียนมาหาเราเองเป็นพื้นฐานอาเซียนไม่มีอะไร ไม่มีช่องทางต้องอยู่ที่หลักสูตรอาจารย์นักศึกษาเองมีอัตลักษณ์มีกิจกรรมอะไรให้สื่อสารเป็นรูปธรรม รางวัลการันตียุติให้เราสร้างชื่อเสียงเอง ไปออกโฆษณาประชาสัมพันธ์... สำหรับเชิงสู่สากลยังไม่มีเราเอาในประเทศก่อนด้วยจำกัดงบประมาณ บุคลากร ภาษา connection การติดต่อกันในประเทศด้วยศักยภาพ ส่วนบุคลากรประชาสัมพันธ์ภาษาไม่ได้ เว็บไซต์เปิดข่าวมี 3 บรรทัดแรกเป็นภาษาอังกฤษที่เป็นตัวหลักๆ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง เพราะข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนทุกวันจึงเน้นเป็นภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ ...และอีกประเด็นหนึ่งขาดบุคลากรในการแปลไทยเป็นอังกฤษ ปัจจุบันเป็นข้อมูลกลางหลักๆ ภาษาอังกฤษก็จะเป็นปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรับรูปแบบไทยขึ้นอังกฤษเป็นแบบนิ่งๆ...เราอาศัยผลงานให้เกิดก่อนประชาสัมพันธ์จะวิ่งไปเองไม่ใช่

ถ้ามีผลงานแล้วได้รางวัลเราก็เผยแพร่ทุกช่องทาง เว็บไซต์ e-office ป้ายประกาศ ป้ายใหญ่ ป้ายโฆษณา ป้ายติดภายในหน้าตึก 12 ทำให้โดดเด่นรางวัลอาหารเยอรมันนานาชาติ ผ่านทีวีวงจรปิดเป็นภาพข่าวบางสื่อทำให้มีช่องทางทีวีแต่ตอบสนองยาก คนไม่ค่อยมีบ้างแต่มีประจำถาวร หนังสือวารสาร เรามีภาพกิจกรรมทุกเดือนคือมีรายละเอียดที่ได้รางวัลที่เกิดขึ้น สมุดงาน สมุดภาพแต่ละหน่วยงานแจกให้ 1 เล่มต่อเดือน 10 งาน 10 ภาพข่าว รายเดือนคณะ 1 เล่ม เฉพาะในองค์กรรายเดือน 1 เล่มเราไม่เน้นสิ่งพิมพ์เน้นเว็บไซต์...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 20 มกราคม 2557)

“...กิจกรรมต่างๆ ที่สุนันทาจัด ตัวอย่างเช่นเน้นสร้างภาพลักษณ์นะค่ะ...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...ให้นักศึกษาลงวิชาพื้นฐานให้เด็ก fit ไว้ให้เลือกเรียนภาษาอังกฤษ จีน เขมร อาเซียน ทั้งหมด แล้วแต่ละจะเลือกอะไรปี 1 เรียนรวมจริงเราใช้สื่อลงทางหนังสือพิมพ์ส่งโบชัวร์โรงเรียนแนวต่างๆ เราเตรียมพร้อมจริงๆ ...เรามีกิจกรรมอาเซียนใครร่วมก็ได้เด็กปี 1 ถึงปี 4 หรือพนักงานใครเรียนจีน ขงจื้อแล้วแต่ละจะเรียนมนุษยศาสตร์เป็นแม่งานนักศึกษาจัดเองเพื่อนของเพื่อนอาจารย์เป็นที่ปรึกษาสู่อาเซียนกิจกรรมมีการแต่งกาย การพูดปากต่อปาก...สื่อประชาสัมพันธ์จะมีการต้อนรับอาเซียนในอินเทอร์เน็ตเปิดจอคอม วันอาเซียนจัดกิจกรรมใหญ่ให้นักศึกษาให้การตอบรับเด็กจัดเอง เล่นเกมส์ทั้งความรู้อยู่ในประเทศไทยนั้นๆ เราสนับสนุนเป็นเพราะคะแนนเด็กทำคะแนนได้เราไม่ต้องไปทำมากความแปลกใหม่ร่วมกิจกรรมในการจบของเด็กการศึกษาามีเยอะ...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...ด้านการใช้ภาษาที่สำคัญอันดับสากลภาษาอังกฤษที่ดีที่สุด เก่งน้อยเราต้องใช้หน่วยงานใช้มากขึ้นตัวสื่อและช่องทางภายในต้องใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ เช่น ช่องทางหลายช่องทางเสียงตามสาย U channel internet web billboard ป้าย วางแผนทำเป็นนอกแบบป้ายประกาศคือ VDO presentation ชักชวนให้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษให้สื่อสารอาเซียนหรือสื่อสารด้านวัฒนธรรมแต่ละประเทศเหมือนเป็นการให้รู้จักแข็ง จุดอ่อนพื้นแบบชีวิตพื้นเพ อาหารการใช้ชีวิตหรือแม้กระทั่งเครื่องแต่งกาย อาหารสามารถทำให้ประชาคมในหน่วยงานรู้ถึงความเป็นชาติเมื่อถึงปี 58 เข้า AEC คนแต่ละประเทศของแต่ละสาขา การเคลื่อนตัวของงานได้สะดวกมากขึ้นด้านนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงหลากหลายวัฒนธรรมเขา-เราก็ถ่ายทอดได้...การสื่อสารช่องสารมองไว้ต้องเชิญชวนถึงความสำคัญอาจจะเป็นประกาศ ออก sport ภาพยนตร์สั้น เป็นแนวคิดทำให้ครอบคลุมลงอินเทอร์เน็ตที่เพื่อให้มีศักยภาพเห็นความสำคัญ เรามุ่งหน้าไปข้างหน้าอธิบายเน้นภาษาอังกฤษ พนักงาน นักศึกษา เช่น สื่อสารภาษาอังกฤษ อธิการเชื่อว่าโปรแกรม ฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งตรงนี้มี

ส่วนสำคัญผลักดันทำให้มหาวิทยาลัยมีมาตรฐานการสื่อสารด้านภาษาไปยังประชาคมอาเซียนภายในหน่วยงานหรือ แม้กระทั่งนักศึกษาและภายนอกได้ทำให้การสื่อสารบุคคลในประเทศต่างๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้นเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้ประเทศทุกหน่วยงานให้ความสำคัญ เช่น ชาวต่างชาติมาเที่ยวหรือติดต่อสื่อสารในประเทศไม่ค่อยสื่อสารอาจเป็นเพราะเขาไม่ได้รับการสื่อสารพอสมควร...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

ในขณะเดียวกันการสื่อสารผ่านกิจกรรมของนักศึกษาด้วยการออก road show ระหว่างรุ่นที่กับรุ่นน้องด้วยการใช้สื่อบุคคล การสื่อสารปากต่อปาก การลงเว็บไซต์ สร้างนักศึกษาฝึกงานพัฒนาอาชีพให้แก่นักศึกษาโดยใช้สถานบันการศึกษาของตนลงสื่อประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อเชิญชวนผู้ที่สนใจให้มาเรียนมาศึกษาหาความรู้ เสริมด้วยการสื่อสารผ่านวารสารสื่อสิ่งพิมพ์ ผ่านโสตทัศนูปกรณ์ ปากต่อปาก สื่อมวลชน ทำให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการสื่อสารที่หลากหลายช่องทางในเชิงรุก โดยกล่าวว่า

“...ใช้เชิงรุกอบรมภาษาอังกฤษให้นักศึกษาให้ผ่านเมื่อจบเป็นเงื่อนไขมาตรฐานเป็นภูมิคุ้มกันบังคับที่ดี ศูนย์ภาษา นอกจากที่เรามีอาเซียนกิจกรรมต่างๆ ทุกหน่วยงานจัดอาเซียนเพื่อให้นักศึกษา คณะทำอาเซียนคืออะไร ต่อไปทำอะไรภาษานักศึกษา ลาว พม่า เขาตอบรับได้ มาเรามีภาษาอย่างน้อยชิมชัปปทำ Road show เป็นส่วนที่ 1 แต่ได้เจ้าหน้าที่เด็กที่มาจากญาติพี่น้องมาเรียน รุ่นต่อรุ่นเด็กมาเรียนที่นี้ตัว cross ส่วนใหญ่อีสาน เป็นรุ่นพี่มาก่อน รุ่นพี่พามาเลยสื่อบุคคลเป็นช่องทางที่ดีได้ประโยชน์เขาได้ทำกิจกรรมอะไร สื่อเรื่องการนำเสนอเป็นครูแห่งแรกอัตลักษณ์ชัดเจนครู พุดเต็มปากเลย ศิลปวัฒนธรรมลงเว็บแล้วเรียนรู้ พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ หน่วยฝึกงาน ศูนย์วัฒนธรรมเรือนไทย โรงน้ำดื่มกาสะลอง เอาเด็กมาฝึกงานโรงพิมพ์ โรงแรม ฟิสเนส สปาทั้งหมดริเริ่มเพื่อพัฒนาอาชีพในเด็กเช่น โรงแรม กิจกรรมนักศึกษา ทัศนกรรมวิทยาศาสตร์ อาหารขนมอบรายได้เป็นรายชั่วโมงพัฒนาเด็กเขามีรายได้...”

(รักษาการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...อย่างแรกสื่อสารภายในเกี่ยวกับอาเซียนกิจกรรมทุกกิจกรรมจะเขียนข่าวลงประชาสัมพันธ์วารสารรายวัน รายสัปดาห์ผ่านสื่อแนะนำ 10 ประเทศเปิดเพลงชาติกระตุ้นเด็กชิมชัปปอบรมภาษาอังกฤษกำลังเริ่มมี เราประชาสัมพันธ์ให้เห็นสื่ออะไรเอาหมด ตอกย้ำๆ หมด โรงอาหารโรงปิด ซีทีวีงานโสตประชาสัมพันธ์ดูภาพรวม เรื่อง paper วารสารสื่อติดต่อประชาสัมพันธ์โรงอาหาร ภาพเคลื่อนไหวผ่านงานโสต งานระดับมหาวิทยาลัยเราต้องการแชร์โสตประชาสัมพันธ์ออกมาเห็นด้วยไหมช่องทางสื่อมวลชน ปากต่อปาก โครงการอาเซียนอบรมไม่เฉพาะนักศึกษาให้คนนอก ศูนย์

ภาษาเป็นค่านำเนินการส่วนประชาสัมพันธ์กระจายข่าวทั้งในวงกว้างและนอก เสียงตอบรับดี คนโทรมาถามเรื่อยๆ ค่าใช้จ่ายราคาต่ำจากศูนย์ภาษา ค่าวิทยากร ค่าเอกสาร ภาษาอังกฤษมือบรมพิธีบ้างหาโปรแกรมเรามีบุคลากรอยู่แล้วประชาสัมพันธ์กระจายสิ่งดีๆ ออกภายนอก road show เป็นการทำงานของคุณอย่างเดียวไปบริการวิชาการ ประชาสัมพันธ์เราเสริมเอกสาร ไม่แต่เราทำเอกสารแผ่นพับให้เตรียมไว้ปรับปรุง update ให้ทันสมัยทุกปีกิจกรรมบางกิจกรรมคณะให้ประชาสัมพันธ์ลงไปทำข่าวสก็๊ปเรายินดีไปส่งสื่อมวลชนรวมถึงเผยแพร่แผนนโยบายข่าวที่ส่งภายนอกให้คนในรับทราบหนังสือพิมพ์ข่าวส่งนอกที่วิทูตอย่างไร...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

แต่กระนั้น สถาบันการศึกษาควรเน้นการบริหารจัดการให้ดีภายในองค์กรของตน และสร้างความเข้มแข็งให้กับตนเองแล้วอาเซียนจะมหาเราเองขับเคลื่อนไปด้วยกันสู่สถาบันอุดมศึกษาให้อยู่ในอันดับที่ดีไปยังระดับประเทศและระดับทวีปเอเชีย นอกจากนี้แล้วบุคลากรหรือนักศึกษาสามารถเสนอความคิดเห็นของตนส่งผ่านกระบวนการสื่อสารไปยังผู้บริหารได้เป็นการสื่อสารสองทางระหว่างล่างขึ้นบน หรือบนลงล่าง อีกสิ่งหนึ่งที่ควรนึกถึงคือ การศึกษาวิเคราะห์ห้บทบาทอาเซียนที่มีผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาที่พร้อมพัฒนา การพัฒนานิเทศการสื่อสาร แต่สิ่งสำคัญในที่สุดแล้วต้องดูที่ตัวเราพร้อมที่จะเปิดใจที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองหรือยัง ถึงว่าแม้ว่าจะสื่อสารผ่านทุกช่องทาง ถ้าไม่เปิดรับสื่อ และไม่เปิดใจยอมรับผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ต่อการสื่อสารที่ดีนั้นจะไม่เกิดแก่องค์กร ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้กล่าวในประเด็นของการสื่อสารภายในองค์กรว่าสื่อทุกสื่อใช้หมดทุกชนิดเพียงใช้ให้ถูกต้องโอกาส ถูกเวลา ถูกสถานที่ให้ถูกต้องเหมาะสมถึงเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมา

การสื่อสารเชิงประจักษ์เสริมสร้างอัตลักษณ์

มุมมองผู้บริหาร

จากการสัมภาษณ์การสื่อสารเชิงประจักษ์เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของผู้บริหารพบว่า การได้ลงไปปฏิบัติจริงให้ผลงานเป็นที่ประจักษ์แล้วลงสื่อเพื่อเผยแพร่ ลงสื่อทุกช่องทางการสื่อสาร การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น นิตยสาร วารสาร ทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง การสร้างกิจกรรมโครงการสร้างความอบอุ่นด้วยการให้อาจารย์กับนักศึกษาได้มีส่วนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ เช่น การนักศึกษาทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนมีผลงานอันโดดเด่น การประกวดร้องเพลง ดนตรีสู่สากล สร้างการทำงานเป็นทีมที่ดีร่วมกันมีจิตสำนึกการมีคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยอยู่ร่วมกันเพื่อเป็นแบบอย่างรุ่นต่อไปให้เกิดการกระตุ้นอยากมาเรียน ณ สถานที่แห่งนี้ การได้ใส่ชุดเครื่องแบบนักศึกษาในเชิงสัญลักษณ์ไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อเชิญชวนนักศึกษาที่สนใจอยากมาเรียนก็เป็น

ช่องทางหนึ่ง เมื่อมีกิจกรรมผลงานอันโดดเด่นก็จะลงอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์เผยแพร่เพื่อสร้างแรงดึงดูด และโน้มน้าวให้ผู้สนใจอยากมาเรียน นอกจากนี้แล้วการที่ตัวนักศึกษาเองเป็นสื่อในการทำกิจกรรม ผลงานแล้วเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทำให้เกิดการเลียนแบบต่อผู้เสพข่าวเกิดแรงกระตุ้นตนเองอยาก เป็นข่าวบ้าง และอีกประเด็นหนึ่งการบอกกล่าวด้วยปากต่อปากก็ได้ผลในเชิงประจักษ์ โดยที่ไม่ต้อง ลงทุนอะไรถือว่าเป็นช่องทางที่ดี อีกสื่อหนึ่งที่มองคือ สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อเก่าสามารถก็อยู่ได้นานกว่า การลงเว็บไซต์เพราะเว็บไซต์มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารที่มาเร็วไปเร็ว ถ้าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ แผ่น พับ โบว์ชัวร์สามารถถืออ่านไปได้ทุกสถานที่ ถึงอย่างไรการทำผลงานให้ดีให้เด่นทั้งการสร้างกิจกรรม ภายในองค์กร สร้างผลงานประกวดระดับประเทศ และก้าวสู่ระดับนานาชาติ เมื่อผลงานโดดเด่นแล้ว สื่อก็จะมาเองทั้งสื่อมวลชน วิทยุ โทรทัศน์ หรือแม้กระทั่งการลงอินเทอร์เน็ต สื่อโซเชียลเอง ดังนั้น การที่ได้ลงไปปฏิบัติเองทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาก็สามารถเป็นข่าวได้ถ้ามุ่งมั่นตั้งใจให้ผล งานออกมาชัดเจนและโดดเด่นและไม่มีใครเหมือนในบริบทของตนเอง ที่จะสร้างสรรค์และพัฒนา ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาคมให้เห็นได้รู้จักจึงทำให้เป็นช่องทางที่สำคัญที่สามารถแนะนำ สถาบันการศึกษาให้ผู้สนใจมาเรียนได้อีกรูปแบบหนึ่ง แต่กระนั้นก็ยังมิสถาบันการศึกษาบางแห่งมอง ว่าการสื่อสารยังไม่ชัดเจนแต่ก็ได้พยายามพัฒนามาเป็นลำดับของตนเองให้เด่นชัดขึ้นซึ่งผู้ให้ข้อมูลคน สำคัญกล่าวว่า

“...เราสื่อสารให้คนนอกสัมผัสรับรู้ได้ทั้งหมดใช้ทุกวิถีทาง ผมมีประชุมเข้า 3 ปายอีก 3 ลงของจริงลงเว็บไซต์ทำเต็มที่ด้วยกลยุทธ์การสื่อสารทั้งหมด...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...เราเนี่ยเราเขียนตลอดเวลาลงสื่อสารภายในองค์กรแก้วเจ้าจอมรายวัน วารสารออกทุกวัน... ส่วนความเป็นนักวิชาการคือ คุณธรรมจริยธรรม วัตถุประสงค์ความสามารถตัวคน เราใช้ระบบประเมินภาระงานดูความสามารถของคนเป้าหมายสุดท้ายคือ mile stone สุดท้ายเป็นอะไร ผศ.ดร. รศ.ดร ผันไว้ก่อน อย่าหัวเราะคนอื่น เพราะไม่ใช่ความฝันของคุณสุนันทาทำให้ทุกคนมีสิทธิฝันต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ทุกคนฝันต้องใช้ความสามารถอาจารย์ต้องการความก้าวหน้าเรามีทุนให้...เราให้เงินเดือนอาจารย์อยู่ได้ถ้าอยากได้อะไรทำอะไรทำมากได้มากให้อาจารย์เดินเข้าหาที่ระดับหนึ่ง จะไหลไปเอง ผมโอนเงินเข้าสายพนักงานประจำบแผ่นดิน 142 ล้านต่อส่วน ให้ผลงานวิชาการเป็นความสง่างามของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุนันทาให้ความสำคัญหมดปี 58 ผศ. ห้าพันหก ให้เท่าราชการ สุนันทาคูยก่อนการเมืองในมหาวิทยาลัยน้อยมาก...เรามีวังทำหน้าที่กาสีตึกทุกตึกเคลือบตึกครบตึกความเป็นวังพระที่นั่งวิมารเมฆบ 30 ล้าน...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...ตอนนี้เริ่มแล้วกิจกรรมนักศึกษาให้เด็กมีจิตอาสา ทำกิจกรรมโครงการชุมชนให้เด็กแสดงออกดนตรี Fork song เริ่มให้กิจกรรมนักศึกษาด้วยกันร่วมกับบริการวิชาการ กิจกรรมนักศึกษาเป็นหัวใจเด็กไปเข้ากลับเย็น เด็กจะอยู่ร่วมสังคมอย่างไรถ้ามีกิจกรรมจะมีภูมิคุ้มกันอนาคตทำเป็นทีม 4 ปี ไม่จบตีความมาเข้าเย็นกลับไม่สำคัญการทำงานร่วมแต่เขามีกิจกรรมในมหาวิทยาลัยทำงานเป็นทีมเกิดขึ้นวิชาชีวิตให้เด็กมีวินัยรับผิดชอบอดทน มุ่งมั่นติดตัวเขาไป กิจกรรมนักศึกษามีช่องทาง youtube channel ตีกรอบในอาคารประชาสัมพันธ์กล่องถ้ามีกิจกรรมดี YouTube ให้พระนคร...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ลงไปเองเชิงประจักษ์แล้ว...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยสวนดุสิต 9 กันยายน 2556)

“...ส่วนของที่สื่อสิ่งพิมพ์ลงแก้วเจ้าจอม รายงานให้เห็นข้อมูลเทอมก่อนโน่นเกี่ยวกับอาเซียน เป็นอย่างไร ข้อมูลพื้นฐานก็ให้ไปเลย...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...การสื่อสารยังไม่ชัดเจนในอดีตบอกข่าวผ่านเว็บเรามีประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอก เครือข่ายต่างๆ ...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน ,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...สิ่งที่เห็นว่าเขาสนใจสื่อที่มากคือ สื่อที่ตัวเขาเขาต้องได้เราเคยทำแบบสอบถามนักศึกษา รู้เรื่องนี้มาจากส่วนไหนส่วนใหญ่ เพื่อนต่อเพื่อน เว็บไซต์ นอกนั้นต่ำ 10 พอเว็บไวเข้าเฟสบุ๊กข้อมูลขึ้นไป ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กลุ่มนักศึกษาได้ผล แจ้งข่าวที่ใหม่เวลาจัดงานรู้จักจากอินเทอร์เน็ตเพื่อนบอก ...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...อาจารย์เก่งบริหารตามนโยบายเด็กนั่งรอให้นายกแสดงประกาศ สภามหาวิทยาลัยให้โลโก้เหรียญกับมาดนตรีไทย ดนตรีสากลแจกให้ฟรี 40 ที่นั่งก็ซ้อมกัน เด็กชอบไปครั้งแรกพระนครเก่งมาก แข่งขันกีฬาดนตรีสากลตัวขึ้นฟรีแต่ต้องเอาดนตรีไปแสดงเด็กไปต่างประเทศครั้งแรก มีขยะสิ่งแวดล้อมมีชุมชนมาศึกษา recycle ประสบความสำเร็จ แม่งานมีรายได้ช่วยกันเอางานเก่ามาพัฒนาเป็นการทำใหม่เอาไปขาย...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ตอนนี้เรายังมีการวิจัยแต่พยายามติดต่อออก Road show ตามต่างจังหวัด เชียงใหม่ เช่น งานแนะแนว งบประมาณให้คณะต่างๆ ส่งเสริมคณาจารย์ไป Road show กับนักศึกษาตามโรงเรียนต่างๆ ขอมารเราไปผลตอบรับดี อีกหน่อยบางที่ open house ให้เด็กทำกิจกรรมทั้งหลายมาดูงานของเราดูพี่ๆ ทำอะไร...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...การสื่อสารเทคโนโลยีสมัยใหม่่ง่ายแต่ลืมนง่าย อาจารย์ว่า สื่อสิ่งพิมพ์แผ่นพับดีกว่าเตะตา เนื้อหาจูงใจอยากให้เราถามต่อกลุ่มเป้าหมายต่างกันลักษณะการให้ข้อมูล คำพูด ถ้าเป็นพอนานๆ เข้า ไอที web site หาย สิ่งพิมพ์อยู่นานติดไว้จะเห็น ปัจจุบันมีการใช้ Internet ตามป้ายเอกสารยังให้ ค้นหาได้...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

“...ประชาสัมพันธ์นำเสนอสาขาเกี่ยวข้องช่วยกันตั้ง open house ให้เขาเห็นประวัติ สุนันทาเป็นอย่างนั้นะ จังหวัดต้องการอะไรเรามี promotion แบบนี้นะ เราจะเอานักศึกษาไปช่วย เชิงสัญลักษณ์ทางอ้อมดูดียากส่งบุตรหลานเข้ามา...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...สื่อโซเชียลที่ลุดเจาะกลุ่มวัยรุ่น เช่น ประกวดดาวเดือนเราให้เขาขึ้น fan page ดูคะแนน จากตรงนั้นเป็นหลัก...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...สื่อสิ่งพิมพ์เน้นออกไปให้ชัดเจนว่าจุดเน้นตัวตนของเราคืออะไรให้ทุกคนอาจารย์ พนักงาน ฝ่ายสนับสนุน ทุกคนในองค์กรนี้เข้าใจสิ่งเดียวกัน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...หนึ่งผลงานดีก่อนสื่อมาเอง ตัวอื่นถือเป็นส่วนประกอบไม่ทำ ทีวี วิทยู cutout อะไรพวก นั้นเรามีข้อจำกัด สองงบประมาณน้อย สามเรามีการสำรวจวิจัยวิเคราะห์ไม่ได้ผลเท่าไร ผลที่กลับมา จริงๆ คือ ปากต่อปาก เห็นผลงานมากกว่า พ่อแม่ส่งมาจันทรเกษมมากกว่าไม่ได้ดูจากเว็บหรือการ ประชาสัมพันธ์สื่อสารตัวที่เกิดผลอาจทำให้เราภูมิใจคือ ปฏิบัติ ผลงานออกตรงนั้นมากกว่า...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

มุมมองประชาสัมพันธ์

ผลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสื่อสารเชิงประจักษ์ของฝ่ายประชาสัมพันธ์พบว่า การได้ใช้สื่อสารทุกช่องที่ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับได้ทราบข้อมูลข่าวสารเพราะในปัจจุบันการสื่อสารมีมากมายให้เลือกขึ้นอยู่กับการส่งสารนั้นถูกต้องและจะส่งไปให้ใครให้ถูกเส้นทางสู่ผู้รับสาร แม้ว่าในปัจจุบันสื่อเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการสื่อสาร การสื่อสารถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้ประชาคมรู้ความเคลื่อนไหวภายในองค์กรได้เป็นอย่างดี แต่การใช้สื่อให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีนั้นก็ยังคงใช้สื่อสิ่งพิมพ์ควบคู่ไปกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์การที่จะสื่อสารให้ได้ผลนั้นขึ้นอยู่กับตัวเราปฏิบัติเองทำเองให้ได้เห็นผลชัดเจนหรือการทำกิจกรรมโครงการต่างๆ ให้กับนักศึกษาสามารถสะท้อนถึงผลงานและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้แล้วการสื่อสารที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพมากจะเป็นการสื่อสารแบบปากต่อปากการใช้สื่อบุคคล การใช้สื่ออินเทอร์เน็ต วิทยุ โทรทัศน์ วนิล และทุกๆ ช่องทางเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่ออย่างต่อเนื่องสม่ำเสมออย่าคนดี คนเก่งลงวารสาร การให้นักศึกษาเข้าร่วมทำกิจกรรมถือว่าเป็นหัวใจที่สำคัญแล้วลงประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ตให้นักศึกษาได้ฝึกการทำงานเป็นทีมเพื่อปรับตัวเข้าสู่สังคมได้ การสร้างข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมตัวสู่อาชีพให้กับพนักงานและนักศึกษา ผ่านสื่อเว็บไซต์ เพื่อนต่อเพื่อนแล้วเข้ากลุ่มเปิด face book ยกตัวอย่าง เช่น อาจารย์และนักศึกษาจัดกิจกรรมดนตรีสากลสู่ต่างประเทศสร้างชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่ว เนื้อหาข่าวสารและสื่อจะมาเองถ้าเราทำได้ การที่ได้สร้างความร่วมมือกับชุมชนการช่วยกันอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทำประชาสัมพันธ์เผยแพร่ การออก Road show ที่ต่างจังหวัดสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบันการศึกษาเชิญชวนให้มาเรียนทำให้รู้จักเรามากขึ้นเผยแพร่หลักสูตร เผยแพร่สถาบันการศึกษา การสร้างกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาที่สนใจมาเรียนมาร่วมกิจกรรมกับรุ่นพี่เพื่อเชิญชวนนักศึกษาใหม่ๆ ให้เกิดความสนใจ หรือสื่อสารด้วยตัวบุคคลด้วยการใส่เครื่องแบบนักศึกษาทำให้นักศึกษาเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาเข้าใหม่อยากมาเรียนมีกิจกรรมร่วมกันและมีสื่อโซเชียลที่เป็นอีกช่องทางหนึ่งใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ถึงอย่างไรแล้วถ้าหากองค์กรมีความเข้มแข็ง มีกิจกรรมที่ดีและสร้างสรรค์สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ผลงานเกิดขามาเอง การเผยแพร่ก็เกิดขึ้นแต่ทั้งนี้ทั้งนั้น สถาบันการศึกษาต้องทำดี ทำเต็มที่ ให้ผลงานเป็นที่โดดเด่น และลงข่าวเพื่อเผยแพร่ต่อสังคมและประเทศแล้วการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนก็จะวิ่งมาเราเองด้วยความเข้มแข็งขององค์กรที่สร้างความอยู่รอดและเป็นเลิศได้ ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญกล่าวว่า

“...ภายในคู่มือใช้เป็นแผ่นพับ มีวนิลเกี่ยวกับอัตลักษณ์การเรียนการสอนหลักสูตรเน้นเฉพาะทาง เนื้อหา ห้องปฏิบัติ นักศึกษาที่จบไปจะไปไต่งานทั้งหมด ส่วนใหญ่ที่จบไปเป็นอัตลักษณ์ล้วนๆ หรือแม้กระทั่งขณะที่เรียนอยู่อัตลักษณ์ใส่กิจกรรมเข้าไป เขาเข้ามาจัดและแจ้งมาทางเราเราทำข่าวต่อทันที หลังจากรับรู้ส่วนภายนอกสื่อต่างๆ ทีวี หนังสือพิมพ์ วิทยุ เชิงประจักษ์ต่อเนื่องอัตลักษณ์ 4 ด้าน ทิศทางเดียวกันหมด ข่าวลงต่อเนื่องเรามีโครงการกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถ

เข้าสื่อได้ทุกส่วนร่วมกันอาจารย์ไปไหนบอกต่อทุกคนเหมือนกันคนของเราไปบอกต่อเลยนะ เว็บไซต์เวลาใครพูดก็จะพูดตรงกันของอัตลักษณ์ 4 ด้านนี้...เรามีภาษาไทยอย่างเดียว ส่วนภาษาอังกฤษมุ่งแปลเฉพาะข้อมูลที่ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงบ่อยๆ เพราะทุกๆ วันมีการเปลี่ยนแปลง 2-3 นาที ข้อมูลเยอะถ้าเป็นข้อมูลหลักก็จะมีเป็นภาษาอังกฤษกับจีน อาจารย์มีงานอื่นเยอะมากต้องขอความอนุเคราะห์ด้านภาษาอังกฤษ ถ้าภาษาไทยเราเขียนเองได้เลยเรายังไม่มีนักศึกษาหรือบุคลากรเพียงพอเฉพาะด้านพอทำไปไม่มีนักศึกษาปริมาณที่เพียงพอ พม่า จีน ไม่ได้มาอยู่ทำไปไม่มีผลค่าใช้จ่ายสูง ผู้บริหารมองว่าอยากให้อาเซียนวิ่งมาหาเรา เราต้องเข้มแข็งทุกอัตลักษณ์เมื่อนึกถึงอาหาร ภูมิวัย มาดูการเรียนการสอนของเราพยาบาลผลิตทำอย่างไรบ้าง...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 23 มกราคม 2557)

“...สำคัญสื่อภายนอก เช่น ผมเคยเห็นหน้าสมัครถ้าเราสะท้อนอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยโดยตัวนักศึกษาการโฆษณาโดยตัวนักศึกษา การโฆษณาแฝงในทีวีคนเห็นช่วยคิดข้อจำกัดงบประมาณทำไม่ได้เราไม่เคยทำลงทีวีเหตุผลงบประมาณพยายามทำ มหาวิทยาลัยจำกัดได้สถานีทีวีช่อง 5 และที่ช่วงเวลา 17.40 มันเข้าไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายจริงๆ ...ปัจจุบันสื่อสิ่งพิมพ์สะดวกเวลาทำอะไรมีเครือข่ายข้างนอกศิษย์เก่าหนังสือพิมพ์มติชนมีหน้าการศึกษาเฉพาะคมชัดลึก ฟังพากันซึ่งกัน เช่นเรามีนำเสนอเขาสนใจขยายประเด็นต่อ เขาขอสนับสนุนเราช่วงเวลาก่อตั้งขอสนับสนุนกันมีอะไรส่งข่าวทุกสัปดาห์ลงบ้างไม่ลงบ้างแล้วแต่ ...สื่อรอบชุมชนสื่อที่ดีที่สุด ป้าย cut out ใหญ่ๆ ใกล้บริเวณชุมชนรู้อย่างไรเขาก็จะเดินมาบอกเห็นป้ายสมัครหรือโฆษณาที่รับสมัครพยาบาลได้ผลบ้าง ตรงนี้เราพยายามเข้าไปชุมชนเจอปัญหาไม่มีคนประสานต่อเนื่องชุมชนวัดราชา หอกระจายข่าวกิจกรรมระยะหนึ่ง...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...สื่อสิ่งพิมพ์และเว็บไซต์สื่อสังคมเน้นควบคู่กันไปกลุ่มเป้าหมายเข้าสื่ออะไรต้องวิเคราะห์...”

(ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...ทีวีวงจรปิดภายในเสียงตอบรับเด็กดีขึ้นคนมาร่วมเยอะเราถามมาจากสื่อไหนเด็กเรียนเด็กร่วมจัดกิจกรรมส่วนใหญ่เห็นจากทีวีเรานั้นภาพลักษณ์เด็กก็อยากเห็นสื่อคนนี้มีรูปเด็กก็อยากเป็นสื่อใครกันนะต้องเก่งแน่เลยในใจ “ฉันอยากเป็นสื่อ” ทีวีใบปลิว แผ่นพับ ถ้าเด็กไม่ทำลาย เข้าถึงเด็กเมื่อใช้ลิฟท์เป็นหลักใช้ชีวิตในตึกทำอะไรไม่ให้บอร์ดโดนทำลายประชาสัมพันธ์แก้ไข สื่อทีวีเพิ่มบอร์ดเป็นกระจกใส แผ่นอะคริลิกใสประชาสัมพันธ์ตรงสื่อพิกุลจันทร์เพิ่มขึ้นพัฒนาเป็นรายเดือนส่งโรงเรียนทั่วประเทศ มหาวิทยาลัยส่งให้สำนักอธิการ โรงพิมพ์ ป้ายประชาสัมพันธ์ทำเอง จัดจ้างพิมพ์ทั้งหมด...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

“...สื่อบุคคลผลลัพธ์พยายามทำกิจกรรมทุกอย่างให้สื่อปากต่อปากเห็นผลมากที่สุดเด็กเยอะ เพราะปากต่อปาก เพราะเหตุนี้เราต้องการเปิดครูรัฐบาลจะพัฒนาครูปีนึงหลักพัน ปัจจุบันรับเด็ก จำกัดและเลือกได้ดีๆ มาเด็ก ครูเลือกได้เกรดดีจบได้งานตรงสายเด็กเป็นครูได้งาน 80 เปอร์เซ็นต์เลย สายอื่นไม่สนใจจะไปสนใจอย่างอื่นหลักสูตรอื่นไม่ตรง 50-60 เปอร์เซ็นต์...”

(รักษาการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ผลลัพธ์นักศึกษาเข้ามาเรียนตอบรับชัดเจนการลงข่าวสื่อมวลชนทุกเดือนมีมีโมเตอร์ report มีจำนวนข่าวที่ลงถ้าเทียบพระนครลุนันทาเรามีพื้นที่ลงมากสรุปทุกเดือนไม่เสียงบประมาณ สามารถวัดได้ ปากต่อปากวัดไม่ได้ปริมาณก็คน ที่มาลิ่งที่วัดคือ มหาวิทยาลัยรายงานประจำปีทำ รายงานทุกเดือน ศิลปวัฒนธรรมเราเอามาเผยแพร่ช่องทางสื่อมวลชนสัมพันธ์หลัก ช่องทางภายใน เคลื่อนไหวร่วมกับโสตฯ มาร่วมกันกิจกรรมอะไร การประชาสัมพันธ์ไปประสานกับหน่วยงานต่างๆ ให้ ช่วยไปกระจายแผนเงินมีคืออะไรเราลงไปทีคณะช่วยเขาเสนอหาช่วงไหนแต่ประชาสัมพันธ์อยู่กับ นโยบายผู้ใหญ่ครูด้วยปีนี้อายกเน้นการศึกษาความก้าวหน้า...”

(รักษาการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...คนมางานสัมพันธ์สื่อ โบชัวร์ ผ่านสื่อเว็บไซต์เป็นสื่อที่ไม่ดึงดูดมากไม่สร้างความรู้สึก แต่ถ้ามาเองสัมพันธ์กิจกรรมจะดีกว่าสร้างความรู้สึกและปากต่อปากก็ถือว่าสื่อที่ประสบความสำเร็จคือสื่อ บุคคล เช่น รุ่นพี่บอกรุ่นน้องศิษย์เก่ามาสัมพันธ์ ถ้าเป็นด้านหน้าสาธารณะผ่านไปมา ตอนนี้อย่างส่วน งานเป็น contact ของประชาสัมพันธ์หน่วยงานรับสมัครโดยตรงสื่อมวลชนทั่วไปออกบูทตามโรงเรียน ไปในภาพรวมถามอะไรตอบได้หมดเป็น road show และสมัครทางออนไลน์ทำโบชัวร์ตามโรงเรียน ต่างจังหวัด อยากให้คนได้เห็นหากคนไม่รู้หลักสูตรนี้เรียนไปเพื่ออะไร เรารู้ข้อมูลทุกหลักสูตรสวนดุสิต แยกหลักสูตร road show โรงเรียนมีก็เปอร์เซ็นต์เด็กมาเรียนกับเราดูจากฝ่ายทะเบียนภาคไหนมีเด็ก มาเรียนกับเราทุกโรงเรียนคณะจะมีอาจารย์แนะนำให้เด็กมีทางเลือกมีการจัดตลาดนัดการศึกษา โรงเรียนต่างๆ จะเอาเด็กไปโบชัวร์ใหญ่ สกอ. จัดตลาดนัดเป็นหลักสาขากรุงเทพเป็นหลัก มีกิจกรรม อาหารภาควิชาให้นักศึกษาเป็นภาพลักษณ์เด็กเรียนเซฟลาคิตทำขนมใส่ชุดกิจกรรมให้เด็กการบินไป รอบๆ กรุงเทพฯมีการจัดตลอดทั้งปีแม่หมดช่วงรับสมัครแต่ยังไปเรื่อยๆ เพชรบุรีไปเรื่อยๆ สื่อชุมชน กิจกรรมชุมชนผู้บริหารไม่เห็นด้วยกับป้ายอิเล็กทรอนิกส์ทุนมนุษย์ใหญ่ๆ เรามีกิจกรรมชุมชนเรามี ป้ายหน้าตึก...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 20 มกราคม 2557)

“...เสียงตามสายอาจจะเป็นบอกต่อกันระหว่างอาจารย์นักศึกษาและก็สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทุกคนเปิดหน้าจอ e-office ทุกคนมีรหัสของตัวเองอาจารย์เจ้าหน้าที่เปิดทุกเช้าใครทำอะไรที่ไหนเมื่อไรภายนอกยังไม่เห็นเท่าที่ทำการเปิดเรียนปกติกลางเดือนสิงหาคมตามอาเซียน...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...ถึงความสำเร็จความเด่นความชัดเจนต้องดูเด็กได้รับทราบข้อมูลเราถามเองเลยว่าทราบข้อมูลจากไหนส่วนใหญ่ปากต่อปาก ถ้าเป็นบุคคลภายนอกกว่ามาได้ยังไงจะบอกว่ารู้จากหนังสือพิมพ์ นักศึกษาจะไปบอกต่อเว็บไซต์ ป้ายต่างๆ ไลน์เอททุกสื่อผลตอบรับดีโทรมาทราบข่าวจากอะไร จะรู้ถึงที่มาส่วนใหญ่ปากต่อปากมากกว่าสื่ออื่นๆ ตัวอย่างบางที่เรียนภาษาอังกฤษฟรี เราถามรู้จากสื่อไหน...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...ประชาสัมพันธ์เป็นมหาวิทยาลัยที่อบอุ่นเหมือนบ้านพอเด็กเข้ามาตอนแรก walk in จะอบอุ่นเหมือนบ้านเด็กเข้ามามีกองพัฒนานักศึกษาหรือองค์กรบริหารนักศึกษาเด็กจะคุยกันเองมาเรียนที่นี้รู้สึกอย่างไรเด็กบอก happy อาจารย์น่ารักทำกิจกรรมกับอาจารย์กับเด็กเป็นกระแสสังคมวัฒนธรรม อาจารย์ผู้ใหญ่เขาทำเป็นตัวอย่างรุ่นน้องเห็นรุ่นพี่ทำก็ทำตามเป็นธรรมชาติเข้ามาถึงรู้จะมีเด็กออกไปเรียนที่สวยๆ สุดท้ายลาออกไปและกลับเข้ามาใหม่เขาบอกที่นี้ไม่สวยไม่อยากจะเรียน แต่เข้าที่นี้จบ ผมกล้าพูดทำจุดแข็งมีความอบอุ่นเป็นบ้าน มหาวิทยาลัยอื่นเป็นธุรกิจที่นี้มีวัฒนธรรมของอาจารย์สิ่งที่เด็กได้ประโยชน์เขา ฉันทกล้าพูดจบแล้วมาเรียนที่นี้ธนบุรีชิ มาเรียนกับฉันทชิ ถ้าเด็กไม่ภูมิใจเด็กไม่กล้าพูดเราเป็นมหาวิทยาลัยเล็กไม่มีชื่อเสียงโด่งดังฝั่งพระนครเราไม่ตีตลาดครุศาสตร์ทำเองดูเด็กที่มาเรียนมาไหน ประชาสัมพันธ์เราทำเป็นภาพรวมตรงโรงเรียนมีฝ่ายแนะแนวทุกปีทำกิจกรรม CSR ให้ชุมชนเขารู้จักและเด็กน่ารักลองเรียนชิเราดีนะ พูดต่อๆ ไปเองลองมาเรียนถึงรู้อาทิตย์มาเรียนก่อนแล้วเสียคายนอกหรือจบเข้ามาแล้วเสียคายที่จะออก...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

“...ในยุคนี้ผมคิดว่าด้าน Social network เป็นช่องที่เร็วเหมาะสำหรับนักศึกษาไม่ว่าจะเป็น face book เว็บไซต์ช่องทางนี้ทำให้นักศึกษาได้รับข้อมูลการเรียนการจัดกิจกรรมได้รวดเร็วกว่าช่องทางอื่นที่แจ้งไป ส่วนผู้ปกครองมองเชื่อถือในเรื่องสื่อบุคคล มีผลกระทบจนถึงการทำงาน ผมจะพูด 2 ประเด็น หนึ่งเวลาเขาจะมาเรียนในมหาวิทยาลัยชอบเรียนอะไรเขานิยมมาเรียนคือ นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในพระนครเราเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความหลากหลายวิชา และก็สามารเลือกเข้ามาเรียนได้ตามความต้องการส่วนหนึ่งผมคิดว่า คนที่มาเรียนราชภัฏเป็นทุนอยู่แล้วของความน่าเชื่อถือไม่เปรียบเทียบกับจุฬา มาตรฐานเรามีอัตลักษณ์ของเรา ผมขอคิดประมวลอีกประเด็นหนึ่ง สื่อที่มี

อิทธิพลปัจจุบันนี้ตัวที่สอง ผู้ปกครองสื่อสารด้านเว็บล๊อค เพราะผมคิดว่าในปัจจุบันการสื่อสารเป็นไอทีมากขึ้นผู้ปกครองส่วนมากทำงานต่างๆ สถานศึกษามีข้อมูลบุคลากรที่เราเลือกตัดสินใจเว็บพระนครหรือสอบถามมาส่วนที่รับผิดชอบฝ่ายส่งเสริมวิชาการ ผมคิดว่า เว็บล๊อคสำคัญที่ผู้ปกครองดูข้อมูลที่เราคุยกับเพื่อน ผู้ปกครอง สุ่มถามเอานะ เช่น เวลารับโทรศัพท์ผู้ปกครองบางท่านก็สอบถามข้อมูลจริง บ๊อคทุกคนเขียนอะไรก็ได้ในพระนครสำคัญด้านไอที ซึ่งผมว่ามีส่วนสำคัญโน้มน้าวจิตใจได้สร้างความมั่นใจให้ผู้ปกครอง เช่น ช่องเว็บ ปากเปล่ากับนักศึกษา ลือทิวี่ ลือสิ่งพิมพ์บางครั้งเป็นการเสริมสร้างอัตลักษณ์ที่ผ่านออกทีวีที่ผ่านมารามาเหมือนเป็นการให้...”

“...อธิการพูดผลักดันภายในพระนคร อธิการพูดถึงการพัฒนาพระนคร นโยบาย แผน เหมือนเป็นรายการเรียกอะไรพิธีการ สัมภาษณ์ ครั้งนั้นช่อง 11 มีแผนช่วงหนึ่งตอนนี้ง่ายหายไปมีการถามตอบมีการแลกเปลี่ยน อธิการไม่มีความต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงองค์กรนิดหน่อย สมัยก่อนออกประจำด้านบุคคล อธิการให้สัมภาษณ์แผนการดำเนินงานเปิดสายบริการสังคมอีกทางหนึ่ง ท่านรองเคยรับโทรศัพท์การสมัครนักศึกษาใช้สื่ออะไรเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือผู้ปกครอง มหาวิทยาลัยประสบความสำเร็จอย่างไรเสียการที่เราทำให้เกิดความเชื่อถือทำลายตัวคู่กันไปเราต้องมี plan ต้องทำสื่อตัวไหนวางไตรมาสสุดท้ายปีไหนใช้สื่อตัวไหน เช่น หลักสูตร...”

“...การประชาสัมพันธ์กิจกรรมสื่อภาพยนตร์สั้นพระนครเราเรียนแล้วมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอำนวยความสะดวกด้านการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาคิดร่วมกับมหาวิทยาลัยส่งผลงานคดีและปัจจุบันการสื่อสารเราสื่อที่สร้างความน่าเชื่อถือประชาสัมพันธ์กิจกรรมอาจเป็นภาพยนตร์สั้นเข้ามหาวิทยาลัยแล้วมีคุณภาพนักศึกษาสุข สิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมมีส่วนสำคัญนักศึกษาคิดร่วมกับมหาวิทยาลัยแล้วจะส่งไปในอนาคตสำรวจการทำโพล เราต้องทำการสื่อสารคิดว่าพระนครอยู่ในระดับใด บริหารอย่างไร ทศนคติทำโพลสำรวจความคิดเห็น ปัจจุบันสังคมภายนอกอยู่ในระดับไหนบริหารใช้ทิศทางเราก็อำโพลด้วย...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

ข้อเสนอแนะ

มุมมองผู้บริหาร

จากการสัมภาษณ์มุมมองของผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าการเป็นตัวของตัวเองที่ได้จากการค้นหาแล้วพบความเป็นอัตลักษณ์ของตนไม่ว่าจะเป็นหลักสูตร การบริการ บุคลิกภาพ คุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม อันเกิดจากความเข้มแข็งที่มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่สะสมความเชี่ยวชาญพัฒนาในบริบทของตนที่จะยอมรับการ

เปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วและต่างก็หาจุดเด่นของตนเองจนพบ ถือว่าเป็นโอกาสที่จะก้าวต่อไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง คือการพัฒนาทรัพยากรบุคคล เช่น เจ้าหน้าที่ อาจารย์ นักศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถาบันการศึกษาที่ต้องมีการพัฒนาเรียนรู้เพิ่มทักษะสิ่งใหม่อย่างไม่หยุดนิ่งพร้อมช่วยกันขับเคลื่อนนโยบายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ชัดเจนบุคลากรจึงเป็นกำลังสำคัญที่จะมุ่งไปสู่การพัฒนา นอกจากนี้ความเป็นอัตลักษณ์ในตัวของนักศึกษาจะต้องมั่นฝึกความมีวินัยสร้างระเบียบให้กับตนเอง สร้างคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและหน้าที่การงานที่ดีได้ เร่งสร้างกระบวนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเกี่ยวกับภาษา และตำแหน่งทางวิชาการต้องสร้างความเข้มแข็งเทียบทันมหาวิทยาลัยอื่นๆ พัฒนาตนเองไปตามนโยบายที่ตั้งเป้าไว้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ให้ดี การสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์กับสื่อมวลชน สร้างภาพลักษณ์ให้กับองค์กร ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งจะทำหน้าที่ผลิตครูที่เหมือนกันจากพื้นฐานความจริงแล้ว แต่ท้ายสุดมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งก็ต้องสร้างและพัฒนาให้กลายเป็นจุดเด่นเป็นอัตลักษณ์เพื่อสอดรับการเข้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนสร้างความได้เปรียบสามารถแข่งขันได้ จึงต้องปรับตัวด้วยกันทั้งสิ้นแม้ว่าทุกมหาวิทยาลัยมีพื้นฐานมาจากครูก็ตาม การสร้างบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสมกับจิตใจที่จะเลือกเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เรียนหลักสูตรที่เป็นอัตลักษณ์ แต่ก็สามารถพัฒนาบุคลิกภาพและเลือกสรรจากการเรียนในสิ่งที่เหมาะสมเพื่อก้าวไปสู่จุดมุ่งหมายของตนให้เกิดความสำเร็จ การปรับตัวของสถาบันการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถพัฒนาเพื่อรองรับสิ่งใหม่กับการเปลี่ยนแปลงเช่น การขยายพื้นที่เพื่อรับรองนักศึกษาสามารถเป็นเส้นทางขยายได้อีกในมุมขององค์กรและเศรษฐกิจ การปรับสถานที่ให้น่าเรียนสร้างภูมิทัศน์ที่สวยงาม การทำวิจัยเผยแพร่พัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรแต่ถ้าองค์กรปรับตัวได้เปลี่ยนแปลงเร็วก็ไปได้เร็วกว่าแต่ก็ควรพิจารณาบนพื้นฐานตนเองให้ดีและต่อยอดความเก่งถึงจะได้จุดมุ่งหมายที่ชัดเจนการพัฒนาต้องไปให้เร็ว การผลิตบัณฑิตให้เป็นที่พึงพอใจของผู้ประกอบการและผลิตให้ตรงกับสายงานการนำไปประยุกต์การบริหารจัดการสายวิชาชีพ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีหลากหลายมุมมองว่า

“...ในเรื่องอัตลักษณ์ทำความเข้าใจหาให้เจอค้นหาตัวเองถ้าได้จะเจอความสวยงาม เออ! ผมก็พยายามบอกค้นหาความหมายในชีวิตให้เจอเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยสู่ตำแหน่ง ผศ.รศ. เป็นเครื่องนำทางตลอดชีวิต อาจารย์มาถูกและมหาวิทยาลัยผู้บริหารควรจัดพื้นที่ให้อาจารย์เป็นใครอยากทำวิชาการเราเปิดพื้นที่เขาให้ดีขึ้น อธิการรุ่นก่อนไม่เปิดพื้นที่ให้อาจารย์เดิน ผมมาตรงนี้ชვნมาก่อนหน้านี้ไม่มีคนแต่คนได้ดีคือผู้บริหาร...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...สิ่งที่เราคิดว่าอัตลักษณ์มองว่าควรจะเป็นตัวตนของเด็กมากกว่าว่าจบไปเด็กควรมีอัตลักษณ์รู้เลยว่านี่คือเด็กพระนครทุกหลักสูตรสร้างอัตลักษณ์ 70 โปรแกรมทุกหลักสูตรสร้างตัวตนให้เด็กตรงเวลามีวินัยทุกหลักสูตรต้องช่วยกันรับผิดชอบ อยากจะสร้างให้กับเด็กประชุมผู้ปกครองชี้แจง เช่น เด็กเราเข้าค่ายวัดชีป่า เชิงพระพุทธศาสนานั่งรวมกลุ่มเข้าค่ายพุทธบุตรทุกปี ก่อนเด็กไปเชิญผู้ปกครองรับทราบ และถ้าอยากชูเด็กตัวเราจัดให้ผู้ปกครองไปจัดให้เด็กอิสลามเข้ากลุ่มอิสลามมีค่ายพุทธบุตรให้ให้เข้ากลุ่มล้อมจิตใจ มีสมาธิเรียนรัฐสมาธิ สวดมนต์เสียงตอบรับดีเด็กรู้จักกัน เด็กเริ่มทำตัวอย่างไร ช่วยเหลืออย่างไร เพราะในค่ายฝึกวินัยให้เด็กเราทำงานร่วมกันเด็กมาต่างโรงเรียนมีรู้ระบบ วันหนึ่งฝึกวินัยทหารบางที่เด็กมาต่างที่ฝึกวินัยฝึกความอดทน เหมือนจันทร์สร้างวินัยให้เด็กเด็กไทยไม่มีวินัยไม่เข้าใจว่าจะทำอย่างไร อย่างเด็กอเมริกาเข้าคิว เวลากินอาหารเวลานำเสนอ เขามีบทบาทแต่งตัวดูดีเวลา present ผู้ไทยอย่างดีเด็กไทยไม่เข้าใจไม่รู้วินัยตนเองไม่เข้าใจชีวิตไม่เข้าใจระบบเป็นห่วงเรื่องนี้เขาเน้นแต่งตัวไม่เรียบร้อยแต่งตัวอึดอัด วิชาเรียนเด็กต้องเรียนรู้ได้ติดตัวไป บางวิชาเรียนรู้ได้ไม่สอนก็รู้เวลาเขาไปทำงานใช้ชีวิตประจำวันไม่ได้เราต้องมีวินัยมุ่งมั่นตลอดเวลา...”

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ที่ว่าบ้านสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นบ้านกลุ่มใหม่ตั้งชื่อเอง ราชภัฏทุกที่สวนดุสิตด้วย หนึ่งวิเคราะห์คนวิเคราะห์ศักยภาพ เทียบกับมหาวิทยาลัยเก่ง จุฬารธรรมศาสตร์ เราต่างเยอะศักยภาพบุคลากรทรัพยากร งบประมาณต่อปีจำนวนอาจารย์ ตำแหน่งผลงานทางวิชาการทางรัฐบาลจะสนับสนุนงบประมาณหลายหมื่นล้านให้อาจารย์มากพอตามเกณฑ์ให้นักศึกษามีคุณภาพ ศักยภาพ ภาษา วัสดุอุปกรณ์การงานเทียบเคียงกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ วิจัยนำผลมาใช้เราสู้ไม่ได้เลยทุกมุม รัฐบาลกำลังช่วยมหาวิทยาลัยอีก 5 ปีในส่วนของการพัฒนาบ้านสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เราทำตาม 1 ถึง 5 ให้งบมาแล้วเราต้องเดินไปตัวที่เราจะเป็นถ้ามองว่าเป็นบ้านฐานให้เหมือนกันทุกบ้าน บ้านสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นยอดความเก่าแก่ที่จะเติม 4 ถึง 5 ปีด้วยนโยบายแรงกดดันจากรัฐบาลให้มีคุณภาพมากขึ้นก้าวอีกไกล...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน,รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รักษาการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...ตอนนี้เราก็พยายามขับเคลื่อนตามแผนงบประมาณ อธิการจ่ายตามยุทธศาสตร์ทำนอกยุทธศาสตร์ไม่อนุมัติ ร่วมกันทำทุกอย่างผลักดันสนับสนุนงบประมาณยุทธศาสตร์ให้เกิดกำหนดตามเป้าหมายจะให้ทำแผนนี้ไม่ใช้เงินเขาไม่...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...หาอัตลักษณ์แต่ละแห่งเดิมผลิตครูราชภัฏผลิตด้วย ฐานเดิมผลิตครูให้กับประเทศต่อมา เป็นคณะฯ เป็นอัตลักษณ์รวมการผลิตครูให้เป็นที่ยอมรับเขาควรมีความชำนาญอย่างไรต้องยื่นการ ผลิตครู พรบ.ดุสิต รากฐานว่าผลิตครู วิชาชีพทุกแห่งต้องมีครูเรามีปฐมวัย ครูปฐมวัยเป็นอัตลักษณ์ขอ เป็นตัวที่หนึ่ง คิดว่าน่าจะแตกต่างอัตลักษณ์ ฐานเหมือนกันแต่ละที่สร้างจุดเด่นความเชี่ยวชาญแต่ละแห่ง ส่วนสวนสุนันทาแก่นาฏศิลป์โรงละคร...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 13 พฤศจิกายน 2556)

“...อัตลักษณ์สำคัญ ราชภัฏข้อเสียเราหยาบเลื้อโลเหมือนกัน แต่ถ้าปัจจุบันเราไม่ทำอยู่ลักษณะ เปิดภูมิทัศน์ อนุสรณ์ วิทยาลัยอย่างเดียวหรือย้อนกลับไม่ได้เพราะเข้าอาเซียนคนผลิตครู AEC ทำให้ สาขาอื่นๆ เกิดให้อยู่รอดแต่เราต้องหาจุดอ่อนหรือเลือกสาขา อัตลักษณ์ถ้าเรียนแบบนี้ต้องมาที่นี้ยัง จำเป็นทุกอย่างไม่ทิ้ง นาฏศิลป์ครูไม่จำเป็นต้องไปเรียน เรียนอะไรก็ได้อยู่ที่บุคลิกของเรา พุดดี เสริม ความรู้เข้าไปถ้าเข้มแข็งเป็นมิตรอาจารย์บุคลิกดีใครๆ อยากเรียนถ้าสื่อสารดีไปกว่าครึ่ง...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 21 มกราคม 2557)

“...ต้องพัฒนาต่อเนื่องสมุทรปราการกับธนบุรีเติบโต ตอนนี้อาคารมี 2 หลังเสร็จใหม่มีห้อง ประชุม หอพัก ศูนย์คอมพิวเตอร์ อาคารอำนวยการ ภาคเสาร์ อาทิตย์คนเต็มภาคพิเศษแทบไม่พอ ปริญา ตรีขยายเยอะอยู่ที่หอพักพอคนอีสานมาเรียนมาดูเว็บ คลิกเรียนอะไรใช้รุ่นพี่ประชาสัมพันธ์มีไป ต่างจังหวัดเหนือได้ออกตก ได้เยอะสุดบางที่เป็นทุนสกอ. ค่าเทอมถูกที่สุดไม่สูง บางคนมองว่า คุณภาพได้ไหมเราพยายามทำอะไรเป็นไอที เพื่อลดต้นทุนบุคลากรสายสนับสนุนไม่เพียงพอ มหาวิทยาลัยปรับใหม่ปัจจุบันพอได้สมควรพอใช้...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 13 ธันวาคม 2556)

“...ไม่มีอะไรผิดแปลกภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา พระนครทำให้วิจัยเข้มแข็ง องค์ความรู้จะ ย้อนกลับมาสู่การเรียนการสอน วิจัยใช้ประโยชน์ตามอุดมการณ์ประโยชน์ท้องถิ่นตาม พรบ. Connection นานาชาติร่วมกันกับอาเซียนภูมิภาคเอเชีย อัตลักษณ์ฝ่ายสนับสนุนจัดเป็นลักษณะเชิง ปฏิบัติสร้างจิตสำนึกการเจริญเติบโตมหาวิทยาลัยเปลี่ยนแปลงเร็วตัวเองต้องพัฒนาให้กว้างขึ้นไม่ ซ้ำซากพร้อมที่จะสอน international ได้ในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปต้องพัฒนาตัวคนเรียนรู้อย่าง ยั่งยืน...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...มองว่าย้อนมาดูตัวเองและอีก 40 ราชภัฏเป็นนิติบุคคลต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์การทำงานถ้าตั้งหลักได้ก่อนจะไปได้ดีกว่า ว่าตัวเองเป็นมหาวิทยาลัยแบบไหนอย่างไร ทางไหนได้ก่อน

ปรับโครงสร้างราชภัฏทำกระบวนการคิดเองบริหารคน ตอนนี้นั่งแผนคิดเองใครตั้งหลักก่อนจะไปได้ ตึกว่า งานแผนตัวเองใครวางทิศทางระบบได้ก่อนไปได้ไวกว่า ผู้อำนวยการรับคำสั่งอย่างเดียวไม่ได้ ต้องคิดพัฒนาไม่ปล่อยเสนองาน ต้องผ่านกลั่นกรองกันใหม่หาจุดเน้นตัวตนกันใหม่ จำยครบบบแน่ ต้องเลิก สกอ. ไม่ยอมให้เป็นมหาวิทยาลัยชั้น 2 ชั้น 3 ลดเกณฑ์ในที่นี้เราลดไม่ได้มหาวิทยาลัยคิดเหมือนกันทั้งประเทศขอลดเกณฑ์ไม่ได้เราต้องทำให้ได้ พระจอมเกล้าวิเศษไม่ได้ชุมชน ศิลปวัฒนธรรมผลิตครูให้เด่นต้องการอีกเยอะในโลกทำให้เด่นเกิดการยอมรับไม่เยอะให้คนด้อยรับ ทำน้อยด้อย พิสูจน์ตัวเอง คุณิต สุนันทาเน้นบริการ ไม่ใช่เห็นอะไรเปิดอะไรเปิดทั่วไปหมด ไม่ต้องเป็น นักบินแต่เป็นผู้ช่วยพยาบาลก็ได้ มองตลาดต้องการอะไรให้เด็กไป มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม วิศวะโยธาสูทอื่นไม่ได้ เราผลิตนักบริหารคอนโดตตอบโจทย์การตลาด เด็กจบได้งาน 70 เปอร์เซ็นต์ ทำงานไม่เก่งก็มีเลือกงานลำบากจบสำเร็จทำงานไม่ตรงพิวก็มี เราต้องยอมรับตรงพิวยากแต่ละพิวมี พื้นที่จำกัดสามารถไปประยุกต์กับงานใหม่เป็นผู้ประกอบการเอง...”

(รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังพบว่า การพัฒนาด้วยการสร้างการสื่อสารร่วมกันระหว่างบุคลากร นักศึกษาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพร้อมทั้งฝ่ายประชาสัมพันธ์ ต้องมีการประสานเชื่อมโยงช่วยกันเปิด ใจรับข้อมูลข่าวสาร การพัฒนาช่องทางการสื่อสารเพื่อองค์กร การสร้างเครือข่ายกับสื่อมวลชน พัฒนาการสื่อสารกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มุ่งการพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็งด้วยการ สื่อสารที่ไปในทิศทางเดียวกันและสร้างความเข้าใจให้เป็นหนึ่ง การจัดสรรงบประมาณเพื่อ บริหารจัดการให้เพียงพอใช้ในสิ่งที่เรามีอยู่สร้างความได้เปรียบให้เกิดขึ้น สร้างภาพลักษณ์ให้ สถาบันการศึกษาของตนเองให้ดี สู่วิทยาลัยเป็นเลิศเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีหลากหลายมุมมองว่า

“...ก็คือเรื่องของการสื่อสารสำคัญมีเครือข่ายทำความรู้จักเครือข่าย เช่น สื่อมวลชน เชิญมาด้วย เวลาเราจัดกิจกรรมต้อนรับเพชรสยามรายสัปดาห์ต่างๆ ทำมานานอ่านภาษาไทย 10 กว่าปีแล้ว เช่น คุณกิตติ สิงหาปัท เป็นตัวพาสื่อมา แพนเค้ก เชิญมามอบรางวัลสื่อมวลชนมาด้วยทุกมี ศิลปวัฒนธรรมเข้ามามีบทบาท ขณะเดียวกันประชาสัมพันธ์เข้าด้วยแกนใหญ่เชื่อมโยงกันเข้าด้วยกัน เชิญผู้ทรงคุณในสภาเสนอแนะแนวทางกำกับนโยบาย มหาวิทยาลัยให้นโยบายรายได้รายงาน หลักสูตรการทำงาน เพราะทุกอย่างต้องผ่านสภาหมดสภาจะรู้จุดอ่อน จุดแข็งหมด การเขียน บทคัดย่องานวิจัยสภาดูหมดกรองมาระดับหนึ่งสภาเรามีความสามารถเรามีสภาที่เข้มแข็ง...”

(รองอธิการบดี ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

มุมมองประชาสัมพันธ์

ผลจากการสัมภาษณ์มุมมองของนักประชาสัมพันธ์พบว่า มีการพัฒนานำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นสื่อที่รวดเร็วทันสมัย สิ่งสำคัญคนในองค์กรเองควรเปิดรับข้อมูลข่าวสารมากกว่าสื่อชนิดอื่น การสร้างเครือข่ายการทำงานที่มีศิษย์เก่าช่วยกันประสานแนะนำรุ่นน้องต่อๆ กันไป การสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้บุคลากรและนักศึกษาเข้าใจบริบทขององค์กรไม่ว่าจะเป็น นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญาที่ควรรู้ให้เกิดในทิศทางเดียวกัน สร้างความเป็นหนึ่งในการสื่อสารทั้งองค์กรอย่างมีแบบแผนและเกิดประสิทธิภาพ การพัฒนาสื่อให้เข้มแข็งเพื่อสังคม การพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ นโยบายผู้บริหารสร้างข้อมูลข่าวสารออกสื่อทุกช่องทางให้เข้าถึง ทันเหตุการณ์ ณ ปัจจุบัน การสร้างภาพลักษณ์สถาบันการศึกษาของตนให้ดีแก่สายตาบุคคลภายนอก และอีกปัจจัยหนึ่งการพัฒนาด้วยการสร้างการสื่อสารร่วมกันระหว่างบุคลากรและนักศึกษาร่วมกับประชาสัมพันธ์ช่วยกันเปิดใจรับข้อมูลข่าวสาร การพัฒนาช่องทางการสื่อสารเพื่อองค์กร พัฒนาการสื่อสารกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มุ่งการพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็งด้วยการสื่อสารสร้างความเข้าใจให้เป็นหนึ่ง การจัดสรรงบประมาณเพื่อบริหารจัดการให้เพียงพอใช้ในสิ่งที่เรามีอยู่สร้างความได้เปรียบ สร้างหลักสูตรพัฒนาเป็นอัตลักษณ์สู่ความเป็นเลิศเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญกล่าวถึง การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณน้อยในส่วนของการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลสาร ซึ่งไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานและทำได้เพียงเท่าที่มีเงินไม่เต็มทีในการให้ข้อมูลข่าวสาร และช่องทางบางช่องทาง ขณะเดียวกันการขาดแคลนทรัพยากรบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญด้านสื่อ ด้านเทคนิคความชำนาญที่จะเข้ามาช่วยงานฝ่ายประชาสัมพันธ์ก็ยังคงขาดแคลน ซึ่งในบางครั้งมีเหตุการณ์เร่งด่วนแต่ไม่สามารถทำงานได้ทันตามเหตุการณ์ ถ้าหากสรุปในภาพรวมแล้วสถาบันการศึกษาทุกแห่งพยายามสร้างการสื่อให้เข้มแข็งซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีหลากหลายมุมมองว่า

“...การสื่อสารอยากให้ทุกคนช่วยกันดูแลเราสื่อที่ดีปากต่อปาก เราทำวิจัยสั้นๆ ออกมาส่ง sms line face book ปรากฏผู้สูงอายุไม่รับรู้สื่อ ไม่เปิดคอมพิวเตอร์ไม่รู้ตักค้ำไป ข่าวต่างๆ ลงทุนลงสื่อไปแล้วไม่ต้องลงอะไรอีกแล้วเร็วด้วย ปรับปรุงสื่อสารภายในคนไม่เปิดรับ จริงหรือเปล่าเราพิสูจน์ให้เห็นไม่ได้ นิตยสารเราไม่มีรายวัน รายสัปดาห์ไม่ทำสิ้นเปลือง ผู้บริหารมองว่าสิ้นเปลืองไม่มาไม่รับรู้เราใช้คอมพิวเตอร์สื่อเทคโนโลยี notebook wifi เปิดหาเองขึ้นเว็บเร็วไปเร็วคนไม่ได้รับสารให้พยายามเปิดรับ ส่วนกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจเราทำเป็นเล่มแจกก็จะกลุ่มหนึ่งกลุ่มผู้สูงอายุเรื่องการสื่อสาร...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 23 มกราคม 2557)

“...การสื่อสารการโฆษณาประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์จริงๆ เรื่องงบประมาณ วัสดุต่างๆ อุปกรณ์สำคัญทำไปให้สำเร็จในแผนที่วาง การบริหารจัดการแต่ละปีทำตามที่มีมันก็จบสำเร็จบางข้อเท่านั้น สองจำนวนบุคลากรสร้างเครือข่ายศิษย์เก่าขอความร่วมมือเขาศิษย์ช่วยกัน สยามรัฐรุ่นน้อง รุ่นพี่ช่วยกันประสานเครือข่ายศิษย์เก่ากำลังสำคัญบางที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายบางที่เขาดำเนินการข่าวเดียวกันออกมา ศิษย์เก่ามีชื่อเสียงลงให้บังคับจัดการสร้างเครือข่ายส่วนหนึ่งช่วยเหลือ ตัวอย่าง จัดงาน 150 ปีจัดสมาคมศิษย์เก่ามาช่วยข่าวกำลังสนับสนุนเป็นตัวอย่งนะ งบประมาณไม่เป็นไรหากคนให้ได้ก่อนเขามีความผูกพันกับมหาวิทยาลัยดีพอไปได้...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...การสื่อสารต้องพัฒนามากกว่านี้สื่อต่างๆ เรามีสื่อทีวีเราไม่ทำรายการ เราสามารถทำได้แต่หนึ่งไม่มีงบไม่มีเงินที่มีแต่หัว สมัยก่อนเราด้อยเราดีพอหรือยัง และสองคน ช่องทางรออยู่ มีหัวหน้าคนเขาผู้บริหารราชภัฏทำแบบเล็กเราอยู่ไม่ได้คุยผ่านรองอธิการฝ่ายประชาสัมพันธ์ต้องพัฒนาอะไรเป็นแผนที่คิดในปีหน้าส่วนใหญ่จุดอ่อนอะไรหลายอย่างมองเราเป็นเด็กเก่าเห็นชัดเจนอะไรเราด้อย ดีหรือยัง...เราเป็นโครงการไม่มีแผนแม่บท หลังจากนั้นเราคุยผู้บริหารเห็นชอบถึงทำแผนได้อะไรเพิ่มเติมเน้นอะไรหน้าบ้านหรือสมุทรปราการ ธนศักดิ์สูงข้อได้เปรียบควรใช้ดีของตัวเองให้เกิดประโยชน์เราแคบแต่ดีสูงมองเห็นสะพานพุทธ ลีแยกบ้านแขกเห็นสะพานกรุงธนรอบตัวเล็กแต่ดีสูงทำสื่อให้ชัดเจนไว้นิลแผนใหญ่จะได้เปรียบ...”

(หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

“...มุ่งเน้นเป็นพัฒนาการสื่อสารภายในให้เข้มแข็งควรจะทำกันทุกคน ถ้ามองคนการพัฒนาด้วยกันลดความขัดแย้งในองค์กรมุมมองเดียวกันทำให้คนในองค์กรคิดเหมือน เช่น พัฒนาเรื่องนี้ให้คนในองค์กรต้องค่อยๆ พูดคุยเป็นการคุยกันพูดแต่เรื่องเดียวซ้ำๆ กันจะดีมาก เรื่องที่พัฒนาการให้ข้อมูลส่วนมากมีข้อเสีย แต่ก็มีข้อดีเป็นส่วนมากการให้ข้อมูลส่วนประชาสัมพันธ์เป็นแผน A3 ติดกิจกรรมพัฒนาต่างๆ ตามข่าวได้ผลยังใช้อยู่กิจกรรมต่างๆ โซเชียลได้ผลมีผลระหว่างวัย generation z ตอนนี้รุ่นนี้สมาธิสั้นไม่สนใจเรื่องของสังคม เพิ่ม เกิด มีการเปลี่ยนแปลงมาเรื่อยๆ ทุนค่านิยมเปลี่ยนไปพ่อแม่ให้เวลาเด็กน้อยลงเป็นเด็กปราศจากการควบคุมทำให้ไม่สนใจคนรอบสังคมไม่มีสังคม สองเราพัฒนาสื่อที่แข่งขันกันเป็นพวกสนใจรอบข้างสังคมเข้าถึงทุกทาง เราต้องพัฒนาสื่อที่เข้าถึงกันได้...”

(รักษาการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

“...ด้านโซเชียลมีเดียเราน่าจะรุกพัฒนาให้โอเคกว่าเดิม เพราะกลุ่มเป้าหมายจะเข้าถึงเด็กประชาชน ลงพื้นที่แล้วที่คณะข้างในให้เขารู้ด้วย เขาดำเนินการตามนโยบายบริการสังคมเรียบร้อยไปด้วยทัศนคติด้านประชาสัมพันธ์สอดแทรกให้ประชาคมรักษาภาพลักษณ์ประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ของ

มหาวิทยาลัยไม่ใช่ใช้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งให้ตัวเองเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่แสดงออก ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเอาตัวตนไป present เป็นส่วนที่สอดคล้องกว่าประชาสัมพันธ์หมายถึง มหาวิทยาลัยทั้งมหาวิทยาลัยต้อง present ตัวเองรักษาภาพลักษณ์ประชาสัมพันธ์ทั้งมหาวิทยาลัยทุก สาขาวิชาช่วยกันข้อเด่นข้อดี อีกประเด็นหนึ่งเรื่องความชัดเจนนโยบายระดับผู้ใหญ่ แต่ละปีบางครั้งมี ประชุมเอกสารออกมาเข้าไป ถึงเวลาที่จะประกาศมันน่าจะดีและด้วยเวลา เวลาก่อนเปิดการศึกษา ใหม่มันต้องมีเวลาของมัน timing จะไม่เห็น เราต้องตัดทิ้งเป็นจุดขายได้ ช่วงเวลาไม่ทันต้องตัดทิ้ง ช่วงเวลาหนังสือพิมพ์ต้องออกก่อนประชาสัมพันธ์พยายามทำทุกช่องทางเลยไปไม่ทันมีหลายขั้นตอน ไม่ผ่านการปรับปรุง และอีกหน้าที่การสื่อสารภายในเดิมทำมาดีแล้วเราจะลงที่นักศึกษาเน้นมากขึ้น เข้ามาใหม่ บุคลากร นักศึกษานอกกิจกรรม ใครทำให้นักศึกษารู้นำไปปฏิบัติให้นักศึกษาทำเผยแพร่ เจาะตรงนี้เชิงบูรณาการถึงจดหมาย ปฏิบัติเผยแพร่ต่อจันทรจ่างฟ้ารายวัน รายสัปดาห์ จดหมายข่าว รายวัน รายสัปดาห์ออกช่องทางตามคณะต่างๆ ให้ผู้บริหาร ผู้ปกครองทั่วไป ภายในและภายนอก support ให้ข่าวรายวันส่งต่อให้สื่อมวลชนทำต้องเผยแพร่ให้ความสำคัญชัดเจนมากขึ้น ช่องทางได้ ข่าวมาเราส่งออกมิติศทางมากขึ้นไม่เป็นการวางหลายๆ ทางทำงานเต็มที่มีมากขึ้น...”

“...สื่อให้นักศึกษารู้อะไรดีๆ ภายในจดหมายข่าว สื่อสิ่งพิมพ์ ตอนเข้าดูกิจกรรมมาจากรายวัน เผยแพร่มาจากประชาสัมพันธ์ให้รู้และ นักศึกษาสมทบพิเศษตอนเย็นจากกิจกรรมกลุ่มไหน สื่อ สิ่งพิมพ์ ป้ายประชาสัมพันธ์ ที่เกิดเสียงตามสาย ไฟวิ่ง บอร์ดประชาสัมพันธ์ในลิฟท์ ตามตึกต่างๆ ประเมินแล้ว...สิ่งหนึ่งคือข้อดีอยู่ เรื่องรูปลักษณ์ สิ่งพิมพ์ คือบางที่รูปแบบไม่มีสีสัน เราพยายามปรับดู โอเคจากในเรื่องสื่อ จากจำนวน คณะทำแล้วไม่หยาบเลย ผลตอบรับเด็กอ่านน้อยลงคิดทำอะไรให้ ดึงดูด พยายามหาลูกเล่นมากขึ้น เพิ่มรูปสีสันในสิ่งพิมพ์ตามงบประมาณจำกัด 4 สีเราทำอายุสั้นมีผล ต่อสื่อแต่เปลี่ยนเร็ว ตอนนี้นำเพิ่มมากขึ้นเนื้อหาเบาขึ้น ลงวันศุกร์สุขภาพ วันพุธไอที บางที่ใช้คำเด็กๆ บ้าง พุทธิศาสตร์ภาษาอังกฤษ AEC ส่งตามมหาวิทยาลัยอื่นๆ ให้สื่อรายสัปดาห์ ปีที่ 8 ถึง 9 สื่อชมพู เน้นส่งตามมหาวิทยาลัยทั่วประเทศตอบรับดีสื่อมวลชนรับเฉพาะจากตรงนี้จะเปลี่ยนสื่อไปเรื่อยๆ ยกเว้นเฉพาะวันพิเศษปีใหม่ ให้ห้องสมุด สำนักอธิการเปลี่ยนปีละสีจ่าง่ายปีไหนสีไหน หรือวันเกิด มหาวิทยาลัยครบรอบทำสีเพื่อวาระพิเศษ เรามี feedback สร้าง fan page เด็กยุคใหม่อ่าน หนังสือพิมพ์น้อยลง...”

(รักษาการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 25 ธันวาคม 2556)

“...จริงๆ ทำควบคู่กันไปบุคลากรต้องมีศักยภาพและความพร้อมประชาสัมพันธ์ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ต้องขยันความพร้อมต้องไปทั้งองค์กรเราไม่ได้เป็นคนดูแลแต่เราใส่รายละเอียด ช่องทางบางช่องทางเราไม่ได้ดูแล เช่น เว็บไซต์ เรามีหน้าที่ใส่ content เราไม่มีอำนาจควบคุม...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 20 มกราคม 2557)

“...มองว่าควรจะมีการโฆษณาอาจใช้เงินเยอะหน่อย ทีวีซื้อสื่อเพราะมีงบประมาณจำกัดทำการสื่อสารไม่เต็มที่เท่าที่มีสื่อจัดกิจกรรมร่วมกับหลักสูตรประชาสัมพันธ์ช่วยกันทำ...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 22 มกราคม 2557)

“...การสื่อสารอัตลักษณ์ในอนาคตเราเป็นสำนักวางแผนเป็นสำนักประชาสัมพันธ์อดีตเป็นงานประชาสัมพันธ์โครงสร้างใหญ่เป็นมิติใหม่บูรณาการมากขึ้นไอที รับผิดชอบต่อพร้อมสามารถสื่อสารเน้นไอทีที่เก่งให้ไกลขึ้น...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 11 ธันวาคม 2556)

“...ผมมองว่าองค์กรต้องปรับภาพลักษณ์โดยรวมของมหาวิทยาลัยไม่ปรับนามธรรม มหาวิทยาลัยอบอุ่นและมีหลักสูตรได้มาตรฐาน สังคมปัจจุบันเราควรปรับ รูป รส กลิ่น เสียง เราปรับมหาวิทยาลัยให้ร่อยมีรสชาตินะ คนมองว่าจริงหรือเปล่าเราต้องพยายามปรับปรุงภาพลักษณ์ความสวยงามหน้าตามหาวิทยาลัย ภูมิทัศน์ ห้องการเรียนการสอนหรือห้องเรียนสื่อที่ขาด ตอนนี้อัดภูมิทัศน์สำคัญมหาวิทยาลัยเราอยู่ริมถนนแต่ว่าคนไม่ค่อยสังเกตเรามีติดกับโรงแรม ห้างสรรพสินค้า เอกชน เราต้องปรับเพื่อเอาหน้าตาไว้ก่อน เพราะการเรียนการสอนสำคัญ เช่นมหาวิทยาลัยกรุงเทพ เป็นตึกเพชร สนามหญ้าเด่น ตึกสวยงามเรียนดีมันใจของเราขาดไป เราเป็นตึกเก่าต่อเติมพื้นที่น้อย เด็กไม่เข้าใจกลัวไม่ model พยายามสร้างตึกเพื่อใช้ห้องเรียนภาพออกมาไม่สวย ไม่ทันสมัย ประชาสัมพันธ์พยายามให้เทคนิคสวย ผู้บริหารหัวโบราณเด็กต้องเรียบร้อยภาพเด็กอ่านหนังสือ ภาพเด็กยืนยิ้มไม่ได้ ไม่มีสมองหรือเปล่า ไม่มีสัมมาคารวะ สมัยก่อนอยากทำอะไรทำเลย ปัจจุบันคณาจารย์มหาวิทยาลัย อธิการบดี ดูภาพรวมเราปรับให้ผู้บริหารเข้าใจว่าหน้าตาสำคัญ เราเอาความสวยงามเป็นหลักทำปรับปรุงภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยตึกแต่งให้สวยตึกสวยเด็กอยากเรียน มหาวิทยาลัยมีมุมสวยคิดเด็กหน้าตาดี landscape มันถึงกันหมด...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 4 กุมภาพันธ์ 2557)

“...ผมคิดว่าทั้งหมดราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยเป็นตัวแทนสำหรับการส่งเสริมการศึกษาไม่ต้องไปกว่ามหาวิทยาลัยอื่นๆ มาตรฐานของเราที่มีชื่อเสียง ต้องยกระดับการสื่อสาร หลักสูตร บุคลากร ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้สอนสนับสนุนมีส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาให้มหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มก้าวหน้า การบริการสำคัญมาอย่างหนึ่งอย่างใดการให้บริการมีความสำคัญไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา ผู้ปกครอง เขาจะเกิดทัศนคติที่ดี ฟังพอใจผู้รับบริการบุคคลภายนอก ถ้ามีการสื่อสารที่ดี พระนครมีส่วนสำคัญส่งเสริมให้พระนครยอมรับในสังคม การมีเหตุผล มีมาตรฐานฝ่ายบริหารหรือรวมกันในกรุงเทพให้ไป

ได้การยกระดับให้ทุกคนสร้าง ชื่อเสียง เกียรติยศ ที่ทุกคนยอมรับราชภัฏเชื่อถือในสังคมจนทัตเทียมมหาวิทยาลัยชั้น...”

(เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 ธันวาคม 2556)

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้วิจัยพบว่า ในแง่ของอัตลักษณ์ในแต่มหาวิทยาลัยควรเริ่มต้นจากการมองตนเองให้ท่องเที่ยวในบริบทตนเองให้มีความเข้มแข็งและความเชี่ยวชาญภายในองค์กรก่อนแล้วโอกาศก็จะวิ่งเข้าหาเราเอง ฉะนั้นจุดเด่นเน้นสร้างตนเองให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาประชาคม ดังนั้นผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครในขั้นตอนการอภิปรายผลต่อไป